

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม
ในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
อุบลราชธานี

วิทยานิพนธ์
ของ
จักรภาพ รัตนวรรณ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

มีนาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม

ในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

อุบลราชธานี

วิทยานิพนธ์

ของ

จักรภพ รัตนวรรณ

พหุบัณฑิต

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

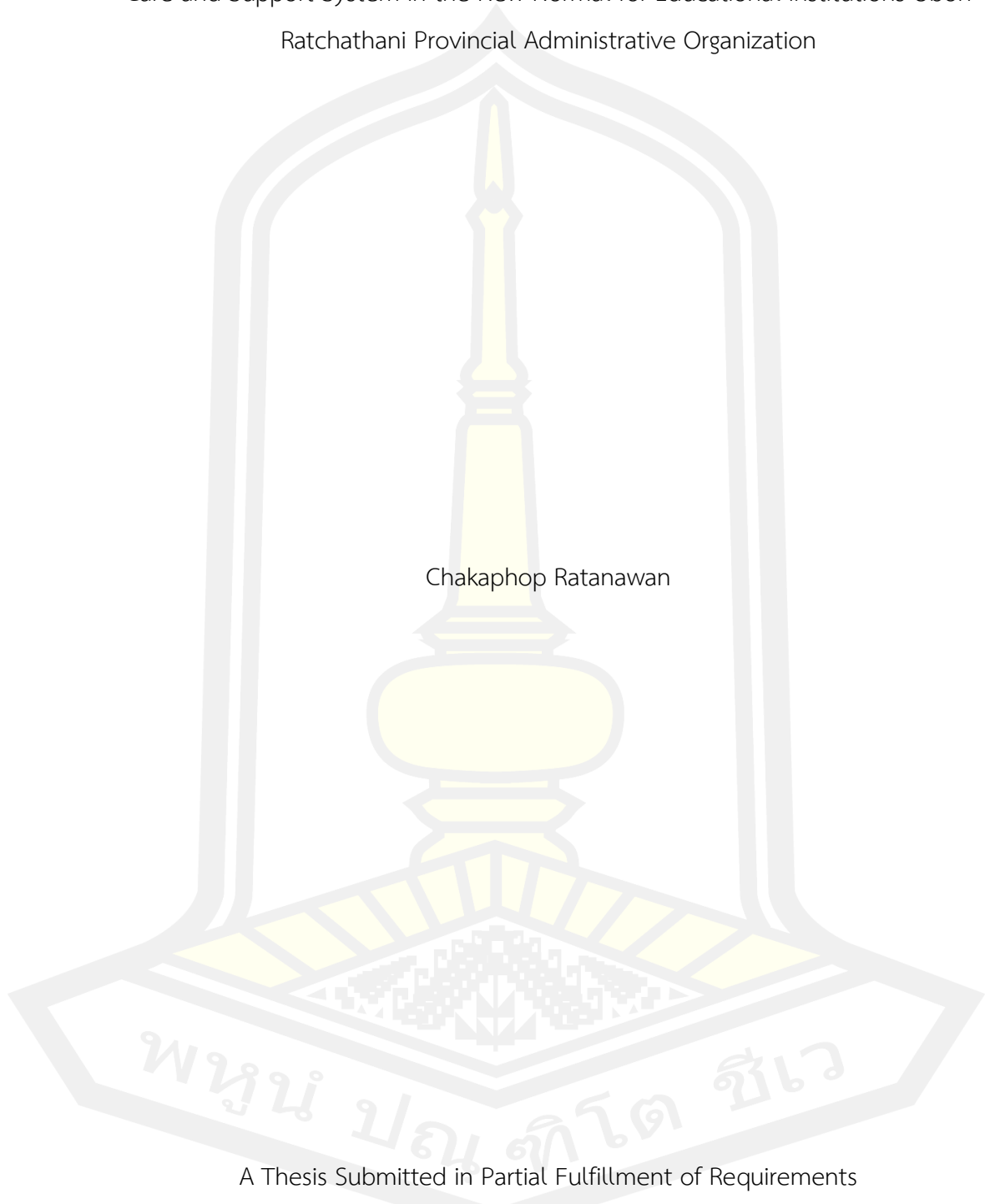
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

มีนาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Development of Guidelines for the Implementation of the Participation Students
Care and Support System in the New Normal for Educational Institutions Ubon
Ratchathani Provincial Administrative Organization

Chakaphop Ratanawan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

March 2023

Copyright of Maharakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายจักรภพ รัตนวรรณ
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รศ. ดร. ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

..... กรรมการ

(ผศ. ดร. สีนธะวา คามดิษฐ์)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. อำนาจ ชนวงค์)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแพง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด อุบลราชธานี		
ผู้วิจัย	จักรภพ รัตนวรรณ		
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนาการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2566

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี 2) ออกแบบ สร้าง และประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 225 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 13 คน และครู จำนวน 212 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ระยะที่ 2 การออกแบบ สร้าง และประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยศึกษาและสังเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ที่ใช้พัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจากโรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษา หรือครูแนะแนว จำนวน 1 คน จาก 3 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 6 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง เพื่อหาคุณภาพของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาใน

สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบัน ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมใน ความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า สภาพปัจจุบัน ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมใน ความปกติใหม่ ของสถานศึกษาใน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จากด้านที่มีค่ามากที่สุด เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และด้านการส่งต่อ ตามลำดับ สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบมีส่วนร่วมใน ความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากด้านที่มีค่ามากที่สุด เรียงลำดับคะแนน เฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ด้านการ ส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา ด้านการส่งต่อ ความต้องการจำเป็นของ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมใน ความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการส่งต่อ ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ด้านการป้องกัน และแก้ไข้ปัญหา และด้านการคัดกรองนักเรียน

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมใน ความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 30 แนวทาง ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของทางการพัฒนาการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมใน ความปกติใหม่ พบว่า แนวทางมีความ เหมาะสม และความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนาแนวทาง, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม, ความปกติใหม่

TITLE	The Development of Guidelines for the Implementation of the Participation Students Care and Support System in the New Normal for Educational Institutions Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization		
AUTHOR	Chakaphop Ratanawan		
ADVISORS	Associate Professor Songsak Phusee - orn , Ph.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2023

ABSTRACT

The purpose of this research was to 1) study current conditions, desirable conditions, and needs for the implementation of the Participation Students Care and Support System in the New Normal for Educational Institutions Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization, and 2) to design, create and evaluate guidelines for the implementation of the Participation Students Care and Support System in the New Normal for Educational Institutions Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization. The research method was divided into 2 phases. Phase 1 was to study current conditions, desirable conditions, and needs for the implementation of the Participation Students Care and Support System in the New Normal for Educational Institutions Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization. The data samples were collected from 225 people consisting of 13 school administrators and 212 teachers. The research tool was a scaling questionnaire. Phase 2 was to Design, create and evaluate the implementation of the Participation Students Care and Support System in the New Normal for Educational Institutions Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization using the studying and synthesizing of the current conditions, desirable conditions, and needs to develop guidelines for the implementation of the Participation Students Care and

Support System in the New Normal by interviewing students care and support system experts from best practice schools, consist of 1 school director, student care system supervisor, advisor or guidance teacher form 3 schools, totaling 6 experts from purposive sampling techniques. The research tool was an interview and an assessment of appropriateness and feasibility of the guidelines to find the quality of the implementation of the Participation Students Care and Support System in the New Normal for Educational Institutions Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization.

The findings were as follows;

1. The current state of the implementation of the Participation Students Care and Support System in the New Normal for Educational Institutions Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization overall had a large average, ranked in descending averages from student screening, getting to know individual students, Prevention and Troubleshooting, Student support and development to student forwarding. The desirable conditions of the implementation of the Participation Students Care and Support System in the New Normal for Educational Institutions Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization overall had a large average, ranked in descending averages from student screening, getting to know individual students, student support and development, Prevention and Troubleshooting to student forwarding. The needs for the implementation of the Participation Students Care and Support System in the New Normal for Educational Institutions Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization ranked in descending averages from student support and development, student forwarding, getting to know individual students, Prevention and Troubleshooting to student screening.

2. Guidelines for the implementation of the Participation Students Care and Support System in the New Normal for Educational Institutions Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization, consists of 5 elements, 30 approaches. The results of assessing the suitability and possibility of the Development of Guidelines for the implementation of the Participation Students

Care and Support System in the New Normal for Educational for educational institutions found that : The guidelines are suitable and there is at the most level of overall possibilities.

Keyword : The Development of Guidelines, Participatory Student Care System, New Normal

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ได้ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในงาน ด้วยความเอาใจใส่อย่างดี ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ ชนวงค์ ที่ได้กรุณาให้ คำแนะนำ คำปรึกษา ปรับปรุงแก้ไขในการสอบวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และได้ กรุณาปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งบุคคลที่ผู้วิจัยได้อ้างอิงทางวิชาการตามที่ปรากฏในบรรณานุกรม

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์และความสะดวกในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตลอดจนผู้อำนวยการ และคณะครู ทุกท่านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ และเพื่อนนิสิตสาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา รุ่น พ.34 และคณะครูโรงเรียนน้ำขุนวิทยาท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำและให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา อีกทั้งผู้ที่ให้ความช่วยเหลืออีกหลาย ๆ ท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามได้หมดในที่นี้ จึงขอขอบคุณ ทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัวรัตนวรรณทุกคน ตลอดจนครู อาจารย์ และญาติพี่น้อง ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดมา จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ เป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์จากการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอยกเป็นเครื่องบูชาสำหรับพระคุณของบุพการี บุรพจารย์ ตลอดจนกัลยาณมิตรผู้มีอุปการะคุณทุกท่าน ที่มีส่วนสนับสนุนจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จด้วยดี

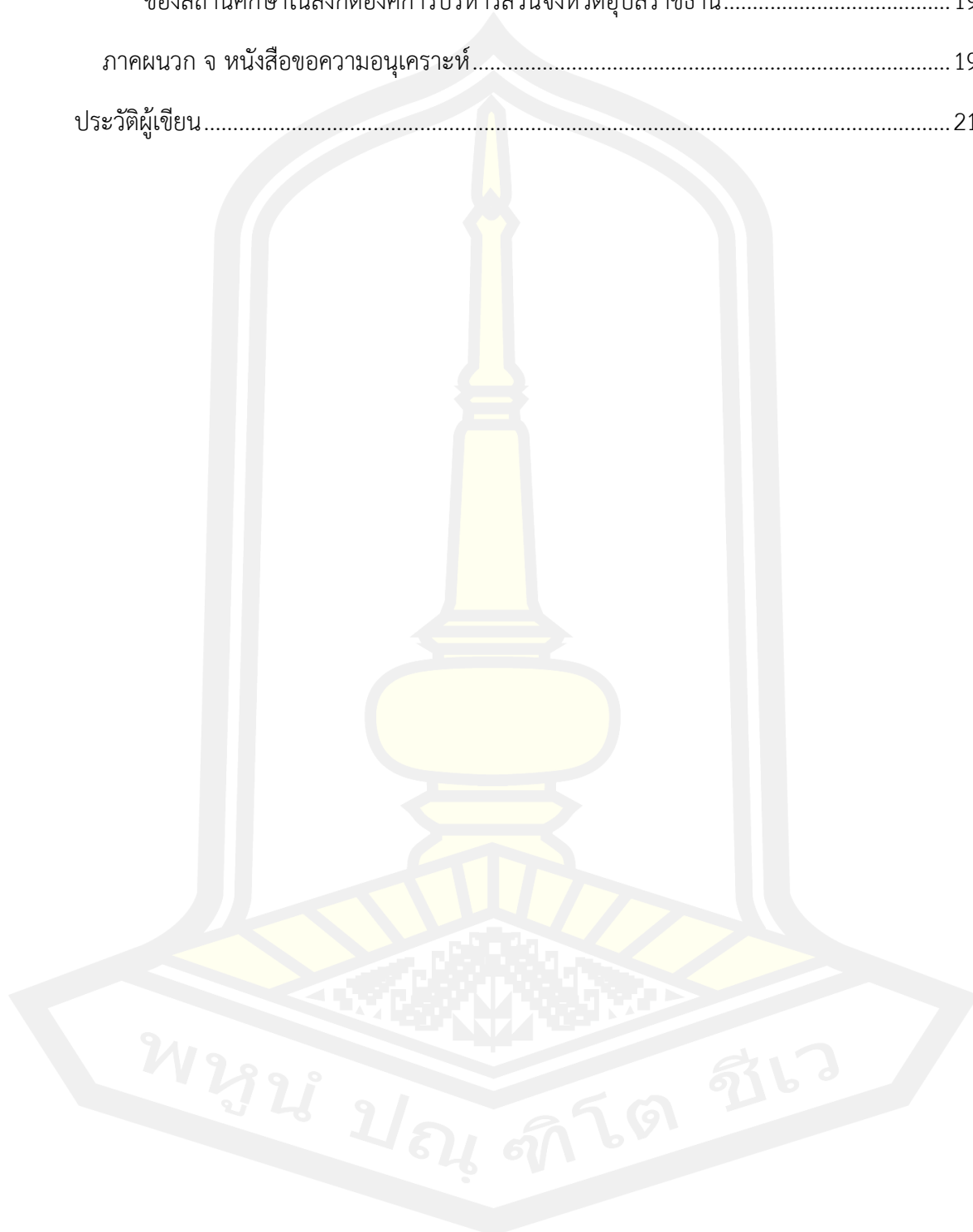
จักรภพ รัตนวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฅ
สารบัญ.....	ญ
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญภาพประกอบ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2 บทนำ.....	10
หลักการบริหารการศึกษา.....	10
หลักการบริหารสถานศึกษา.....	12
แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	17
แนวคิดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	26
แนวคิดความปกติใหม่.....	43
การพัฒนาแนวทาง.....	48

บริบทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	54
งานวิจัยในประเทศ.....	54
งานวิจัยต่างประเทศ.....	59
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	62
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี	64
ระยะที่ 2 การออกแบบ สร้าง และประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด อุบลราชธานี.....	73
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	79
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	79
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	80
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	151
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	151
สรุปผล	151
อภิปรายผล.....	154
ข้อเสนอแนะ.....	157
บรรณานุกรม.....	159
ภาคผนวก.....	166
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ	167
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	170
ภาคผนวก ค การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	190

ภาคผนวก ง แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี.....	195
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	199
ประวัติผู้เขียน.....	210

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 การสังเคราะห์ห้องค์ประกอบจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม	25
ตาราง 2 จำนวนประชากร และตัวอย่างในการวิจัย	66
ตาราง 3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	80
ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมใน ความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี.....	82
ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมใน ความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล	83
ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมใน ความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการคัดกรองนักเรียน.....	87
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมใน ความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	90
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมใน ความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	93

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการส่งต่อ	96
ตาราง 10 ผลการสังเคราะห์แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่จากโรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ทั้ง 3 โรงเรียน.....	112
ตาราง 11 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจากการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล	116
ตาราง 12 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจากการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการคัดกรองนักเรียน	118
ตาราง 13 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจากการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน.....	120
ตาราง 14 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจากการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา.....	123
ตาราง 15 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจากการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการส่งต่อ.....	125
ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวม	127
ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม และความไปได้ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล	128
ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม และความไปได้ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการคัดกรองนักเรียน.....	130
ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม และความไปได้ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน.	133

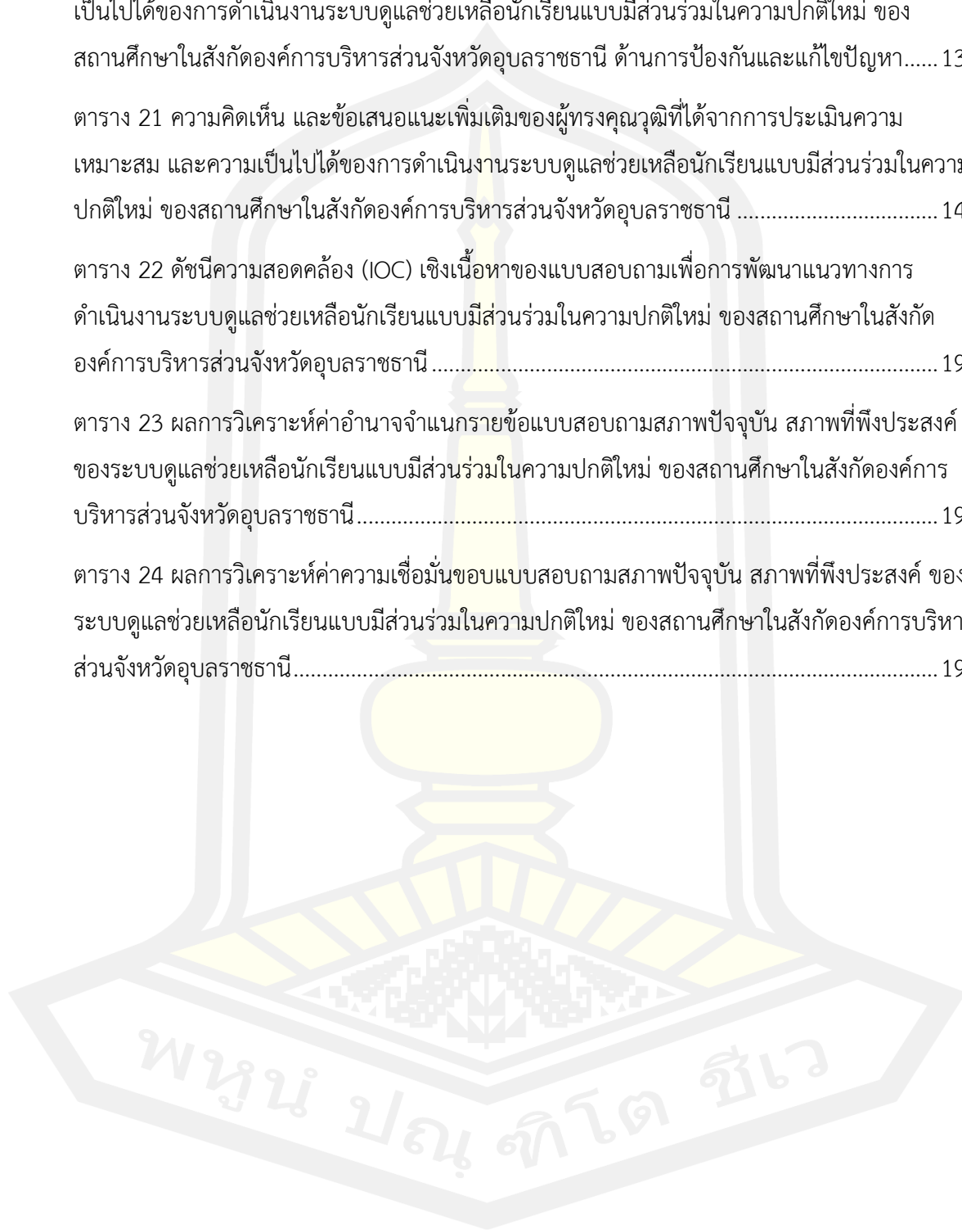
ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม และความ
เป็นไปได้ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของ
สถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา..... 135

ตาราง 21 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้จากการประเมินความ
เหมาะสม และความเป็นไปได้ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความ
ปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี 140

ตาราง 22 ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการพัฒนาแนวทางการ
ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี..... 191

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี..... 193

ตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นขอแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของ
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดอุบลราชธานี..... 194

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้การวิจัย.....	7
ภาพประกอบ 2 ระยะเวลาของการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่คาดหวัง	63

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 1 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หมวด 4 มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า นักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 26 ให้โรงเรียนจัดการประเมินนักเรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของนักเรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564) และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 42 กำหนดให้คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนดมาตรฐานตำแหน่งครู สายงานการสอน การปฏิบัติหน้าที่หลักเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนานักเรียน ปฏิบัติงานทางวิชาการของโรงเรียน พัฒนาตนเอง และพัฒนาวิชาชีพ โดยกำหนดให้ลักษณะงานเกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นภาระงานหนึ่งในมาตรฐานตำแหน่งครู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564)

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และจุดเน้นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมอบหมายให้ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน (ฉก.ชน.สพฐ.) ดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงสิทธิของนักเรียนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสม พัฒนาศักยภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการหนึ่งในเชิงการบริหารที่สำคัญ สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมีขั้นตอนสำคัญ 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) การคัดกรอง (3) การส่งเสริมและพัฒนา (4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ (5) การส่งต่อ โดยระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จะดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอน วิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน มีครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา เป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อาทิ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน ฯลฯ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564)

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด-19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) ที่กำลังระบาดไปทั่วโลกอยู่ในขณะนี้ ปัจจุบันมีการค้นพบไวรัสสายพันธุ์นี้แล้วทั้งหมด 6 สายพันธุ์ ส่วนสายพันธุ์ที่กำลังแพร่ระบาดหนักทั่วโลกตอนนี้เป็นสายพันธุ์ที่ยังไม่เคยพบมาก่อน คือ สายพันธุ์ที่ 7 จึงถูกเรียกว่าเป็น “ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019” และในภายหลังถูกตั้งชื่ออย่างเป็นทางการว่า โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด-19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) เริ่มต้นขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 โดยเริ่มแพร่ระบาดจากเมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน ซึ่งได้รับการยืนยันในเดือนธันวาคม 2562 และได้แพร่กระจายไปทั่วโลก อันตรายจากการติดเชื้ออาจถึงขั้นเสียชีวิต เนื่องจากระบบภูมิคุ้มกันร่างกายไม่แข็งแรง ทำให้ไวรัสเข้าไปทำลายการทำงานของปอด และเชื้อจะแพร่กระจายลุกลามอย่างรวดเร็วและเพิ่มจำนวนมากขึ้น ทำให้ปอดเกิดการเสียหายและสูญเสียการทำงาน หากไม่ได้รับการรักษาที่ทันท่วงที โดยองค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO) ประกาศให้โควิด-19 เป็นโรคติดต่ออันตราย ในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 และต่อมาประกาศเป็นโรคติดต่อที่มีการระบาดใหญ่ไปทั่วโลก (Pandemic) ในวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2563 (World Health Organization, 2020)

โดยการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์ที่มีการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ในประเทศไทย สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบของการเรียนการสอนในโรงเรียนสู่การเรียนการสอนทางไกล โดยเรียนที่บ้าน และใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย ซึ่งหลายคนจะต้องปรับตัวกับระบบการเรียนการสอน เพื่อไม่ให้การเรียนต้องหยุดชะงักลง ดังนั้น เยาวชนรุ่นใหม่จึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะความยืดหยุ่น ทักษะการเรียนรู้ตลอดเวลา และทักษะการพัฒนาตนเอง เพื่อรองรับกับภาวะความเปลี่ยนแปลงภายใต้วิถีชีวิตปกติใหม่ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งทักษะต่าง ๆ เหล่านี้ จะเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการศึกษาในวิถีชีวิตปกติใหม่ของศตวรรษที่ 21 กล่าวคือ นักเรียนแต่ละบุคคลจะต้องสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองหรือพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ตลอดเวลา และใช้สื่อออนไลน์เพื่อเสริมศักยภาพการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (Wallace, 2020) แม้ว่าบางโรงเรียนจะสามารถเตรียมตัวรับมือกับการเรียนการสอนออนไลน์ได้ดี แต่ปฏิเสธไม่ได้เลยว่า การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เป็นการบังคับให้การศึกษาต้องรู้จักปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัย และเทคโนโลยีในช่วงเวลาสั้น ๆ แต่หากการศึกษาต้องปรับตัวในระบบออนไลน์ ซึ่งอาจทำการเปลี่ยนแปลงรวมของระบบการศึกษา การศึกษาที่มีรูปแบบเป็นแพลตฟอร์ม (Education platform) นักเรียน

จะเป็นฝ่ายเลือกสิ่งที่เรียนตามความสนใจ เช่น ระบบ MOOC นักเรียนเข้าใจความชอบและสิ่งที่ตัวเองเรียน นักเรียนอยากเรียนในวิชาที่เหมาะสมกับตัวเองมากที่สุด ซึ่งแน่นอนว่าจะเกิดความเปลี่ยนแปลงในระยะยาว ซึ่งแม้ว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จะคลี่คลายลงแล้ว แต่ก็ยากที่ระบบการศึกษาจะเปลี่ยนกลับสู่รูปแบบเดิม (กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์, 2563) ดังนั้น สถานศึกษาจึงจะต้องหาวิธีการจัดการกระบวนการทางการศึกษาให้เข้ากับบริบทชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) เพื่อการพัฒนาเด็กเรียนในทุกด้าน รวมถึงการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน จากการรายงานของแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี (พ.ศ. 2566-2570) กล่าวถึงปัญหาในภาพรวมของจังหวัดอุบลราชธานีที่ควรได้รับการแก้ไขที่เกี่ยวกับเด็ก โดยปัญหาที่ประชาชนต้องการให้แก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน ได้แก่ ปัญหายาเสพติด ทั้งการเสพและการจำหน่าย ส่วนปัญหารองลงมาคือ ปัญหาการพนัน โดยเฉพาะการทนายผลฟุตบอลออนไลน์ สลากกินรวบ รวมทั้งคดีลักทรัพย์ นอกจากนี้ยังมีเด็กอายุ 6-14 ปี ที่ไม่ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ไม่ผ่านเกณฑ์ 10,520 คน ครั้วเรือน ทั้งหมด 132,958 คน คิดเป็นร้อยละ 7.91 คน ในครั้วเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีการเข้ารับการฝึกอบรมด้านอาชีพ จำนวน 11 คน จาก 189 คน คิดเป็นร้อยละ 5.82 คน ในครั้วเรือนสุบบุหรี่ จำนวน 61,611 คน จาก 1,174,066 คน คิดเป็นร้อยละ 5.25 คน ในครั้วเรือนดื่มสุรา จำนวน 59,710 คน จากทั้งหมด 1,174,066 คน คิดเป็นร้อยละ 5.09 เด็กจบ ม.3 ไม่ได้เรียนต่อ ม.4 หรือเทียบเท่า จำนวน 49 คน จากทั้งหมด 2,861 คน คิดเป็นร้อยละ 1.61 ครั้วเรือน ไม่มีการเก็บออม จำนวน 4,958 ครั้วเรือน จากทั้งหมด 378,172 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 1.31 ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับนักเรียน (องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี, 2564)

สำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ได้มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยอาศัยแบบแผนของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข และแนวทางการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน จากศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน ภายใต้ความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาคประชาชน วัด บ้าน โรงเรียน และหน่วยงานภาครัฐที่ต้องทำงานอย่างใกล้ชิด และคาดหวังว่าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะช่วยให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด แต่เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ที่ผ่านมา ทำให้การดำเนินงานดังกล่าวของสถานศึกษายังไม่สามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนา ปรับปรุงแก้ไข คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนได้เท่าที่ควร จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นหัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงมีความสนใจในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้แก่สถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ในการกำหนดนโยบาย พิจารณา ปรับปรุง และปฏิบัติการในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบปกติใหม่ได้อย่างเหมาะสม และเกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายมากยิ่งขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับใด

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

2. เพื่อออกแบบ สร้าง และประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

2. สถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี สามารถนำแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ไปสู่การพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตตามระยะการวิจัยดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด อุบลราชธานี

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การบริหารแบบมี ส่วนร่วม และการบริหารงานแบบปกติใหม่ แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบ ดังนี้

1.1 องค์ประกอบของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่

- 1.1.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 1.1.2 การคัดกรองนักเรียน
- 1.1.3 การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน
- 1.1.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 1.1.5 การส่งต่อ

1.2 องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้แก่

- 1.2.1 การมีส่วนร่วมในการคิด
- 1.2.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ
- 1.2.3 การร่วมประเมินผลงาน
- 1.2.4 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
- 1.2.5 การมีส่วนร่วมปรับปรุงวิธีการทำงาน

1.3 องค์ประกอบของการบริหารงานแบบปกติใหม่ ได้แก่

- 1.3.1 มีระบบการทำงานที่ยืดหยุ่น
- 1.3.2 มีการปรับตัวไปสู่แพลตฟอร์มดิจิทัล
- 1.3.3 มุ่งเน้นไปที่คุณภาพของผลงานเป็นสำคัญ

2. ขอบเขตประชากรและตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดอุบลราชธานี ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 451 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร สถานศึกษา จำนวน 25 คน และครู จำนวน 426 คน

2.2 ตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 225 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 13 คน และครู จำนวน 212 คน โดยการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan เพื่อให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ แล้วใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) (คณาจารย์ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2558)

ระยะที่ 2 ออกแบบ สร้าง และประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ศึกษาการดำเนินงานของโรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาการดำเนินงานของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามกรอบแนวคิด 5 ด้าน ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) การส่งต่อ

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จำนวน 6 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

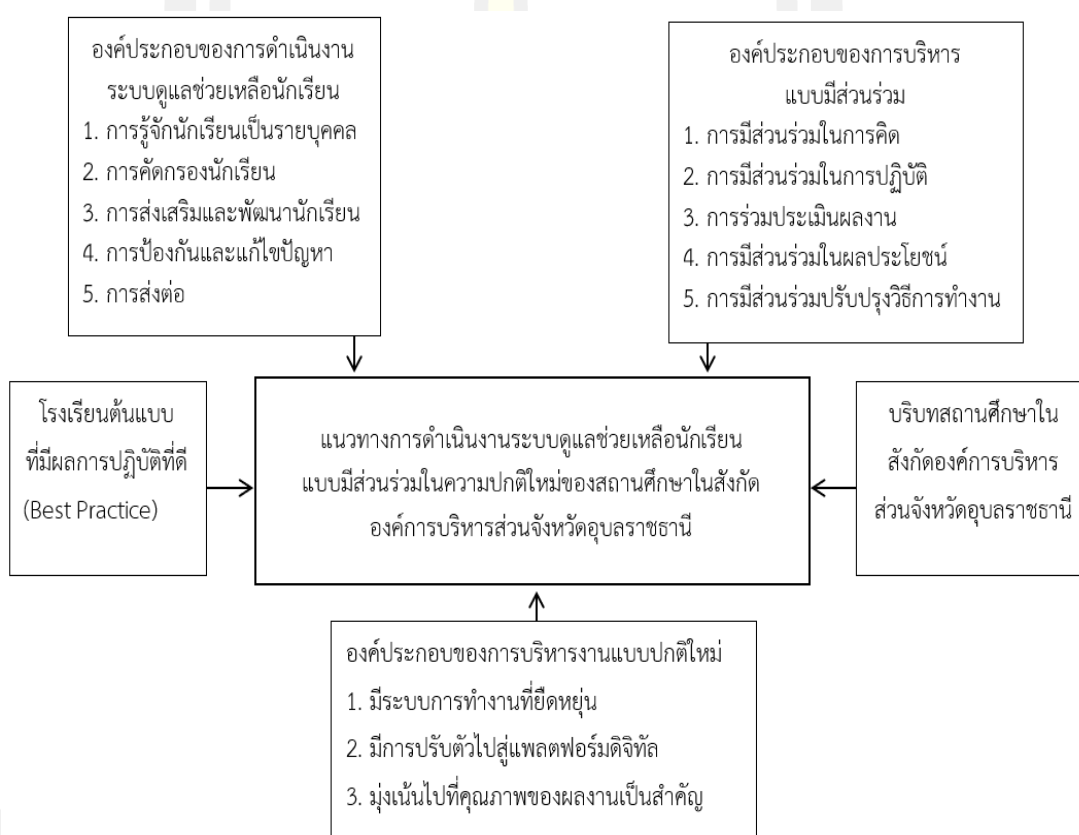
ตอนที่ 2 ยกร่างแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

ตอนที่ 3 ประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบ ยืนยัน ประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ จำนวน 5 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา สังเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม และแนวคิดความปกติใหม่ เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยให้ได้กระบวนการเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้การวิจัย

นียมศัพท์เฉพาะ

1. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการส่งเสริม การพัฒนา การป้องกันและ การแก้ไขปัญหา เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทาง จิตใจที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวง โดยมีวิธีการและ เครื่องมือที่มีแบบแผน และมีขั้นตอนที่ชัดเจน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 การรู้จักนักเรียนรายบุคคล หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับ ตัวนักเรียนรายบุคคลอย่างละเอียด เพื่อให้ทราบถึงพื้นฐานความเป็นมาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ แตกต่างกันของแต่ละบุคคล

1.2 การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การนำข้อมูลนักเรียนในด้านต่าง ๆ มาวิเคราะห์ตาม เกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา

1.3 การส่งเสริมนักเรียน หมายถึง การสนับสนุนนักเรียนทุกคนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มากขึ้น มีความภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ

1.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา หมายถึง การดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มเสี่ยงหรือ กลุ่มมีปัญหา โดยพิจารณาเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือ กลุ่มมีปัญหา เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

1.5 การส่งต่อ หมายถึง การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนโดยครูที่ปรึกษาตาม เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างถูกทางและรวดเร็วขึ้น การช่วยเหลือนักเรียน ที่มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

2. ความปกติใหม่ หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตแบบใหม่ที่แตกต่างจากอดีต อันเนื่องมาจากสถานการณ์ที่ไม่ปกติมากระทบ จนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติจนต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่ วิธีใหม่ ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไม่คุ้นเคย ซึ่งเมื่อเราจำต้องปฏิบัติกันเป็นปกติต่อเนื่อง ในระยะเวลาหนึ่งจนเกิดเป็นความพอใจ ในที่สุดทั้งหมดนี้ก็ได้กลายเป็นความปกติใหม่ในสังคมนั่นเอง โดยมีองค์ประกอบดังนี้

2.1 มีระบบการทำงานที่ยืดหยุ่น หมายถึง การทำงานที่สามารถสามารถทำงานจากที่ ไหนก็ได้ โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลา และสถานที่ (Remote working) โดยใช้เทคโนโลยีในการทำงาน

2.2 มีการปรับตัวไปสู่แพลตฟอร์มดิจิทัล หมายถึง การนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิด ประโยชน์สูงสุดในการทำงาน ลดบางขั้นตอนการทำงานที่ยุ่งยาก ลดปริมาณเอกสารที่ไม่จำเป็น แล้วเลือกใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ ที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

2.3 มุ่งเน้นไปที่คุณภาพของผลงานเป็นสำคัญ หมายถึง การให้คุณค่ากับผลลัพธ์ของ การทำงาน เช่น ความถูกต้อง ความเรียบร้อยและความครบถ้วนสมบูรณ์ ความรวดเร็ว ตรงเวลา

ความคุ้มค่า ความสะดวก ความเป็นมาตรฐาน ฯลฯ มากกว่าปัจจัยขั้นตอนการทำงาน หรือ ปัจจัยอื่น ๆ

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การบริหารงานที่ผู้อำนวยการโรงเรียนเปิดโอกาสให้ ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ตัดสินใจ และ รับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผล เพื่อให้งานนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีหลักการดังนี้

3.1 การมีส่วนร่วมในการคิด หมายถึง การเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในรูปแบบคณะกรรมการ

3.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง การนำผลของการมีส่วนร่วมในการคิดที่ได้ ตกลงแล้วนำไปสู่การปฏิบัติในระยะเวลาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของ ผู้ร่วมงานในแต่ละคน

3.3 การมีส่วนร่วมประเมินผลงาน หมายถึง การกำหนดเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ โดยผู้ร่วมงานในแต่ละฝ่ายได้มีโอกาสร่วมกันเสนอประเด็นที่ต้องการวัดผล พร้อมทั้งกำหนดค่าคะแนน ที่เหมาะสม เมื่อได้คะแนนจากการวัดผลแล้วนำคะแนนดังกล่าวไปใช้ในการประเมินผล โดยเทียบกับ เกณฑ์

3.4 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง การยอมรับในผลการประเมินที่เกิดขึ้น ทั้งนี้จะต้องรับผิดชอบร่วมกันทั้งทีมงาน

3.5 การมีส่วนร่วมปรับปรุงวิธีการทำงาน หมายถึง เมื่อวงจรการปฏิบัติงานสิ้นสุดลง มีความจำเป็นจะต้องเสนอแนะปรับปรุงการทำงาน เพื่อแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพผลงาน ให้ดียิ่งขึ้นไป

4. การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความ ปกติใหม่ หมายถึง การปรับปรุงแก้ไขวิธีการ ขั้นตอน แนวปฏิบัติการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยนำแนวคิดความปกติใหม่ และแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมเข้ามา เพื่อให้ การดำเนินงานต่าง ๆ มีประสิทธิผล โดยอาศัยการมีส่วนร่วมในการคิด การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมประเมินผลงาน การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมปรับปรุงวิธีการทำงาน ผ่านกระบวนการในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การรู้จักนักเรียนรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ

บทที่ 2

บทนำ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. หลักการบริหารการศึกษา
2. หลักการบริหารสถานศึกษา
3. แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม
4. แนวคิดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
5. แนวคิดความปกติใหม่
6. การพัฒนาแนวทาง
7. บริบทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักการบริหารการศึกษา

1. ความหมายของการบริหารการศึกษา

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอด ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต

พิสุทธิ์ จันทรเนตร (2547) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา คือ การดำเนินงานของกลุ่มที่มุ่งมั่นพัฒนาสมาชิกของสังคมให้เจริญงอกงาม โดยการนำเอาทฤษฎีและ หลักการบริหารทั่วไปมาประยุกต์ใช้ร่วมกับหลักการและวิธีการจัดการศึกษาดำเนินการให้การศึกษา มีประสิทธิภาพ

รุ่ง แก้วแดง (2546) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา กระบวนการต่าง ๆ ที่จะทำให้การดำเนินงานทางการศึกษาและการใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

โสภณา สุตสมบูรณ์ (2550) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การ ทั้งกิจกรรมหลักและกิจกรรมสนับสนุน กระบวนการบริหาร จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยบุคคลที่จะดำเนินกิจกรรมเหล่านั้นให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ โดยจะต้องรู้และเข้าใจว่าบุคคลดังกล่าวนี้มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและบทบาทหน้าที่ต่อองค์การอย่างไร

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษาคือ หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ซึ่งการจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ได้นั้นจะต้องมีการดำเนินการในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดหาอาคารสถานที่ และพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมาดำเนินการหรือมาทำการสอนในสถาบันการศึกษา การปกครองนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัย และอื่น ๆ ซึ่งการดำเนินงาน เหล่านี้รวมเรียกว่า “ภารกิจทางการบริหารการศึกษา” หรือ “งานการบริหารการศึกษา”

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานทางการศึกษาของกลุ่มบุคคล เพื่อพัฒนาบุคคลและสังคมให้เกิดความเจริญงอกงาม อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

รุ่ง แก้วแดง (2546) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารการศึกษา ดังนี้

1. ทำให้งานหรือกิจการต่าง ๆ ดำเนินไปอย่างเป็นระบบและมีระเบียบ โดยไม่ก้าวร้าวกัน สามารถเรียงลำดับความสำคัญและความรีบด่วนของงานได้
2. ทำให้การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด
3. เป็นการกระจายงานให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน การบริหารจัดการจะเป็นเครื่องช่วยให้ผู้บริหารได้กระจายงานความรับผิดชอบให้บุคลากรต่าง ๆ ตามความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล
4. ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีทิศทาง หรือมีเป้าหมายที่ชัดเจน เพราะการบริหารจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ให้แน่ชัด เพื่อเป็นเครื่องกำหนดทิศทางการดำเนินงานของโรงเรียน

สมถวิล ศรีจันทร์โรจน์ (2552) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารการศึกษาว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นการวางรากฐานชีวิตให้กับผู้เรียนได้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในปัจจุบัน เป็นการพัฒนาสมาชิกของสังคมให้มีความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ ให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยมุ่งไปสู่

ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ตามเป้าหมายของรัฐ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องวางแผน กำหนดวิธีการดำเนินงาน ขั้นตอนอย่างเป็นระบบ

ธีระ รุญเจริญ (2553) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารการศึกษาว่า จำเป็นจะต้องอาศัยการบริหารจัดการที่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยงาน ทั้งระดับกระทรวง ระดับ เขตพื้นที่ การศึกษา และระดับสถานศึกษา เพราะในแต่ละระดับต่างก็มีบทบาทอำนาจหน้าที่ต่างกัน

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา มีความสำคัญ เพราะเป็นการทำให้งานหรือกิจการต่าง ๆ ของการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา ดำเนินไปอย่างเป็นระบบและมีระเบียบ มีทิศทาง หรือมีเป้าหมายที่ชัดเจน โดยจะต้องอาศัยการบริหารจัดการที่สอดคล้องกัน

หลักการบริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

สวัสดิ์ กาญจนสุวรรณ (2542) ได้ให้ความหมายการบริหารงานในสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมการบริหารอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกับบุคลากรในสถานศึกษาภายในขอบเขตงานที่ได้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาร่วมกันดำเนินการ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บริการทางการศึกษา แก่สมาชิกของสังคม อันจะนำไปสู่การเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป

ทรงวิทย์ ชูวงศ์ (2550) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการของกลุ่มบุคคลในการบริหารจัดการในด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษา ให้ประชาชน หลักการบริหารตนเอง หลักการตรวจสอบถ่วงดุล เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถพัฒนาคน (นักเรียน) ให้มีคุณภาพ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จันทราณี สงวนนาม (2551) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง ศาสตร์และศิลป์ ที่ผู้บริหารจะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ ตลอดจนความสามารถในการติดต่อสื่อสารด้วยภาวะผู้นำมนุษยสัมพันธ์ เพื่อบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดส่งเสริมช่วยเหลือกันของผู้เกี่ยวข้องที่จะผลักดันให้แผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

Good (1973) ได้ให้ความหมายการบริหารงานในสถานศึกษา หมายถึง การสั่งการ การควบคุมดูแลงานและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นภาระหน้าที่ของสถานศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงานเหล่านั้นนำไปสู่ความสัมฤทธิ์ผลในการจัดการศึกษาให้ตรงเป้าหมายทุกประการ

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการของผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมมือกับบุคลากรในสถานศึกษา ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสำคัญการบริหารสถานศึกษา

ศิริพงษ์ เศาภายน (2548) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเจริญต่อคุณภาพของผลิตทางการศึกษาและต่อการพัฒนาการทุก ๆ ด้านของมนุษย์ ที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ เพราะถ้าหากไม่มีการบริหารแล้ว การดำเนินงานของสถานศึกษาอาจจะต้องพบกับอุปสรรคมากมายจนไม่สามารถดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

ปรัชญา เวสารัชช (2554) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบ เข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกาและวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุนและมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้

ครรชิต มาลัยวงศ์ (2557) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการทำให้ประเทศเจริญรุ่งเรือง หากประเทศใดได้นักบริหารการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจด้านการศึกษา ประเทศนั้นจะมีความรุ่งเรืองในทุก ๆ ด้าน ในทางตรงกันข้าม ถ้ามีประเทศใดไม่มีนักบริหารการศึกษาที่เก่ง และทำงานโดยกำหนดความก้าวหน้าและความรุ่งเรืองของประเทศชาติเป็นธงชัยแล้ว ก็ยากที่ประเทศนั้นจะรุ่งเรืองได้

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2559) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ในการจัดการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ ในการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

Good (1973) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษา เพราะการศึกษาของเยาวชนจะทำให้ประเทศเจริญรุ่งเรืองเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน และส่งผลให้คนในประเทศมีการแข่งขันกับคนในประเทศอื่น ๆ ได้ดี

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษา และพัฒนาการมนุษย์ต่อประเทศชาติ ในการทำให้ประเทศมีความเจริญรุ่งเรืองในทุก ๆ ด้าน โดยผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถจะสามารถบริหารและจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้ที่คาดหวังไว้

3. ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปซึ่งเป็นขอบข่ายและภารกิจการบริหารและการจัดการศึกษา ดังต่อไปนี้ คือ

3.1 ด้านการบริหารวิชาการ

3.1.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ
หลักสูตรท้องถิ่น

3.1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ

3.1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

3.1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

3.1.5 การพัฒนาการกระบวนการเรียนรู้

3.1.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

3.1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

3.1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

3.1.9 การนิเทศการศึกษา

3.1.10 การแนะแนว

3.1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

3.1.12 การส่งเสริมชุมชน

3.1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา

และองค์กรอื่น ๆ

3.1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัวองค์กร

หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

3.1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ

สถานศึกษา

3.1.16 การคัดเลือกหนังสือ

3.1.17 การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.2 ด้านการบริหารงบประมาณ

3.2.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการ
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2.2 การจัดทำ แผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจาก
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

3.2.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

3.2.4 การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

3.2.5 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

3.2.6 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

3.2.7 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

3.2.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

3.2.9 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา

3.2.10 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

3.2.11 การวางแผนพัสดุ

3.2.12 การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือ
สิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณ เพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2.13 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

3.2.14 การจัดหาพัสดุ

3.2.15 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

3.2.16 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

3.2.17 การเบิกเงินจากคลัง

3.2.18 การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

3.2.19 การนำเงินส่งคลัง

3.2.20 การจัดทำบัญชีการเงิน

3.2.21 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

3.2.22 การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

3.3.1 การวางแผนอัตรากำลัง

3.3.2 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

3.3.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

3.3.4 การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้นการย้ายข้าราชการครูและบุคลากร

ทางการศึกษา

3.3.5 การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

3.3.6 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

- 3.3.7 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 3.3.8 การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- 3.3.9 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 3.3.10 การอุทธรณ์และร้องทุกข์
- 3.3.11 การออกจากราชการ
- 3.3.12 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- 3.3.13 การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- 3.3.14 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.3.15 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- 3.3.16 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 3.3.17 การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.3.18 การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.3.19 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.4 ด้านการบริหารทั่วไป
  - 3.4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
  - 3.4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
  - 3.4.3 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
  - 3.4.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
  - 3.4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
  - 3.4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
  - 3.4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
  - 3.4.8 การดำเนินงานธุรการ
  - 3.4.9 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
  - 3.4.10 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
  - 3.4.11 การรับนักเรียน
  - 3.4.12 การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องราวจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
  - 3.4.13 การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย

- 3.4.14 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 3.4.15 การทัศนศึกษา
- 3.4.16 งานกิจการนักเรียน
- 3.4.17 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- 3.4.18 การส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- 3.4.19 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
- 3.4.20 การรายงานผลการปฏิบัติงาน
- 3.4.21 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
- 3.4.22 แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

สรุปได้ว่า ขอบข่ายงานการบริหารการศึกษาก็คือ ขอบข่ายของงานการบริหารสถานศึกษา เพราะมีขอบข่ายงานอันเดียวกัน ซึ่งงานในสถานศึกษาที่ผู้บริหารการศึกษาต้องบริหารมี 4 ด้าน คือ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านงานบุคคลและ 4) ด้านงานทั่วไป ซึ่งเป็นไปตามกรอบนโยบายของรัฐบาลตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม

1. ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2548) ได้ให้ความหมาย ได้ให้ความหมายของ การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง รูปแบบของความเกี่ยวข้องผูกพันร่วมกัน (Involvement) ของสมาชิกในการประชุมหรือเพื่อตัดสินใจ และควบคุมการทำงานร่วมกัน

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้ให้ความหมายของ การบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่มองเห็นว่าบุคลากรทุกคนมีความสามารถที่แตกต่างกัน โดยนำความสามารถของแต่ละบุคคลมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่าภายใต้บริบทของสถานศึกษานั้น ๆ ทั้งนี้โดยมีความเชื่อพื้นฐานว่าตามลำพังเพียงแต่ผู้บริหารผู้เดียวย่อมมีข้อจำกัด ภายใต้อำนาจจำกัดดังกล่าว สามารถแก้ไขได้โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมซึ่งมีศักยภาพทางการบริหารเป็นทวีคูณ

เมตต์ เมตการุณจิต (2553) ได้กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ การสร้างบรรยากาศในการทำงานแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและรับผิดชอบ

จันทรานี สงวนนาม (2553) ได้กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานทั้งในด้านแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ และการปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผล

ประภาพรณ รักเลี้ยง (2556) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่าเป็นการบริหารงานที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) เข้ามามีส่วนร่วมตามความเหมาะสมตั้งแต่ การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมสนับสนุน ร่วมติดตาม ประเมินผล ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมรับผิดชอบผลงานที่ออกมา ร่วมภาคภูมิใจในผลงาน/รางวัลที่เกิดจากการร่วมกันปฏิบัติงานหรือรับข้อตำหนิที่เกิดขึ้น นั่นคือร่วมทั้งคิดและชอบ

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การบริหารงานที่ผู้อำนวยการโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ตัดสินใจ และรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตลอดจนการประเมินผล เพื่อให้งานนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 254 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ก) ได้ให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไว้หลายหมวด หลายมาตรา ซึ่งบัญญัติสาระที่เป็นหลักสำคัญเพื่อเปิดโอกาสให้หน่วยงานทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังปรากฏในมาตรา 8 (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 9 (6) ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2545) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 5 ประการ ดังนี้

ประการที่ 1 การมีส่วนร่วมก่อให้เกิดการระดมความคิดและอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความคิดเห็นที่หลากหลาย ทำให้การปฏิบัติมีความเป็นไปได้มากกว่าการคิดเพียงคนเดียว

ประการที่ 2 การมีส่วนร่วมในการบริหารมีผลในทางจิตวิทยา คือ ทำให้เกิดการต่อต้านน้อยลง ในขณะที่เดียวกันก็จะเกิดการยอมรับมากขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นวิธีการที่ผู้บริหารสามารถใช้ทดสอบว่า สิ่งที่เราเองรู้ตรงกับสิ่งที่ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาหรือไม่

ประการที่ 3 เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารที่ดีกว่า สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน ตลอดจนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

ประการที่ 4 เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้องมีโอกาสได้ใช้ความสามารถและทักษะในการทำงานร่วมกัน เกิดความมีน้ำใจ (Team spirit) และความจงรักภักดีต่อหน่วยงานมากขึ้น

ประการที่ 5 การมีส่วนร่วมจะทำให้ผลการปฏิบัติงานดีขึ้น การตัดสินใจมีคุณภาพมากขึ้นและส่งเสริมให้มีการปรับปรุงงานมีความเป็นไปได้สูง ตลอดจนผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น

สมยศ นาวิการ (2551) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมโดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม PM (Participative Management) ว่ามีประโยชน์ดังนี้

1. ช่วยปรับปรุงคุณภาพของการตัดสินใจในองค์กรให้ดีขึ้น
2. ช่วยให้ประสิทธิภาพในการทำงานดีขึ้น
3. ช่วยทำให้กำลังใจและความพอใจงานที่ทำมีมากขึ้น
4. ช่วยลดความเฉื่อยชาการขาดงานและการออกงานน้อยลง
5. ช่วยในการติดต่อสื่อสารและการยุติความขัดแย้ง

จันทรานี สงวนนาม (2553) ได้กล่าวถึงข้อดีของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ไว้ดังนี้

1. ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหารและผู้ร่วมงานทุกระดับในองค์กร
2. ลดความขัดแย้งในการทำงาน และเพิ่มความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากขึ้น
3. สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน
4. ช่วยให้ผู้ร่วมงานสุขภาพจิตดี ทุกคนมีงานทำ
5. สร้างความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร
6. ลดค่าใช้จ่ายและใช้ทรัพยากรอย่างทะนุถนอม
7. ช่วยให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
8. ช่วยให้พนักงานรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556) กล่าวถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วม ได้แก่

1. ทำให้การบริหารหรือการพิจารณาแนวทางในการแก้ปัญหาที่มีความหลากหลายเป็นไปอย่างถี่ถ้วน รอบคอบ เพราะเป็นการระดมแนวคิดจากบุคคลที่มีความหลากหลายทั้งความรู้และประสบการณ์

2. ทำให้มีการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน โดยมีให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีอำนาจมากเกินไปซึ่งอาจนำไปสู่การใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้องอันเกิดผลเสียหายแก่องค์กรได้

3. เป็นการขจัดปัญหา มิให้การดำเนินนโยบายใด ๆ มีผลต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมากหรือน้อยเกินไป ซึ่งจะก่อให้เกิดความยุติธรรมในการดำเนินการต่อทุกฝ่ายได้

4. ก่อให้เกิดการประสานงานที่ดี ทำให้การบริหารเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

5. การรวมตัวกันของบุคคลเป็นเครือข่ายจะก่อให้เกิดพลังที่เข้มแข็ง สามารถขับเคลื่อนกิจกรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และตรงเป้าหมาย โดยทุกคนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ

สรุปได้ว่าความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือเป็นการเปิดโอกาสในการบริหารหรือพิจารณาแนวทางในการแก้ปัญหา และยังลดความขัดแย้งในการปฏิบัติงาน มีการประสานงานที่ดี ก่อให้เกิดความเข้มแข็ง สามารถขับเคลื่อนกิจกรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และตรงเป้าหมายขององค์กร

3. หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม

อุทัย บุญประเสริฐ (2547) กล่าวว่า หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม แบ่งออกเป็น 4 ระบบ ดังนี้

1. การปรึกษาหารือ (Consulting Management) เป็นการบริหารแบบเปิดโอกาสให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานหรือผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในรูปแบบคณะกรรมการ (Committee) เช่น คณะกรรมการเฉพาะกิจ หรือคณะกรรมการที่เรียกชื่ออย่างอื่น รูปแบบอย่างนี้เป็น การกระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการด้วย ระบบการปรึกษาหารือนี้เหมาะสมสำหรับใช้กับบุคคลผู้บริหารระดับต้นขึ้นไป โดยการมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะกรรมการ ประธานโครงการ ประธานคณะกรรมการหรือ กรรมการ เป็นต้น

2. กลุ่มคุณภาพ (QC Circles) เป็นการบริหารแบบเปิดโอกาสให้บุคคลผู้บริหารได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานแบบของกลุ่มบุคคล 3-10 คน ที่อยู่ในหน่วยงานเดียวกัน รูปแบบกลุ่มคุณภาพนี้เหมาะสำหรับใช้กับบุคคลผู้ปฏิบัติงาน หรือระดับหัวหน้างาน เพราะเป็นการฝึกฝนและเปิดโอกาสให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสทำงานร่วมกัน เพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหา ตลอดจนแนวทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งมีกระบวนการในการบริหารกลุ่มสร้างคุณภาพ 4 ขั้นตอน คือ P (Plan) การวางแผน D (DO) การปฏิบัติ C (Check) การตรวจสอบ และ A (Act) การปรับปรุงแก้ไข หรือ P D C A นั่นเอง

อย่างไรก็ตาม ระบบกลุ่มคุณภาพจะใช้ได้ผลดีก็ต่อเมื่อมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคนิค QC และการใช้กระบวนการกลุ่มให้แก่ผู้เกี่ยวข้องและที่สำคัญ คือ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคคลผู้ร่วมงานต้องอยู่ในเกณฑ์สูง จึงจะสามารถนำระบบกลุ่มคุณภาพนี้มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1. ระบบข้อเสนอแนะ (Suggestion System) เป็นรูปแบบหนึ่งของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ได้ผลมากในทางปฏิบัติ โดยมีลักษณะแตกต่างจากข้อเสนอแนะที่มักพบเห็นทั่ว ๆ ไป ที่มีลักษณะเป็นกลุ่มหรือผู้รับฟังความคิดเห็นเท่านั้น กล่าวคือ รูปแบบนี้จะมีแบบฟอร์มข้อเสนอแนะให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานหรือผู้เกี่ยวข้องกรอกตามแบบที่กำหนด เช่น ปัญหาที่พบคืออะไร สาเหตุของปัญหามาจากอะไร วิธีการแก้ปัญหามีอะไรบ้าง และผลที่คาดหวังจะได้รับนี้เป็นอย่างไร สำหรับแบบฟอร์มที่กำหนดนี้อาจแตกต่างกันไปตามความต้องการของแต่ละหน่วยงาน แต่มีหลักการปฏิบัติเดียวกันคือ จะมีคณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอแนะมีหน้าที่ในการประเมินข้อเสนอแนะจาก

แบบฟอร์มต่าง ๆ นั้น ว่าเป็นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพียงใด ความเป็นไปได้ทางปฏิบัติมากน้อย
แค่ไหนและสมควรดำเนินการตามข้อเสนอแนะหรือไม่ แจ้งนำเสนอบุคคลผู้มีอำนาจพิจารณา
ดำเนินการต่อไป

2. ระบบส่งเสริมให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจการ รูปแบบนี้
พบมากในการบริหารกิจการของบริษัทหน่วยงานเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจ โดยการส่งเสริมให้บุคคล
ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับมีส่วนร่วมการเป็นเจ้าของกิจการด้วยการลงทุนซื้อหุ้นของบริษัท หรือบริษัท
อาจจ่ายเป็นส่วนหนึ่งเป็นทุนเรือนหุ้นในแต่ละปี จะช่วยให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ
กิจการเองและมีความรู้สึกผูกพันในการปฏิบัติงานเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน ดังนั้น ในรูปแบบนี้บุคคล
ผู้บริหารอาจนำมาประยุกต์โดยการสร้างบรรยากาศให้เกิดความรู้สึกการเป็นเจ้าของของหน่วยงาน
เพื่อให้บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายพึงพอใจที่จะมีส่วนร่วมให้มากที่สุด

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้ให้แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า เป็นการบริหารอีก
รูปแบบหนึ่งที่ผู้บริหารจะต้องใช้ศิลปะในการบริหารมากกว่าใช้ศาสตร์ สำหรับการมีส่วนร่วมของ
ผู้ร่วมงานให้เขามีส่วนร่วมปริมาณเท่าใด เป็นคำถามที่ตอบได้ยากมากซึ่งไม่มีสูตรสำเร็จ ขึ้นอยู่กับ
ทักษะ ประสบการณ์ รวมถึงความสามารถในการจัดการของผู้บริหารแต่ละคน ดังนั้น หลักการบริหาร
แบบมีส่วนร่วมจำแนกได้ ดังนี้

1. การร่วมคิด หมายถึง ผู้บริหารเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมงานบางคน บางกลุ่มหรือ
ทั้งหมดร่วมคิด อาจจะเป็นทั้งทางตรงและทางอ้อม การร่วมคิดมีประโยชน์หลายประการต่อองค์กร
โดยทั่วไปก่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน เป็นการเปิดใจของผู้บริหาร อย่างไรก็ตาม การคิด
เป็นกระบวนการขั้นต้นของการดำเนินงาน สำหรับการเริ่มต้นด้วยการคิดก็คือ การแสดงความเป็น
เจ้าของตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน

2. การร่วมทำ หมายถึง ผู้บริหารจะต้องนำผลของการร่วมคิดที่ได้ตักผลึกแล้ว
นำไปสู่การปฏิบัติในระยะเวลาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของผู้ร่วมงาน
ในแต่ละคน ในความแตกต่างที่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงต่อองค์กร ดังนั้น การร่วมทำจะต้อง
คำนึงถึงทีมงานที่มีศักยภาพเป็นสำคัญ

3. การร่วมประเมินผลงาน หมายถึง การประเมินผลงานต้องไม่มอบหมายให้ฝ่ายใด
ฝ่ายหนึ่งโดยเฉพาะที่เรียกว่า ฝ่ายประเมินผล แต่การประเมินผลงานที่ดีจะต้องเป็นผลมาจาก
การกำหนดเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ โดยผู้ร่วมงานในแต่ละฝ่ายแต่ละแผนกได้มีโอกาสร่วมกันเสนอ
ประเด็นที่ต้องการวัดผล พร้อมทั้งกำหนดค่าคะแนนที่เหมาะสม เมื่อได้คะแนนจากการวัดผลแล้ว
นำคะแนนดังกล่าวไปใช้ในการประเมินผล โดยเทียบกับเกณฑ์หรือเทียบเคียงกับการปฏิบัติในรอบปี
ที่ผ่านมาได้

4. ร่วมยอมรับในผลการประเมิน หมายถึง ผลของการประเมินที่เกิดขึ้นจาก เครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ ผลของการประเมินจะปรากฏออกมาในรูปแบบลักษณะใดก็ต้องยอมรับ และไม่ควรรโยนความรับผิดชอบอันเกิดจากการปฏิบัติให้บุคคลใดหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยเฉพาะ ทั้งนี้จะต้องรับผิดชอบร่วมกันทั้งทีมงาน

5. ร่วมปรับปรุงวิธีการทำงานใหม่ หมายถึง การปฏิบัติในทุกองค์กร เมื่อวงจร การปฏิบัติงานจบลง ผลของงานทั้งผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์ มีความจำเป็นจะต้องเสนอแนะ ปรับปรุงการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้นไป โดยใช้วิธีการที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป ปรับปรุงตามความเหมาะสม เพื่อยกระดับวิธีการบริหารของ ตนเองต่อไป

จะเห็นได้ว่า แนวทางการดำเนินการแบบมีส่วนร่วม นั้น ผู้บริหารเองต้องมีความรู้ ความสามารถและทักษะในการบริหาร เพื่อจุดประกายให้ทุกคนที่เข้ามาร่วมงานได้เกิดการหยั่งรู้ ในงานตามบทบาทหน้าที่ พร้อมทั้งจะทำงานควบคู่ไปกับผู้บริหารอย่างเต็มกำลังความสามารถ ถึงอย่างไรก็ตามประการสำคัญคือ ผู้บริหารจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมตลอดเวลา ตามแนวทางการดำเนินการแบบมีส่วนร่วมและต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความโปร่งใสในวิถีแห่ง ประชาธิปไตย

จันทรานี สงวนนาม (2553) ได้กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการจูงใจให้ ผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมมือในการพัฒนา องค์กรที่ปฏิบัติด้วยความเต็มใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานขององค์กร ควรประกอบด้วย สารสำคัญอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น สมาชิกขององค์กรย่อมมีความผูกพันกับ องค์กรที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่ และมีความปรารถนาที่จะได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กร แม้เพียงได้รับฟังความคิดเห็น ก็ทำให้รู้สึกว่าได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรแล้ว

2. การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดการยอมรับในเป้าหมาย เพราะนอกจากจะช่วยกระตุ้น ให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นแล้ว ยังช่วยให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่มสมาชิก และความร่วมมือนั้นจะแพร่ขยายไปทั้งองค์กร ทำให้สมาชิกทั้งองค์กรมีเป้าหมายเดียวกัน การมี ส่วนร่วมเป็นการยินยอมและพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ซึ่งจะมิผลทั้งทางใจ การยอมรับ การสนับสนุน และผลต่อการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

3. การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบ การที่บุคคลได้แสดง ความคิดเห็นและยอมรับในเป้าหมายเดียวกัน จะช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความสำนึกในหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานขององค์กร

ทิพวรรณ เสนจันทร์ผิซัย (2553 ; อ้างอิงมาจาก นิตติยา ปริกไธสง, 2554) ได้นำเสนอ การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมโดยใช้เทคนิคขบ 5 กลีบ มาเป็นกรอบแนวทางในการ ดำเนินงาน ดังนี้

กลีบที่ 1 R (Review) คือ การร่วมกันทบทวน ศึกษาผลการจัดการศึกษาในห้วงเวลา ที่ผ่านมาจากข้อมูลสารสนเทศ ข้อมูลเชิงประจักษ์ ทบทวนบริบทของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นโอกาส วิกฤติ ปัญหาและอุปสรรค หากพบว่าดีเหมาะสมอยู่แล้วจึงสานต่อ หากพบว่ามีส่วนที่ยังบกพร่อง จึงปรับปรุงแก้ไขหรือคิดใหม่ทำใหม่

กลีบที่ 2 A (Appreciative Inquiry) คือ การร่วมเสริมสร้างพลังบวกโดยการ จัด กิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการสานสัมพันธ์ เสริมสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากร ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องในการ ร่วมคิดร่วมพัฒนาการศึกษา

กลีบที่ 3 V (Vision/Share Vision) คือ การมีวิสัยทัศน์ร่วม ด้วยการร่วมกันกำหนด วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา วิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ เพราะวิสัยทัศน์เป็นความฝัน ของทุกคนหากเราช่วยกันคิดดี ปฏิบัติดีเพื่อให้ฝันเป็นจริง รวมทั้งครูและบุคลากรปฏิบัติงานอย่างมี พลังแล้ว เชื่อได้ว่าผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขแน่นอน

กลีบที่ 4 O (Opportunity) คือ การร่วมกันสร้างโอกาสสร้างทุก ๆ สถานการณ์ ให้เป็นโอกาสแม้สถานการณ์นั้นจะเป็นวิกฤติก็ตาม ไม่นำเอาวิกฤติและความขาดแคลนมาเป็นข้ออ้าง หรืออุปสรรคในการทำงานร่วมแรงร่วมใจ ร่วมลงมือดำเนินการใด ๆ ก็ตามที่ก่อให้เกิดผลดีต่อผู้เรียน บุคลากร สถานศึกษา และชุมชน

กลีบที่ 5 R (Result) คือ การร่วมกันมุ่งผลสัมฤทธิ์ เพราะผลสัมฤทธิ์เป็นผลลัพธ์ที่ เกิดจากการบริหารหรือการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังมากที่สุด คือ คุณภาพ ของผู้เรียน และคุณภาพของการจัดการศึกษา การให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์ใด ๆ นั้นเป็นสิ่งที่ยากยิ่ง ดังนั้น จึงได้คิดวางแผนร่วมปฏิบัติกิจกรรมที่จะนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ อีกทั้งร่วมกันประเมินผลกิจกรรม ตลอดจนร่วมกันปรับปรุงแก้ไข

Cohen และ Uphoff (1980) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) หมายถึง การที่ประชาชน มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มโครงการ โดยมีการอภิปรายถึงปัญหาและความต้องการ มีการจัดลำดับ ความสำคัญของปัญหา การกำหนดทางเลือกว่าควรจะทำโครงการหรือกิจกรรมใดบ้าง และ การตัดสินใจว่าจะทำโครงการหรือกิจกรรมใด และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจยังครอบคลุมไปถึง การตัดสินใจในระหว่างการดำเนินโครงการ

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในทรัพยากรต่าง ๆ ให้กับโครงการทั้งในด้านการเงิน แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ และการมีส่วนร่วมในการบริหารและประสานงานโครงการต่าง ๆ

3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Evaluation) การมีส่วนร่วมประเภทนี้มีสองนัย คือ เป็นทั้งการร่วมรับประโยชน์และร่วมรับผลสืบเนื่องในทางลบจากโครงการพัฒนา ผลประโยชน์ที่ได้รับได้แก่ ผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ คือ การมีรายได้และทรัพย์สินเพิ่มขึ้นและมั่นคงขึ้นหรือการมีสาธารณูปโภคที่เพียงพอ มีประสิทธิภาพหรือคุณภาพดี ผลประโยชน์ด้านสังคมได้แก่ การได้รับการศึกษาหรือรู้หนังสือมากขึ้น รวมทั้งการให้บริการสังคมอื่น ๆ มากขึ้นและมีคุณภาพดีขึ้นผลประโยชน์ส่วนบุคคล ได้แก่ การมีความนับถือตนเอง

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Benefits) เป็นการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินโครงการทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ รูปแบบการมีส่วนร่วมประเมินอย่างเป็นทางการ เช่น การประชุมเพื่อทบทวนและประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมา การร่วมเป็นคณะกรรมการหรือคณะกรรมการในการประเมินผล หรือการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการวิจัยประเมินผล สำหรับการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอย่างไม่เป็นทางการ เช่น การประชุมกลุ่มย่อยอย่างไม่เป็นทางการ หรือการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินของโครงการ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากนักวิชาการได้แก่ นิตยา เงินประเสริฐศรี (2542), อุทัย บุญประเสริฐ (2547), สันติ บุญภิรมย์ (2552), นิตติยา ปรีกโรตอง (2554 ; อ้างอิงมาจาก ทิพวรรณ เสนจันทร์ดิษฐ์, 2553) และ Cohen และ Uphoff (1980) ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วม	นักวิชาการ					ความถี่
	อุทัย บุญประเสริฐ (2547)	สันติ บุญภิรมย์ (2552)	จันทร์ธานี สงวนนาม (2553)	ทิพวรรณ เสนอจันทร์ชัย (2553 ; อ้างอิงมาจาก นิตติยา ปรีกโธสง, 2554)	Cohen และ Uphoff (1980)	
1. การมีส่วนร่วมในการคิด	✓	✓		✓	✓	4
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ		✓	✓	✓	✓	4
3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในรูปแบบของกลุ่มคุณภาพ	✓					1
4. มีการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในรูปแบบคณะกรรมการประเมินข้อเสนอแนะ	✓					1
5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน		✓		✓	✓	3
6. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	✓	✓			✓	3
7. การมีส่วนร่วมปรับปรุงวิธีการทำงาน		✓	✓	✓		3

จากตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ร้อยละ 60 ขึ้นไป มาเป็นองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการคิด การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมปรับปรุงวิธีการทำงาน

สรุปได้ว่า หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมแบ่งได้เป็น 5 ประการดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการคิด หมายถึง การเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในรูปแบบคณะกรรมการ

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง การนำผลของการมีส่วนร่วมในการคิดที่ได้ ตกลงแล้วนำไปสู่การปฏิบัติในระยะเวลาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของ ผู้ร่วมงานในแต่ละคน

3. การร่วมประเมินผลงาน หมายถึง การกำหนดเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ โดยผู้ร่วมงานในแต่ละฝ่ายได้มีโอกาสร่วมกันเสนอประเด็นที่ต้องการวัดผล พร้อมทั้งกำหนดค่าคะแนน ที่เหมาะสม เมื่อได้คะแนนจากการวัดผลแล้วนำคะแนนดังกล่าวไปใช้ในการประเมินผล โดยเทียบกับ เกณฑ์

4. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง การยอมรับในผลการประเมินที่เกิดขึ้น ทั้งนี้จะต้องรับผิดชอบร่วมกันทั้งทีมงาน

5. การมีส่วนร่วมปรับปรุงวิธีการทำงาน หมายถึง เมื่อวงจรการปฏิบัติงานสิ้นสุดลง มีความจำเป็นจะต้องเสนอแนะปรับปรุงการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพผลงานให้ ดียิ่งขึ้นไป

แนวคิดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2546) ได้ให้ความหมาย ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การส่งเสริมการป้องกันและการแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูประจำชั้นหรือ ครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึง ประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ข) ได้ให้ความหมายว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นการส่งเสริมพัฒนาป้องกันและแก้ไขปัญหาเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ มีคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจาก วิกฤติทั้งปวง

กระทรวงศึกษาธิการ (2547) ได้ให้ความหมายว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาและการบริหารทั้งระบบโรงเรียน โดยอาศัยศักยภาพและความสัมพันธ์ของนักเรียนที่มีกับ ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนวและฝ่ายปกครอง รวมทั้งมีการประสานระหว่างระบบครอบครัวระบบ โรงเรียนและสาธารณสุขที่ต้องรับส่งต่อปัญหาวัยรุ่นที่สำคัญและเร่งด่วน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้ให้ความหมายของระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนชัดเจน

พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยมีครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองชุมชน ผู้บริหาร และ ครูทุกคน มีส่วนร่วม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ได้ให้ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มุ่งให้การคุ้มครอง ป้องกัน ดูแล แก้ไข ให้ความช่วยเหลือ และส่งเสริมพัฒนาศักยภาพนักเรียนอย่างมีแบบแผน และมีขั้นตอนที่ชัดเจน โดยครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานร่วมกับบุคลากรทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข มีสมรรถนะ และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ มีทักษะชีวิต มีภูมิคุ้มกันอย่างเหมาะสม เพียงพอต่อการดำรงชีวิตให้อยู่รอดปลอดภัย จากสภาวะวิกฤตต่าง ๆ ได้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2550) ได้ให้ความหมายของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การส่งเสริมพัฒนา การป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้แก่ นักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากสภาวะวิกฤตต่าง ๆ ได้อย่างปลอดภัย

ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน (2557) ได้ให้ความหมายของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนที่เสี่ยง หรือต้องสงสัยว่าถูกรุณเรงหรือล่วงละเมิด เด็กนักเรียนที่ถูกรุณเรงหรือถูกล่วงละเมิด และเด็กนักเรียนที่ถูกรุณเรงหรือล่วงละเมิดต่อบุคคลอื่น โดยมีระบบและขั้นตอนการปฏิบัติที่คำนึงถึงประโยชน์สูงสุด เพื่อให้เด็กนักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง

สรุปได้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการส่งเสริม การพัฒนา การป้องกันและการแก้ไขปัญหา เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง โดยมีวิธีการและเครื่องมือที่มีแบบแผน และมีขั้นตอนที่ชัดเจน

2. ความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2546) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่าเป็นการพัฒนาให้นักเรียนให้นักเรียน เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังไว้ โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานี้ นอกจากจะดำเนินการ ด้วยการส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก

ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็มีปรากฏเช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของ สารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ปัญหาครอบครัวซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมหรืออื่น ๆ ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิต และสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เติบโตตามที่มุ่งหวังนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือจาก ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคน โดยเฉพาะบุคลากร ครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญ ในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้วยความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโต งอกงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ได้ให้ความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า เป็นการช่วยให้นักเรียนมีความสมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้คุณธรรมและจริยธรรมและการดำรงชีพอย่างมีความสุขในสังคม กล่าวคือให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ด้วยความร่วมมือของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษา ชุมชน สังคมและครอบครัวของนักเรียนเอง ด้วยสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก มีผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของคนซึ่งมีความซับซ้อนมากขึ้น หลายครอบครัว มีเวลา และใกล้ชิดเพื่อดูแลอบรมสั่งสอนลูกหลานลดน้อยลง ตัวนักเรียนเองซึ่งเป็นเยาวชนที่มีประสบการณ์ในชีวิตไม่มากนัก ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ จึงทำให้เกิดปัญหากับตนเองและสังคมได้ง่าย ดังนั้น ความจำเป็นในการสร้างระบบภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็ง การมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจนจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยดำเนินการควบคู่ไปกับระบบการจัดการเรียนการสอน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 (2564) ได้ให้ความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า เป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จะ ดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ พร้อมด้วยคุณลักษณะความเป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถที่จะดำรงชีพในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดี ด้วยขั้นตอนวิธีการ และเครื่องมือการ ทำงานที่ชัดเจน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและการมีส่วนร่วมของบุคลากร เครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อาทิ คณะกรรมการเครือข่ายของสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน

สรุปได้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความสำคัญคือช่วยพัฒนาให้นักเรียนเป็นบุคคลที่สมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม มีจริยธรรมและมีคุณภาพชีวิตที่ดีสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. วัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ ดังนี้

1. เพื่อให้โรงเรียนมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีกระบวนการ วิธีการ และเครื่องมือที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบได้
2. เพื่อส่งเสริมให้ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริมและพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

กรมสุขภาพจิต (2546) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ ดังนี้

1. เพื่อให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีระบบ และมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้โรงเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือชุมชน มีการทำงานร่วมกัน โดยผ่านกระบวนการทำงานที่ชัดเจนพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานการปฏิบัติงานสามารถตรวจสอบหรือรับการประเมินได้

อรรถวรรณ ล่องลือฤทธิ์ (2559) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ดังนี้

1. เพื่อให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตรและมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสมรรถนะตามที่กำหนด

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ โดยการทำงานร่วมกันของ โรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านกระบวนการทำงานที่ชัดเจนพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานการปฏิบัติงานสามารถตรวจสอบหรือรับการประเมินได้

4. องค์ประกอบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบ 5 ประการ ของกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจาก กรมสุขภาพจิต (2546) ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อ

องค์ประกอบที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ความหมายของการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

กรมสุขภาพจิต (2546) ได้กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและ แก้ไขปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา

อรวรรณ ล่องลือฤทธิ์ (2559) ได้กล่าวว่า ด้วยความแตกต่างของนักเรียน แต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลาย รูปแบบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการรู้จักข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรอง นักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหาของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 (2564) ได้กล่าวว่า นักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรม หลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้น การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่ง สำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัด กรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนา การป้องกัน แก้ไข และช่วยเหลือนักเรียนได้อย่าง ถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหา นักเรียน ซึ่งจะช่วยให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด และได้กล่าวถึง การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยครูที่ปรึกษาควรมีข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน ดังนี้

1. ด้านความสามารถ แยกเป็น

1.1 การเรียน

1.2 ความสามารถพิเศษ/อัจฉริยะ

2. ด้านสุขภาพ แยกเป็น

2.1 ร่างกาย/ความพิการ

2.2 จิตใจ-พฤติกรรม

3. ด้านครอบครัว แยกเป็น

3.1 ด้านเศรษฐกิจ

3.2 การคุ้มครองสวัสดิภาพ

4. ด้านสารเสพติด

4.1 ด้านความปลอดภัย

4.2 พฤติกรรมทางเพศ

5. ด้านอื่น ๆ ที่ครูพบเพิ่มเติม ซึ่งมีความสำคัญหรือเกี่ยวข้องกับระบบ

ดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สรุปได้ว่า การรู้จักนักเรียนรายบุคคล หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนรายบุคคลอย่างละเอียด เพื่อให้ทราบถึงพื้นฐานความเป็นมาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล

ขั้นตอนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

กรมสุขภาพจิต (2546) ได้กล่าวถึงวิธีการและเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ไว้ว่า ครูที่ปรึกษาควรใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัวที่สำคัญ คือ

1. ประเมินสะสม
2. แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) หรือ
3. วิธีการและเครื่องมืออื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์นักเรียน การศึกษาจาก

แฟ้มสะสมผลงาน การเยี่ยมบ้าน การศึกษาข้อมูลจากแบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง ซึ่งจัดทำโดยกรมอนามัย เป็นต้น

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2550) ได้กล่าวถึงข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาควรมีอย่างน้อย 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความสามารถทางการเรียน และด้านอื่น ๆ
2. ด้านสุขภาพทางร่างกาย และด้านจิตใจ พฤติกรรม
3. ด้านครอบครัวทางด้านเศรษฐกิจ และด้านการคุ้มครองนักเรียน
4. ด้านอื่น ๆ ที่ครูพบเพิ่มเติม ซึ่งมีความสำคัญหรือเกี่ยวข้องกับการดูแล

ช่วยเหลือ

อรรวรรณ ล่องลือฤทธิ์ (2559) ได้กล่าวถึงกระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมควรเก็บข้อมูลคือ แบบบันทึกการเยี่ยมบ้าน และแบบประเมิน S.D.Q.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 (2564) ได้กล่าวว่า ขั้นตอนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งอย่างน้อยต้องครอบคลุมด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว โดยมีวิธีการดังนี้ 1) สังเกต 2) สัมภาษณ์ 3) การเยี่ยมบ้าน 4) ศึกษาข้อมูล 5) ทดสอบ โดยมีกระบวนการดำเนินงานแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านความสามารถ

1.1 ด้านความสามารถทางการเรียน ข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละรายวิชา ผลการเรียนเฉลี่ยในแต่ละภาคเรียน/ปีการศึกษาที่ผ่านมา ผลการสอบวัดความรู้มาตรฐานระดับชาติ (NT) พฤติกรรมการเรียน โดยศึกษาข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวัดความรู้มาตรฐานระดับชาติ (NT) สังเกต สัมภาษณ์ พฤติกรรมการเรียน เช่น การมาเรียน อย่างสม่ำเสมอเวลาเข้าชั้นเรียน สัมภาษณ์/สอบถามครูประจำวิชา ผู้ปกครองนักเรียน เป็นต้น

1.2 ด้านความสามารถพิเศษ ข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ ได้แก่ พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความสามารถพิเศษ ผลงาน ชิ้นงาน โครงงาน เอกสารหลักฐาน ร้อยรอยแสดงถึง พฤติกรรมที่โดดเด่น โดยสังเกตการแสดงออกถึงความสามารถพิเศษ ความถนัด ความสนใจ การมีบทบาทหน้าที่พิเศษในสถานศึกษา ใช้แบบสำรวจความสามารถพิเศษ 10 แฉก หรือ แบบประเมินพหุปัญญา เป็นต้น

2. ด้านสุขภาพ

2.1 ด้านสุขภาพร่างกาย ข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ ได้แก่ ความปกติ ความพิการ หรือความบกพร่องทางร่างกาย เช่น การมองเห็น การได้ยิน บกพร่องด้านการพูดและ ภาษา ออทิสติก หรือพิการซ้อน โรคประจำตัว ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนสูงกับน้ำหนัก ความสะอาด ของร่างกาย โดยการสำรวจนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ศึกษาระเบียบสะสม ศึกษาข้อมูลจาก แบบบันทึกสุขภาพ การสัมภาษณ์ การสอบถาม และการสังเกต

2.2 ด้านสุขภาพจิตใจ/พฤติกรรม ข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ ได้แก่ สภาพอารมณ์ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น ความวิตกกังวลหรือซึมเศร้า ความประพฤติ เช่น การลักขโมย การทำร้ายตนเอง ฯลฯ พฤติกรรมต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียน ความสามารถพิเศษ และการปรับตัว เช่น พฤติกรรมการอยู่ไม่นิ่ง สมาธิสั้น ความสัมพันธ์กับเพื่อน/ครู/ผู้ปกครอง โดยการสังเกต การสอบถาม การเยี่ยมบ้าน การวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อน และการประเมิน ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)

3. ด้านครอบครัว

3.1 ด้านเศรษฐกิจของครอบครัว ข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ ได้แก่ รายได้ผู้ปกครอง ภาระหนี้สิน ความเพียงพอของรายรับกับรายจ่าย จำนวนเงินที่นักเรียนได้รับ และใช้จ่ายในแต่ละวัน โดยศึกษาข้อมูลจากระเบียนสะสม สัมภาษณ์นักเรียน ผู้ปกครอง และการเยี่ยมบ้าน เป็นต้น

3.2 ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพ ข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ ได้แก่ ความสามารถในการคุ้มครองดูแลนักเรียนได้อย่างปลอดภัย เหมาะสมของผู้ปกครอง ความเหมาะสม

ของสภาพที่อยู่อาศัย ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว และการถูกคุกคามล่วงละเมิดทางเพศ โดยการ ศึกษาจากระเบียบวินัยสะสม สังเกต สอบถาม การเยี่ยมบ้าน หรือการสำรวจเด็กด้วยตนเอง เป็นต้น

3.3 ด้านสารเสพติด ข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ ได้แก่ พฤติกรรมที่แสดงออก พฤติกรรมการเรียนในชั้นเรียน การใช้ยาเงิน การคบเพื่อน สุขภาพและบุคลิกภาพ สถานภาพทางครอบครัวและสิ่งแวดล้อม ผลการตรวจปัสสาวะ โดยการสังเกต สัมภาษณ์ สอบถาม การเยี่ยมบ้าน การตรวจสุขภาพ การตรวจปัสสาวะ เป็นต้น

3.4 ด้านความปลอดภัย ข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ ได้แก่ สถานภาพครอบครัวและสิ่งแวดล้อม ข้อมูลการเดินทาง/การใช้จ่ายพาหนะ การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา การแต่งกายที่ล่อแหลม โดยศึกษาข้อมูลจากระเบียบวินัยสะสม การประเมินจุดแข็งจุดอ่อนของนักเรียน การสัมภาษณ์นักเรียน/ผู้ปกครอง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน การเยี่ยมบ้านนักเรียน เป็นต้น

3.5 ด้านพฤติกรรมทางเพศ ข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ ได้แก่ บุคลิกภาพ และพฤติกรรมที่แสดงออก โดยการสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์นักเรียน/ผู้เกี่ยวข้อง การตอบแบบสอบถามประเภทอื่น ๆ และการทำแบบทดสอบบุคลิกภาพ เป็นต้น

สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ (2559) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สามารถใช้เครื่องมือและวิธีการต่าง ๆ ดังนี้ ระเบียบวินัยสะสม แบบทดสอบ แบบสอบถาม การเยี่ยมบ้าน การสัมภาษณ์ สังคมมิติ การสังเกต อัตชีวประวัติ

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ครูที่ปรึกษาควรใช้วิธีการที่หลากหลายในการเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ สุขภาพ และด้านครอบครัว โดยใช้เครื่องมือได้แก่ ระเบียบวินัยสะสม แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน การศึกษาจากแฟ้มสะสมผลงาน การเยี่ยมบ้าน การศึกษาข้อมูลจากแบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง เป็นต้น

จากผลการศึกษาเพื่อสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้วิจัยได้ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. สถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น ระเบียบวินัยสะสม แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) แบบทดสอบบุคลิกภาพ
2. สถานศึกษามีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนโดย การสังเกต พฤติกรรมนักเรียนและการศึกษาจากแฟ้มสะสมผลงานนักเรียน
3. สถานศึกษามีการสำรวจข้อมูลของนักเรียนเพิ่มเติมทุก ๆ ภาคเรียน
4. สถานศึกษามีการสำรวจสถิติการมาเรียน การเข้าชั้นเรียนของนักเรียน
5. สถานศึกษามีการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อขอข้อมูลของนักเรียน

องค์ประกอบที่ 2 การคัดกรองนักเรียน

ความหมายของการคัดกรองนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2546) ได้กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนเพื่อจัดนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มปกติ คือ นักเรียนได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนแล้วอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ

2. กลุ่มเสี่ยง/ มีปัญหา คือ นักเรียนได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน แล้วอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มมีปัญหา ซึ่งโรงเรียนต้องให้การช่วยเหลือป้องกันหรือแก้ไขปัญหามาตามแต่กรณี

อรรวรรณ ล่องลือฤทธิ์ (2559) ได้กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียน เป็นการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียน อาจนิยามกลุ่มได้ 4 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนแล้วอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ ซึ่งควรได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันและการส่งเสริมพัฒนา
2. กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การป้องกันหรือแก้ไขปัญหามาตามแต่กรณี
3. กลุ่มมีปัญหา คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มมีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องช่วยเหลือและแก้ปัญหาโดยเร่งด่วน
4. กลุ่มพิเศษ คือ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีความเป็นอัจฉริยะ แสดงออกซึ่งความสามารถ อันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน อย่างเป็นที่ประจักษ์ เมื่อเทียบกับผู้มีอายุในระดับเดียวกัน ภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพความสามารถพิเศษนั้นจนถึงขั้นสูงสุด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 (2564) ได้กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น สถานศึกษาควรมีการประชุมครู กำหนดเกณฑ์การคัดกรอง เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกันให้เป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษา และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง รวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่าความรุนแรงหรือความถี่เท่าไรจึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา โดยจะแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มปกติ หมายถึง นักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของตนเองหรือสังคมส่วนรวมในด้านลบ

2. กลุ่มเสียง หมายถึง นักเรียนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น เกือบตัว แสดงออกเกินขอบเขต การปรับตัวทางเพศไม่เหมาะสม ทดลองสิ่งเสพติด ผลการเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางลบ

3. กลุ่มมีปัญหา หมายถึง นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาชัดเจน มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตประจำวันของตนเองหรือต่อสังคมส่วนรวมในด้านลบ

สรุปได้ว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นการนำข้อมูลนักเรียนในด้านต่าง ๆ มาวิเคราะห์ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสียง และกลุ่มมีปัญหา

ขั้นตอนการคัดกรองนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2546) ได้กล่าวว่า แนวทางคัดกรองนักเรียนว่าการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียนนั้นให้อยู่ในดุลยพินิจของครูที่ปรึกษาและยึดเกณฑ์การคัดกรองของนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลักด้วย ดังนั้น โรงเรียนจึงควรมีการประชุมครูเพื่อพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกัน เป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียน รวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่าความรุนแรงหรือความถี่ของพฤติกรรมเท่าใดอยู่ในกลุ่มเสียง/มีปัญหา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2550) ได้กล่าวว่าการคัดกรองนักเรียน เป็นการพิจารณาข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนแล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองของสถานศึกษาได้จัดทำขึ้น สถานศึกษาควรมีการประชุมครู กำหนดเกณฑ์การคัดกรองเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกันให้เป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษาและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง รวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่า ความรุนแรงหรือความถี่เท่าไร จึงจัดอยู่ในกลุ่มเสียงหรือกลุ่มมีปัญหา การคัดกรองจะแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของตนเองหรือสังคมส่วนรวมในด้านลบ

2. กลุ่มเสียง คือ นักเรียนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น เกือบตัว แสดงออก เกินขอบเขต การปรับตัวทางเพศไม่เหมาะสม ทดลองสิ่งเสพติด ผลการเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางลบ

3. กลุ่มมีปัญหา คือ นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาชัดเจน มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตประจำวันของตนเองหรือสังคมในด้านลบ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ได้กล่าวถึงกระบวนการและขั้นตอนของการคัดกรองนักเรียนว่า เป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียน ซึ่งจะเป็ประโยชน์อย่างยิ่งในการหาวิธีการที่เหมาะสมในการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนให้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น ด้วยความรวดเร็วและถูกต้องแม่นยำ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาจจัดกลุ่มนักเรียนตามผลการคัดกรองเป็น 2, 3 หรือ 4 กลุ่มก็ได้ ตามขอบข่ายและเกณฑ์การคัดกรองที่โรงเรียนกำหนด เช่น ในกรณีที่แบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม อาจนิยามกลุ่มได้ดังนี้

1. กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ ซึ่งควรได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันและการส่งเสริมพัฒนา
2. กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การป้องกันและแก้ไขตามกรณี
3. กลุ่มมีปัญหา คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มมีปัญหามาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องช่วยเหลือและแก้ปัญหาโดยเร่งด่วน
4. กลุ่มพิเศษ คือ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีความเป็นอัจฉริยะ แสดงออกซึ่งความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านอย่างเป็นที่ประจักษ์ เมื่อเทียบกับผู้มีอายุในระดับเดียวกัน ภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพความสามารถพิเศษนั้นจนถึงขั้นสูงสุด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 (2564) ได้กล่าวว่าการคัดกรองนักเรียน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนรายบุคคล แล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่สถานศึกษาได้กำหนด โดยสถานศึกษาควรมีการประชุมครู กำหนดเกณฑ์การคัดกรอง เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกันให้เป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษา และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง รวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่าความรุนแรงหรือความถี่เท่าไรจึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา โดยมีวิธีการดำเนินงานโดยการ แยกนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรองและลงบันทึกในแบบสรุปผลการคัดกรอง หรือจัดทำเอกสารเสนอผลการคัดกรองนักเรียน เป็นต้น

สรุปได้ว่า การคัดกรองนักเรียนต้องพิจารณาข้อมูลนักเรียนในด้านต่าง ๆ เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดหรือตามดุลยพินิจของครูที่ปรึกษา ซึ่งครูต้องเก็บเป็นความลับในกลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มมีปัญหา ครูที่ปรึกษาควรมีการติดตามและประสานงานกับผู้ปกครองโรงเรียน เพื่อการช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริม และพัฒนานักเรียนตามศักยภาพของแต่ละบุคคล จากผลการศึกษาเพื่อสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ ขององค์ประกอบด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้วิจัยได้ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. สถานศึกษามีเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน โดยแบ่งเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา

2. สถานศึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนเพื่อการคัดกรอง
3. สถานศึกษามีการบันทึกผลการคัดกรองนักเรียนรายบุคคล
4. สถานศึกษามีการรายงานสรุปผลการคัดกรองนักเรียน

องค์ประกอบที่ 3 การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

ความหมายของการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2546) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษา ไม่ว่าจะเป็นักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันนักเรียนมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาและเป็นการช่วยนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ปัญหาหากลั้บมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป

อรรวรรณ ล่องลือฤทธิ์ (2559) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคน ไม่ว่าจะเป็นักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา กลุ่มความสามารถพิเศษ ให้มีคุณภาพมากขึ้น ได้พัฒนาเต็มศักยภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติและกลุ่มพิเศษกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ปัญหาหากลั้บมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามมาตรฐานที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 (2564) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษา ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ปัญหาหากลั้บมามีพฤติกรรมดีขึ้นตามที่สถานศึกษาหรือชุมชนคาดหวัง

สรุปได้ว่า การส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุนนักเรียนทุกคนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพมากขึ้น มีความภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ

ขั้นตอนการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2546) ได้กล่าวว่า ได้กล่าวว่า รายละเอียดการจัดกิจกรรม การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนมีดังนี้ กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นการจัดกิจกรรมนอกเวลาเรียน ไม่ใช่ในคาบเรียน โดยส่วนใหญ่จึงเป็นเวลาเช้าก่อนเข้าแถวหรือเวลาเย็นหลังโรงเรียนเลิกแล้ว การจัดกิจกรรมอาจจัดทำเป็นชมรม เป็นโครงการหรือเป็นงานของโรงเรียน โดยมีครูที่ปรึกษากับนักเรียนร่วมกันพิจารณาเลือกกิจกรรมให้เหมาะสมกับตัวนักเรียน และความต้องการของนักเรียน โรงเรียนควรมีกิจกรรมให้นักเรียนได้เลือกอย่างหลากหลาย ซึ่งนักเรียนอาจเข้าร่วมกิจกรรมในฐานะสมาชิกหรือเป็นผู้ร่วมจัดกิจกรรมหรือเป็นผู้รับผิดชอบจัดกิจกรรมเอง โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา

การที่โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง ก็จะเอื้ออำนวยให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างกว้างขวางมากขึ้น และหากโรงเรียนมีเทคโนโลยีทันสมัยก็จะจูงใจให้นักเรียนมาร่วมกิจกรรมมากขึ้นด้วย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2550) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความภูมิใจในตนเอง ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติ กลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา กลับมามีพฤติกรรมดีขึ้นตามที่สถานศึกษาหรือชุมชนคาดหวัง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ได้กล่าวถึงการส่งเสริมพัฒนา นักเรียนมีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้ แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียน ต้องดำเนินการ คือ

1. การจัดการกิจกรรมโฮมรูม
2. การเยี่ยมบ้าน
3. การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting)
4. การจัดการเรียนเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต และกิจกรรมพัฒนา

ผู้เรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 (2564) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ครูควรจัดการเรียนส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนทุกกลุ่มเพื่อทราบข้อมูล นักเรียนเป็นรายบุคคล และทราบข้อมูลการคัดกรองนักเรียน โดยมีการจัดการเรียนโฮมรูมปฏิบัติตาม ความต้องการของนักเรียนและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียน การประชุมผู้ปกครอง ชั้นเรียน (Classroom meeting) การจัดการเรียนพัฒนาผู้เรียน และการจัดโครงการพิเศษอื่น ๆ

สรุปได้ว่า การส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มี คุณภาพเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ช่วยป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงกลุ่มมีปัญหา กลับมาเป็นกลุ่มปกติ ครูที่ปรึกษาจึงควรมีการวางแผนการจัดการเรียนกิจกรรมและการทำการ ประเมินผลการจัดการเรียนด้วย ซึ่งกิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน และการจัดการเรียน ส่งเสริมในรูปแบบอื่น ๆ ที่หลากหลาย ถือเป็นกิจกรรมการส่งเสริมนักเรียนในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนที่สำคัญมาก

จากผลการศึกษาเพื่อสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ ขององค์ประกอบด้านการส่งเสริม และพัฒนา นักเรียน ผู้วิจัยได้ตัวบ่งชี้ดังนี้

1. สถานศึกษามีการจัดการเรียนโฮมรูม (Homeroom) เพื่อให้ครูที่ปรึกษา พบกับนักเรียน

2. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting)

3. สถานศึกษามีการวางแผนในการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคน

4. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต

และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

5. สถานศึกษามีการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อการส่งเสริมพัฒนา

นักเรียน

องค์ประกอบที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา

ความหมายของการป้องกันและแก้ไขปัญหา

กรมสุขภาพจิต (2546) ได้กล่าวถึงการป้องกันและแก้ปัญหาว่า

เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องจากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและการคัดกรองนักเรียน ซึ่งหากครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหา จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องให้ความสนใจดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และหาวิธีการช่วยเหลือที่เหมาะสมกับลักษณะของปัญหา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

อรรวรรณ ล่องลือฤทธิ์ (2559) ได้กล่าวว่า ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูควรให้ความสนใจใส่กับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา นั้น จำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความสนใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งการป้องกันและการแก้ไขปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม การสร้างภูมิคุ้มกัน การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 (2564) ได้กล่าวว่า ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรให้ความสนใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ปัญหานั้น จำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความสนใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนโดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาสังคม

สรุปได้ว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน หมายถึง การดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา โดยพิจารณาเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

ขั้นตอนการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2546) ได้กล่าวว่า รายละเอียดการจัดกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนมีดังนี้ กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นการจัดกิจกรรมนอกเวลาเรียน

ไม่ใช่ในคาบเรียน โดยส่วนใหญ่จึงเป็นเวลาเข้าก่อนเข้าแถวหรือเวลาเย็นหลังโรงเรียนเลิกแล้ว การจัดกิจกรรมอาจจัดทำเป็นชมรม เป็นโครงการหรือเป็นงานของโรงเรียน โดยมีครูที่ปรึกษากับนักเรียนร่วมกันพิจารณาเลือกกิจกรรมให้เหมาะสมกับตัวนักเรียนและความต้องการของนักเรียน โรงเรียนควรมีกิจกรรมให้นักเรียนได้เลือกอย่างหลากหลาย ซึ่งนักเรียนอาจเข้าร่วมกิจกรรมในฐานะสมาชิกหรือเป็นผู้ร่วมจัดกิจกรรมหรือเป็นผู้รับผิดชอบจัดกิจกรรมเอง โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา การที่โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง ก็จะเอื้ออำนวยให้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นไปอย่างกว้างขวางมากขึ้น และหากโรงเรียนมีเทคโนโลยีทันสมัยก็จะจูงใจให้นักเรียนมาร่วมกิจกรรมมากขึ้นด้วย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2550) ได้กล่าวว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนมีหลายเทคนิค วิธีการ ได้แก่ การให้การปรึกษาเบื้องต้น การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญห และการติดตาม ดูแลช่วยเหลือ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ได้กล่าวถึงการป้องกันและการแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนนั้นมีหลายเทคนิควิธีการ แต่สิ่งที่ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการมีอย่างน้อย 2 ประการ คือ

1. การให้คำปรึกษาเบื้องต้น
2. การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญห

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 (2564) ได้กล่าวว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนครูควรจัดกิจกรรมป้องกัน และควรช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาโดยให้คำปรึกษาเบื้องต้น ประสานกับครู และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อการจัดกิจกรรม เช่น กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมซ่อมเสริม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการติดตาม การรายงานผลผู้เกี่ยวข้อง เป็นต้น

สรุปได้ว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหของนักเรียนต้องพิจารณาสาเหตุของปัญหให้ครบถ้วนและหาวิธีการช่วยเหลือให้เหมาะสมกับสาเหตุนั้น ๆ ครูที่ปรึกษาควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายเนื่องจากความแตกต่างของบุคคล ดังนั้น การช่วยเหลือนักเรียนโดยเฉพาะการให้คำแนะนำปรึกษาจึงไม่มีสูตรการช่วยเหลือสำเร็จตายตัวเพียง แต่มีแนวทางการกระบวนกรหรือทักษะการช่วยเหลือที่ครูแต่ละคนสามารถเรียนรู้ ผักผ่อน เพื่อการนำไปใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละปัญห ในนักเรียนแต่ละคน และประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อให้การช่วยเหลือมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากผลการศึกษาเพื่อสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ ขององค์ประกอบด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหผู้วิจัยได้ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. สถานศึกษามีการศึกษาแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/
มีปัญหา
2. สถานศึกษามีการพิจารณาเลือกกิจกรรมเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา
3. สถานศึกษามีกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน เช่น
การให้คำปรึกษาเบื้องต้น กิจกรรมเสริมหลักสูตร
4. สถานศึกษามีการบันทึกข้อมูลสภาพปัญหาและวิธีการช่วยเหลือ
นักเรียน

องค์ประกอบที่ 5 การส่งต่อ

ความหมายของการส่งต่อ

กรมสุขภาพจิต (2546) ได้กล่าวว่า กรณีที่ปัญหาที่มีความยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งการส่งต่อมี 2 แบบ คือ ส่งต่อภายใน และส่งต่อภายนอก

อรวรรณ ล่องลือฤทธิ์ (2559) ได้กล่าวว่า ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนโดยครูที่ปรึกษา อาจมีกรณีที่บางปัญหาที่มีความยากต่อ การช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้เป็นบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาหรือครูคนใดคนหนึ่งเพียงลำพัง ความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้น หรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข ซึ่งครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาสามารถดำเนินการได้ตั้งแต่กระบวนการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล หรือการคัดกรองนักเรียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหาของนักเรียนในแต่ละกรณี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 (2564) ได้กล่าวว่า ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาดำเนินการตามกระบวนการป้องกันและช่วยเหลือนั้น ในกรณีที่ปัญหาการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กรณีที่มีเด็กมีความสามารถพิเศษหรือเด็กอัจฉริยะ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กด้อยโอกาส ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาและช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น

สรุปได้ว่า การส่งต่อ หมายถึง การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาตาม เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น การช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

ขั้นตอนการส่งต่อ

กรมสุขภาพจิต (2546) ได้กล่าวว่า ในการส่งต่อนักเรียนนั้นมีแนวทางในการส่งต่อ ดังนี้

1. ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้า
2. สรุบบันทึกข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือให้ผู้รับช่วงการช่วยเหลือ นักเรียนทราบ โดยมีแบบบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง
3. ครูที่ปรึกษาต้องชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อ โดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ระมัดระวังไม่ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกผิดกังวลหรือโกรธแต่ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีจากการส่งต่อและยินดีไปพบกับครูที่จะช่วยเหลือ
4. ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียน และส่งต่อให้เรียบร้อย
5. ติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2550) ได้กล่าวว่า ขั้นตอนการส่งต่อแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การส่งต่อภายใน ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องที่สามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหา และความต้องการของนักเรียน
2. การส่งต่อภายนอก เป็นการส่งนักเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องได้ช่วยเหลือพัฒนานักเรียน กรณีที่เกินความสามารถของสถานศึกษา โดยครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อและมีการติดต่อรับทราบผลการช่วยเหลือเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการส่งต่ออย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการส่งต่อ แบ่งเป็น 2 แบบ คือ

1. การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น ส่งต่อครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายปกครอง
2. การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก หากพิจารณาเห็นว่า เป็นกรณีปัญหาที่มีความยากเกินกว่าศักยภาพของโรงเรียนจะดูแลช่วยเหลือได้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 (2564) ได้กล่าวว่า วิธีการส่งต่อแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องที่สามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน และการส่งต่อภายนอก เป็นการส่งนักเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องได้ช่วยเหลือพัฒนานักเรียน กรณีที่เกินความสามารถของสถานศึกษา โดยครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อและมีการติดต่อรับทราบช่วยเหลือเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า การส่งต่อเป็นกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนที่พฤติกรรมคงเดิมและไม่ดีขึ้น โดยครูที่ปรึกษาต้องประสานงานกับผู้ที่ช่วยเหลือสรุปข้อมูลนักเรียน ชี้แจงเหตุผลในการส่งต่อเพื่อให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีและติดตามผลการช่วยเหลือ ซึ่งการส่งต่อมี 2 แบบ คือ ส่งต่อภายใน และส่งต่อภายนอก ไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

จากผลการศึกษาเพื่อสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบด้านการส่งต่อวิจัยได้ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. สถานศึกษามีการพิจารณาข้อมูลของนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อการส่งต่อ
2. สถานศึกษามีการส่งต่อนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
3. สถานศึกษามีผู้เชี่ยวชาญภายในโรงเรียนที่เป็นผู้รับการช่วยเหลือนักเรียน เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล เป็นต้น
4. สถานศึกษามีการรายงานข้อมูลนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญ เช่น รายงานสรุปประวัติของนักเรียน รายงานความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน
5. สถานศึกษามีการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนของผู้เชี่ยวชาญภายนอกโรงเรียน

แนวคิดความปกติใหม่

1. ความหมายของความปกติใหม่

ภายหลังจากการระบาดของไวรัสโควิด-19 ได้มีการพูดถึงการเปลี่ยนแปลงหลังโรคระบาด ทั้งการดำเนินชีวิตของผู้คนที่จะต้องมีมาตรการป้องกันและเลี่ยงโรคระบาด ที่เรียกว่า New Normal โดยนักวิชาการหลายท่านได้บัญญัติศัพท์ขึ้นมาใช้ได้แก่คำว่า วิธีชีวิตใหม่ ฐานวิถีชีวิตใหม่ ความปกติใหม่ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้คำว่า ความปกติใหม่ เพื่อใช้เป็นศัพท์บัญญัติแทนคำว่า New Normal โดยมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของความปกติใหม่ไว้ ดังนี้

สุรพล อิศรไกรศีล (2563) ได้กล่าวว่า ความปกติใหม่ หมายถึง สถานการณ์หรือปรากฏการณ์ที่แต่เดิมเป็นสิ่งที่ไม่ปกติ ผู้คนไม่คุ้นเคย ไม่ใช่มาตรฐาน ต่อมาเมื่อเกิดเหตุหรือเกิดวิกฤตบางอย่าง จึงมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้สถานการณ์ หรือปรากฏการณ์นั้นกลายเป็นสิ่งที่ปกติและเป็นมาตรฐาน

สุวิมล มธูรส (2564) ได้ให้ความหมายของ ความปกติใหม่ ไว้ว่า เป็นรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต อันเนื่องจากมีบางสิ่งมากระทบจนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไม่น่าคุ้นเคย

อัญญา ทิวสุขกาญจน์ (2564) ได้ให้ความหมายของ ความปกติใหม่ ไว้ว่าเป็นแนวทางที่หลาย ๆ คนจะต้องปรับเปลี่ยนชุดพฤติกรรม ในช่วงไวรัสตัวนี้ออกมาระบาดแล้วเปลี่ยนชีวิตเราไปอีกนาน ทำให้เราต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบวิถีชีวิตไปพร้อมกันทั่วโลก จากที่เราเคยออกจากบ้านเพื่อไปทำงาน ไปโรงเรียน เราต้องหันมาทำทุกอย่างที่บ้าน หากมีความจำเป็นต้องออกจากบ้านไปซื้อของ หรือแม้กระทั่งไปพบแพทย์ เราต้องใส่หน้ากากเพื่อป้องกันโรค ต้องเว้นระยะห่างสำหรับบุคคล ล้างมือบ่อย ๆ นาน 20 วินาที เช็ดมือด้วยแอลกอฮอล์ รวมถึงการปรับเปลี่ยนทางด้านธุรกิจและบริการต่าง ๆ ให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน จึงต้องปรับเปลี่ยนไปสู่การเปิดระบบลงทะเบียนออนไลน์ การใช้ระบบซื้อขายและบริการทางออนไลน์ สิ่งนี้เกิดเป็นวิถีใหม่ในการดำรงชีวิต ซึ่งเมื่อเราจำต้องปฏิบัติกันเป็นปกติต่อเนื่อง ในระยะเวลาหนึ่งจนเกิดเป็นความพอใจ ในที่สุดทั้งหมดนี้ก็ได้กลายเป็นความปกติใหม่ในสังคมของเราไปนั่นเอง

Oxford Learner's Dictionaries (2017) ได้ให้ความหมายของ ความปกติใหม่ ไว้ว่า สถานการณ์เดิมที่เคยไม่ปกติ แต่ตอนนี้กลับกลายเป็นสิ่งที่ปกติไปแล้ว

สรุปได้ว่า ความปกติใหม่ หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตแบบใหม่ที่แตกต่างจากอดีต อันเนื่องจากสถานการณ์ที่ไม่ปกติมากระทบจนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติ จนต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไม่น่าคุ้นเคย ซึ่งเมื่อเราจำต้องปฏิบัติกันเป็นปกติต่อเนื่องในระยะเวลาหนึ่งจนเกิดเป็นความพอใจ ในที่สุดทั้งหมดนี้ก็ได้กลายเป็นความปกติใหม่ในสังคมนั่นเอง

2. องค์ประกอบของการบริหารงานแบบปกติใหม่

อึ้งจางศักดิ์ คงคาสวัสดิ์ (2563) ได้กล่าวถึงการบริหารงานแบบปกติใหม่มีองค์ประกอบดังนี้

1. การปรับให้มีการ Work From Home หรือ Remote Work ที่สามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายขององค์กร และค่าใช้จ่ายของคนทำงานได้เป็นอย่างดี ช่วยให้คนทำงานมีเวลาส่วนตัว และมี Work life Balance มากขึ้น ซึ่งสมมุติฐานนี้จะช่วยให้คนทำงานมีความเครียดลดลง และ

สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งยังสามารถช่วยลดความเสี่ยงในการสัมผัสกับเชื้อไวรัสได้เป็นอย่างดี

2. การประชุมผ่านวิดีโอคอล การประชุมงานในสภาวะโควิด-19 อาจทำให้เกิดความเสี่ยงที่ผู้ประกอบการ หรือคนทำงานจะเกิดการสัมผัสกับเชื้อไวรัส ซึ่งผู้ประกอบการสามารถเปลี่ยนระบบของการประชุมงานแบบปกติมาเป็นการประชุมผ่านการวิดีโอคอลแทน ก็จะสามารถช่วยให้ทุกคนในองค์กรมีความปลอดภัยมากขึ้นนั่นเอง

3. การส่งงานผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ การทำงานในปัจจุบันนอกจากจะสามารถพูดคุย ติดต่อกัน ประชุมงานผ่านทางแพลตฟอร์มออนไลน์ได้แล้ว การส่งงานผ่านช่องทางออนไลน์ ก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ผู้ประกอบการไม่ควรมองข้าม เนื่องจากจะช่วยลดปริมาณการสร้างขยะ ช่วยลดต้นทุน และค่าใช้จ่ายในองค์กร รวมถึงยังสร้างความสะดวกสบาย ประหยัดพื้นที่ได้อีกด้วย

4. การตั้งกฎระเบียบด้านความสะอาดให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ความสะอาดถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ชีวิตของคนในองค์กรมีความปลอดภัย และส่งผลให้องค์กรมีความเข้มแข็งมากขึ้น ผู้ประกอบการจึงควรใส่ใจในความสะอาดเป็นพิเศษ ควรมีการวัดไข้ก่อนเข้าบริษัท ทุกครั้ง มีเจลแอลกอฮอล์ หรือสบู่ไว้ให้ล้างมือ และหมั่นทำความสะอาดองค์กรให้ปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ ต้องยึดหลักปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน D-M-H-T-T-A คือ D : Distancing เว้นระยะห่าง M : Mask wearing สวมหน้ากาก H : Hand washing ล้างมือบ่อย ๆ T : Temperature ตรวจวัดอุณหภูมิ T : Testing ตรวจเชื้อโควิด-19 และ A : Application Thaichana ใช้แอปพลิเคชันไทยชนะ/หมอชนะ และสามารถเข้าไปประเมินตนเองได้ผ่านแอปพลิเคชัน “ไทยเซฟไทย” ว่ามีความเสี่ยงที่จะแพร่เชื้อหรือไม่ เป็นการปกป้องคนในครอบครัวและเพื่อนในที่ทำงานไม่ให้เป็นโควิด-19

5. การโฟกัสกันที่ผลงานเป็นสำคัญ หากย้อนกลับไปในช่วงแรกที่กล่าวว่า การทำงานแบบ Work From Home หรือ Remote Work นั้นจะช่วยให้คนทำงานมีความสุขมากขึ้น แต่สำหรับตัวของผู้ประกอบการบางคนอาจคิดว่า การที่คนทำงานทำงานอยู่กับบ้าน อาจมองว่าเหมือนทำงานไม่คุ้มกับเงินเดือน แต่อันที่จริงแล้วก็ควรเลือกลงมองที่ผลงานของเหล่าคนทำงานเป็นหลักว่า มีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาฝีมือให้ดีขึ้น เพื่อช่วยให้องค์กรเดินหน้าต่อไปได้มากกว่าปริมาณของชั่วโมงการทำงานนั่นเอง

6. การสำรวจข้อคิดเห็นต่าง ๆ เสมอ ซึ่งในวิถีแบบปกติใหม่ หรือ New Normal นั้น เรียกได้ว่า แทบทุกธุรกิจจำเป็นต้องเข้าใจ และปรับตัวให้เข้ากับภาวะใหม่นี้ โดยเฉพาะการหันมามองช่องทางการขายแบบออนไลน์ หรือการทำธุรกิจแบบออนไลน์ ซึ่งผู้ประกอบการควรหันมาหาไอเดียใหม่ ๆ หรือเรียกเหล่าคนทำงานเข้ามาประชุม เพื่อให้มีการนำเสนอไอเดียที่จะสามารถดำเนินธุรกิจเหล่านี้ต่อไปได้อย่างมีคุณภาพ ตัวของผู้ประกอบการเองก็จำเป็นที่จะต้องเปิดใจรับสิ่งใหม่ ๆ เพื่อสิ่งที่ดีที่สุดขององค์กรอีกด้วย

ศศิมา สุขสว่าง (2563) ในส่วนของการบริหารภายในองค์กรก็ต้องก้าวไปสู่ยุคดิจิทัลมากขึ้น เพื่อให้เข้ากับวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปของพนักงาน ซึ่งไม่ใช่แค่การเปลี่ยนรูปแบบการทำงานเท่านั้น ยังรวมไปถึงแนวคิดของผู้บริหารด้วย หากอยากมัดใจพนักงานให้ ร่วมงานกันไปนาน ๆ ต้องอาศัย 5 กลยุทธ์ ดังนี้

1. ระบบการทำงานที่ยืดหยุ่น แนวโน้มการทำงานยุคใหม่จะมีความยืดหยุ่นในการทำงาน เช่น Remote working ที่พนักงานสามารถทำงานจากที่ไหนก็ได้ สตาร์ทอัพบางแห่งอาจไม่จำเป็นต้องมีออฟฟิศเลย หรือที่เรียกว่า “Non-office Worker” บางองค์กรอาจให้สิทธิพนักงานในการ Work from Home สัปดาห์ละ 1-2 วัน เพราะเทคโนโลยีช่วยย่อโลก พนักงานสามารถทำงานได้ทุกเมื่อ ไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ ซึ่งระบบการทำงานที่ยืดหยุ่นโดยไม่ยึดติดกฎเกณฑ์เดิม ๆ แบบนี้ กลายเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจเลือกตำแหน่งงานหรือเปลี่ยนงาน โดยเฉพาะพนักงานในกลุ่มที่ต้องการอิสระ และยังคงดึงดูดพนักงานที่มีความสามารถสูงให้ใช้เวลาทุ่มเทกับการทำงานได้มากขึ้นอีกด้วย

2. ปรับตัวสู่ยุคดิจิทัลองค์กรต้องปรับตัวไปสู่แพลตฟอร์มดิจิทัล ด้วยการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลดขั้นตอนการทำงานที่ยุ่งยาก เสียเวลา ลดปริมาณงานเอกสารที่ไม่จำเป็น แล้วเลือกใช้แอปพลิเคชันหรือซอฟต์แวร์อย่างเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ไม่ว่าจะพนักงานจะอยู่ที่ไหนก็สามารถสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว เช่น การนัดประชุมออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน การสัมภาษณ์งานออนไลน์ ซึ่งช่วยลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น นอกจากเรื่องการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ แล้ว วิสัยทัศน์ของผู้บริหารก็ต้องปรับให้เข้ากับยุคดิจิทัลเช่นกัน ต้องรู้เท่าทันเทรนด์อัปเดตความรู้ใหม่ ๆ ตลอดเวลา และให้อิสระทางความคิดกับพนักงาน ถึงจะได้ใจพนักงานทุกวัยทุกกลุ่ม อย่างแท้จริง

3. ให้คุณค่ากับผลงาน วัฒนธรรมการทำงานขององค์กรยุคใหม่มุ่งเน้นไปที่คุณภาพของผลงานมากกว่าปัจจัยส่วนตัวของพนักงาน เช่น เวลาการเข้าออกงาน สถานที่ทำงาน ความแตกต่างทางเชื้อชาติ เพศสภาพ และการศึกษา ในโลกการทำงานยุคใหม่จะเปิดกว้างให้โอกาสพนักงานต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้พนักงานได้ทำงานร่วมกัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่แตกต่าง ลดช่องว่างระหว่างวัย เชื่อมความสัมพันธ์ภายในองค์กรให้แข็งแกร่ง และช่วยพัฒนาคุณภาพงานให้ดียิ่งขึ้น

4. รูปแบบการจ้างงานวิฤตที่ผ่านมาทำให้ภาคธุรกิจต้องปรับตัว ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจ ซึ่งอาจกระทบกับพนักงาน ทำให้บางตำแหน่งงานอาจหายไป แต่การจ้างงานในระยะสั้นจะได้รับความนิยมมากขึ้น เช่น พนักงานสัญญาจ้าง ฟรีแลนซ์ และงานพาร์ทไทม์ เพราะเป็นรูปแบบการจ้างงานที่ประหยัดกว่า องค์กรสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้เอง หากลูกจ้างหรือนายจ้างไม่อยากร่วมงานกันต่อก็สามารถสิ้นสุดสัญญาจ้างได้ตามกำหนด ข้อดีของ

การจ้างงานแบบสัญญาจ้างก็คือเหมาะสำหรับคนรุ่นใหม่ที่ไม่อยากทำงานในตำแหน่งเดิมในระยะยาว อย่างไรก็ตาม การจ้างงานแบบสัญญาจ้างก็อาจจะไม่ใช่ตัวเลือกที่ประหยัดรายจ่ายเสมอไป ขึ้นอยู่กับค่าจ้างต่อชั่วโมง ระยะเวลาที่จ้างงาน และตำแหน่งงาน ถ้าเป็นงานที่เฉพาะทางมาก ๆ ใช้อย่างไรก็หรือนักวิจัยก็มีแนวโน้มได้รับค่าตอบแทนสูง

5. สวัสดิการที่เลือกได้วิธีการทำงานในยุคใหม่ นอกจากเงินเดือนจะสำคัญแล้ว สวัสดิการก็เป็นปัจจัยที่สามารถซื้อใจพนักงานได้ ต้องการความสมดุลในการทำงานและการใช้ชีวิต หากองค์กรไหนมีรูปแบบสวัสดิการที่ยืดหยุ่น ที่เปิดโอกาสให้พนักงานเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม จะช่วยดึงดูดให้พนักงานเก่ง ๆ ร่วมงานกับองค์กรได้นาน ๆ

สุวิมล มธุรส (2564) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการบริหารงานแบบปกติใหม่ ประกอบด้วยวิธีคิด วิธีเรียนรู้ วิธีสื่อสาร วิธีปฏิบัติ และการจัดการ การใช้ชีวิตแบบใหม่เกิดขึ้น หลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงและรุนแรงอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำให้มนุษย์ต้องปรับตัว เพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบันมากกว่าจะรักษาวิถีดั้งเดิมหรือหวนหาถึงอดีต

จากผลการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารงานแบบปกติใหม่ จากแนวคิดของนักวิชาการ ผู้วิจัยได้สรุปองค์ประกอบของการบริหารงานแบบปกติใหม่ได้ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 มีระบบการทำงานที่ยืดหยุ่น องค์ประกอบที่ 2 มีการปรับตัวไปสู่แพลตฟอร์มดิจิทัล และ องค์ประกอบที่ 3 มุ่งเน้นไปที่คุณภาพของผลงานเป็นสำคัญ

1. มีระบบการทำงานที่ยืดหยุ่น หมายถึง การทำงานที่สามารถสามารถทำงานจากที่ไหนก็ได้ โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลา และสถานที่ (Remote working) โดยใช้เทคโนโลยีในการทำงาน

2. มีการปรับตัวไปสู่แพลตฟอร์มดิจิทัล หมายถึง การนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงาน ลดบางขั้นตอนการทำงานที่ยุ่งยาก ลดปริมาณเอกสารที่ไม่จำเป็น แล้วเลือกใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ ที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

3. มุ่งเน้นไปที่คุณภาพของผลงานเป็นสำคัญ หมายถึง การให้คุณค่ากับผลลัพธ์ของการทำงาน เช่น ความถูกต้อง ความเรียบร้อยและความครบถ้วนสมบูรณ์ ความรวดเร็ว ตรงเวลา ความคุ้มค่า ความ สะดวก ความเป็นมาตรฐาน ฯลฯ มากกว่าปัจจัยขั้นตอนการทำงาน หรือ ปัจจัยอื่น ๆ

การพัฒนาแนวทาง

1. ความหมายของแนวทาง

ราชบัณฑิตสถาน (2554) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนว

Good (1973) ได้รวบรวมความหมายของแนวทาง หมายถึง เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำเป็นตัวอย่างเพื่อการเรียนแบบ เป็นแผนภูมิ ซึ่งเป็นตัวแบบของสิ่งหนึ่ง เป็นหลักการหรือแนวคิดและเป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความหมายสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

สรุปได้ว่า แนวทาง หมายถึง วิธีที่ใช้ยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ผู้ศึกษาได้ศึกษาหรือพัฒนาขึ้น เพื่อนำไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

2. ความหมายของการพัฒนา

ราชบัณฑิตสถาน (2554) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนว

พจนานุกรมทางการศึกษา (Dictionary of education) โดย Good (1973) ได้อธิบายความหมายของคำว่า “การพัฒนา” ทางการศึกษาว่าการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทางด้านความสามารถนั้น ๆ อันเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำด้วยตัวเอง หรือผู้อื่นจัดให้

พิสิทธ์ สารวิจิตร (2525) ให้ความหมายการพัฒนา หมายถึง การปลูกสร้างคุณธรรม คุณสมบัติ นิสัย เจตคติ ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ความเข้าใจให้เกิดขึ้นในตนเอง เพื่อช่วยให้ตนเองเป็นบุคคลที่มีความสุข ความเจริญ ความสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะเป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ อย่างสอดคล้องเหมาะสมกับความถนัด ความสนใจ และศักยภาพที่มีในตนเอง

อำภา บุญช่วย (2537) ให้ความหมายการพัฒนา หมายถึง การพัฒนาตนเอง เป็นรากฐานของการพัฒนาทั้งหลายทั้งปวง ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทีมงาน ครอบครัวยุโรป โรงเรียน มหาวิทยาลัย หรือแม้แต่สังคม หรือประเทศชาติก็ตาม ถ้าปราศจากการพัฒนาตนเอง เป็นรากฐานเบื้องต้นแล้ว ก็ยากที่จะไปพัฒนาอย่างอื่น แม้แต่จะพัฒนาครอบครัวของเราเองก็ตาม ดังนั้น การที่จะไปพัฒนาใครก็ควรที่จะหาทางพัฒนาปรับปรุงตนเองก่อน เพราะเมื่อไปพัฒนาคนอื่นเขาจึงจะฟัง ยอมรับ เชื่อถือและศรัทธา

แกมवास ดรฺณเดช (2539) ให้ความหมายการพัฒนา หมายถึงการดำเนินการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้แก่ การอบรม การสัมมนา การศึกษาดูงาน การศึกษาต่อ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาด้วยตนเอง การนิเทศการศึกษา เป็นต้น

จากความหมายที่นักวิชาการและนักบริหารได้กล่าวไว้ข้างต้น พอสรุปความหมายของการพัฒนาได้ว่า หมายถึง การกระบวนการ หรือกรรมวิธีที่จะทำให้ตนเองเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ความชำนาญ ทักษะและมีประสบการณ์รับรู้ข้อมูล ข่าวสาร จากความประสงค์ที่ได้สิ่งนั้นเกิดขึ้น

โดยสรุป การพัฒนาแนวทาง หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถความชำนาญ ทักษะและประสบการณ์ทุก ๆ ด้าน โดยมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ตามแบบอย่างหรือแนวคิดให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเน้นวิสัยทัศน์และทัศนคติของบุคคล ความเป็นผู้นำ ความคิดความเข้าใจเชิงระบบ และการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพโดยการเกี่ยวข้องอย่างมากกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การขาดซึ่งสิ่งใดสิ่งหนึ่งย่อมเป็นการยากที่จะพัฒนาองค์กรได้

บริบทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 4 กำหนดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่ง หรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น และในมาตรา 42 กำหนดว่า ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษารวมทั้งการเสนอแนะ การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 มาตรา 17 และมาตรา 18 กำหนดให้เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และกรุงเทพมหานคร มีอำนาจและหน้าที่ในการ จัดระบบการบริการสาธารณะด้านการจัดการศึกษาเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนจากการที่กฎหมายกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้กำหนดภารกิจในการจัดการศึกษาไว้ดังนี้

1. การจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาความพร้อมแก่เด็ก ตั้งแต่แรกเกิดถึงก่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเข้ารับการศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาและวางรากฐานชีวิต การเตรียมความพร้อมของเด็กทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพ และสังคม ให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐาน รวมทั้งให้สามารถค้นพบความต้องการความสนใจ ความถนัดของตนเองด้านวิชาการ วิชาชีพ ความสามารถในการประกอบการงานอาชีพ และทักษะทางสังคม โดยให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม และมีความสำนึกในความเป็นไทย

3. การจัดการบริการให้ความรู้ด้านอาชีพ เป็นการจัดการบริการและหรือส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพแก่ประชาชน รวมทั้งการรวมกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

4. การจัดการส่งเสริมกีฬา นันทนาการและกิจกรรมเด็กเยาวชน เป็นการจัดและส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานด้านการกีฬา นันทนาการ กิจกรรมเด็กและเยาวชนแก่เด็กและเยาวชน ประชาชนทั่วไปอย่างหลากหลาย

5. การดำเนินงานด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการดำเนินงานด้านกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์ ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะกิจกรรมที่เน้นเอกลักษณ์ความเป็นไทยและท้องถิ่น

1. หน่วยงานภายในกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัด อุบลราชธานี

1.1 ฝ่ายอำนวยการ

1.1.1 งานบริหารทั่วไป

1.1.2 งานการเงินกองการศึกษาฯ และโรงเรียนในสังกัด

1.1.3 งานพัสดุและสินทรัพย์การศึกษาฯ และโรงเรียนในสังกัด

1.1.4 งานแผนและงบประมาณกองการศึกษาฯ และโรงเรียนในสังกัด

1.1.5 งานบริหารงานบุคคลข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน

ในสังกัด

1.1.6 งานธุรการกองการศึกษา

1.1.7 งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย

1.2 ฝ่ายการศึกษา

1.2.1 งานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2.2 งานแผนและวิชาการ

1.2.3 งานการศึกษาพิเศษ

1.2.4 งานการศึกษานอกระบบและส่งเสริมอาชีพ

- 1.2.5 งานห้องสมุดประชาชน
- 1.2.6 งานส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพและกองทุนเพื่อการศึกษา
- 1.2.7 งานส่งเสริมกิจการพิเศษ
- 1.2.8 งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย
- 1.3. ฝ่ายส่งเสริมศาสนาและวัฒนธรรม
  - 1.3.1 งานส่งเสริมศาสนา
  - 1.3.2 งานประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
  - 1.3.3 งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย
- 1.4 ฝ่ายกีฬาและนันทนาการ
  - 1.4.1 งานกิจกรรมพัฒนาเด็กและเยาวชน
  - 1.4.2 งานดูแลสนามกีฬากลาง
  - 1.4.3 งานส่งเสริมและสนับสนุนกีฬา
  - 1.4.4 งานส่งเสริมและสนับสนุนสุขภาพพลานามัย
  - 1.4.5 งานแผนงานและโครงการกีฬาต่าง ๆ
  - 1.4.6 งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย
- 1.5 ฝ่ายนิเทศติดตามและประเมินผล
  - 1.5.1 งานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้
  - 1.5.2 งานส่งเสริม พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
  - 1.5.3 งานวัดผลประเมินผลการศึกษา
  - 1.5.4 งานนิเทศติดตามและประเมินผลระบบบริหารและจัดการศึกษา
  - 1.5.5 งานส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 1.5.6 งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

2. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนจังหวัด ถือเป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นไทย จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 ต่อมาได้มีการปรับปรุงบทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้สอดคล้องกัน และปรับปรุงโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2546 กำหนดให้มีหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งเรียกว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมีอยู่ในทุกจังหวัด ๆ ละ 1 แห่ง รวม 75 แห่ง มีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีพื้นที่รับผิดชอบทั่วทั้งจังหวัด ซึ่งการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถทำได้ภายใต้ระเบียบกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สำคัญ ได้แก่

2.1.1 มาตรา 80 (4) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

2.1.2 มาตรา 289 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรม และการฝึกอบรมตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น นั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐาน และระบบการศึกษาของชาติ รวมทั้งการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น และ วัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นด้วย

2.2 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สำคัญ ดังนี้ มาตรา 9 (2) การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้มีการกระจายอำนาจไปสู่ เขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2.1 มาตรา 41 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใด ระดับหนึ่งหรือทุกระดับ ตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น

2.2.2 มาตรา 42 ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อม ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. สถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี มีจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด จำนวน 451 คน จำนวนนักเรียน 8,686 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2564) มีสถานศึกษาใน สังกัดจำนวน 12 โรงเรียน ซึ่งจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาทั้ง 12 แห่ง ดังนี้

3.1 โรงเรียนพิบูลมังสาหาร ตำบลพิบูล อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

3.2 โรงเรียนน้ำขุ่นวิทยา ตำบลตาเกา อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี

3.3 โรงเรียนเบ็ญที่ตุ้มเม่น 2 ชองเม็ก ตำบลชองเม็ก อำเภอสิรินธร จังหวัด

อุบลราชธานี

3.4 โรงเรียนไร่ไต้ประชาคม ตำบลไร่ไต้ อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

3.5 โรงเรียนห้วยข่าพิทยาคม ตำบลห้วยข่า อำเภอบุณฑริก จังหวัดอุบลราชธานี

3.6 โรงเรียนโนนกลางวิทยาคม ตำบลโนนกลาง อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัด
อุบลราชธานี

3.7 โรงเรียนบัวงามวิทยา ตำบลบัวงาม อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

3.8 โรงเรียนนาคำวิทยา ตำบลแดงหม้อ อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี

3.9 โรงเรียนเหล่างามพิทยาคม ตำบลนาสะไม อำเภอตระการพืชผล จังหวัด
อุบลราชธานี

3.10 โรงเรียนนาสะไมพิทยาคม ตำบลนาสะไม อำเภอตระการพืชผล จังหวัด
อุบลราชธานี

3.11 โรงเรียนหนองบัวฮีวิทยาคม ตำบลหนองบัวฮี อำเภอพิบูลมังสาหาร
จังหวัดอุบลราชธานี

3.12 โรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม ตำบลแก้งเหนือ อำเภอเขมราฐ จังหวัด
อุบลราชธานี

ทั้งนี้ การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
อุบลราชธานี ยังไม่บรรลุผลสำเร็จตามแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือช่วยเหลือนักเรียน
ตามเป้าประสงค์ เนื่องจากครูที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายยังไม่เข้าใจถึงขั้นตอนของระบบการดำเนินงานตาม
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานตามระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน การติดต่อประสานงานกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องล่าช้า ขาดการติดตามกำกับดูแล
จากฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน นอกจากนั้นช่วงการแพร่ระบาดของ
ไวรัสโควิด-19 ทำให้การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนบางขั้นตอนต้องถูกชะลอ
หรืองดไว้ก่อน เพื่อปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันไวรัสดังกล่าว ทำให้ระหว่งนี้นักเรียนมีปัญหา
ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรมและขาดทักษะในการดำเนินชีวิต มีโอกาสเสี่ยงต่อ
การติดยาเสพติด นักเรียนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแทนที่จะได้รับการ
ช่วยเหลือแก้ไข แต่ถูกปล่อยปละละเลยเพิกเฉย เช่น การหนีเรียน การขาดเรียนไม่ทราบสาเหตุ
การแต่งกายไม่เหมาะสม การก้าวร้าว การทะเลาะวิวาท การตั้งครุฑก่อนวัยอันควร ซึ่งพฤติกรรม
ของนักเรียนเหล่านี้จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหาในการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านอารมณ์ ด้านพฤติกรรม
และด้านครอบครัว จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบ
การดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
อุบลราชธานี เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

เพลินพิศ สิงห์คำ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจัดลำดับความต้องการของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 พบว่า 2.1) สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยเรียงลำดับดังนี้ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อนักเรียน และด้านการคัดกรองนักเรียน 2.2) สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยเรียงลำดับดังนี้ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน 3) ลำดับความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ในการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการคัดกรองนักเรียน ($PNI_{modified} = 0.090$) ลำดับที่ 2 ด้านการส่งต่อนักเรียน ($PNI_{modified} = 0.089$) ลำดับที่ 3 การป้องกันและแก้ไขปัญหา ($PNI_{modified} = 0.071$) ลำดับที่ 4 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($PNI_{modified} = 0.036$) และลำดับที่ 5 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ($PNI_{modified} = 0.035$) 4) ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน สรุปได้ดังนี้ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ในระดับมาก ด้านการคัดกรองนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ด้านการส่งเสริมและพัฒนา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด และด้านการส่งต่อนักเรียน มีความ

เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด สรุปลงโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

วிரากานต์ บุตรพรม (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สภาพที่พึงประสงค์ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อ ด้านการคัดกรองนักเรียนและด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน
- 2) แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 พบว่า มีแนวทางการพัฒนา 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรมีเครื่องมือในการใช้ในขั้นตอนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างหลากหลายครอบคลุมทุกรายละเอียดพฤติกรรมทุกด้านของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง และมีการวางแผนจัดการเวลาในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบทุกคน 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน มีจัดอบรมเพื่อสร้างองค์ความรู้ตามกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการที่ถูกต้อง พร้อมทั้งมีการใช้เครื่องมือในการคัดกรองนักเรียนที่หลากหลาย 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียนควรมีการจัดงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่สนองความต้องการของนักเรียนได้อย่างหลากหลายตามความเหมาะสม 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ควรจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายต่อเนื่องให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเกิดความร่วมมือในการแก้ปัญหานักเรียนอย่างจริงจัง สร้างความรู้ที่ถูกต้องและเพียงพอในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนและเพิ่มบทบาทหน้าที่ให้ครูที่ปรึกษาได้ดูแลและแก้ไขปัญหาเบื้องต้นสามารถให้คำปรึกษาแก่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน มีการจัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาให้ตรงตามสภาพปัญหา มีการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกที่สามารถแก้ไขปัญหาของนักเรียนจากผู้เชี่ยวชาญได้อย่างถูกวิธี

สุนิสา มาสุข (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการส่งต่อ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเด็ก และด้านการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน ตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูเพศชาย มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่า มีการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนสูงกว่า จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยรวมและด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่า มีการทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลสูงกว่าและระดับชั้นของครูที่ศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่า มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนสูงกว่า 3) แนวทางในการเสริมสร้างการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เรียงตามอันดับความสำคัญจากผู้เชี่ยวชาญมากไปหาน้อย คือ ครูควรมีความรู้และความเข้าใจในการคัดกรองนักเรียน ครูควรวางแผนชั้นตอน ที่ชัดเจนในการคัดกรองนักเรียน และโรงเรียนจะต้องมีเกณฑ์ที่กำหนดเป็นมาตรฐานเพื่อนำมาคัดกรองและแบ่งกลุ่มนักเรียนอย่างถูกต้อง

มธุรส ผุดผ่อง (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งต่อด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา และด้านการส่งเสริมนักเรียน 2) ผลการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ประกอบด้วย 5 ด้าน 37 แนวทาง ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพบว่า ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด

โสธยา สือรี (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะภาวะผู้นำรับความปกติใหม่หลังวิกฤติโควิด-19 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่าทักษะภาวะผู้นำรับความปกติใหม่หลังวิกฤติโควิด-19 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่เขตพื้นที่การศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และ .05 ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเพศและสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็น โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

จิระนันท์ นนทะบุตร (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับ สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจัดลำดับความต้องการของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การป้องกันและ แก้ไขปัญหา สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยประยุกต์ใช้ แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 2) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่ง การเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 34 แนวทาง ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการ เรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา พบว่า แนวทางมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ชลิตา ลิ่นจี (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานสมัยใหม่ในยุค New normal กับผลการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า 1) ความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารงานสมัยใหม่ในยุค New normal ด้านทรัพยากรมนุษย์ด้าน ด้านการเรียนรู้องค์กร และ ด้านการปรับตัวในยุค New normal มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงาน ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และพัฒนา 2) ความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารงานสมัยใหม่ในยุค New normal การทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ ผลการดำเนินงาน ด้านการเงิน ด้านลูกค้า และด้านกระบวนการภายใน 3) ความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารงานสมัยใหม่ในยุค New normal ด้านการสร้างเครือข่าย มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ ผลการดำเนินงาน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และพัฒนา ดังนั้น ผู้บริหาร สำนักงานบัญชีควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานสมัยใหม่ในยุค New normal ในทุกด้านเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในองค์กร สร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน มีความยั่งยืน

พรวิมล กลิ่นศรีสุข (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตาม ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานระบบการดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นลำดับที่แรก คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีทั้งหมด 6 แนวทาง 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน มีทั้งหมด 8 แนวทาง 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน มีทั้งหมด 13 แนวทาง 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามีทั้งหมด 10 แนวทาง 5) ด้านการส่งต่อ มีทั้งหมด 7 แนวทาง โดยผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนมอยู่ในระดับมากที่สุด

ไพบุลย์ เต็นสว่าง (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการส่งต่อ 2) แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี มีแนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ ครูมีเครื่องมือหลากหลายประเภทที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการคัดกรองนักเรียน คือ โรงเรียนดำเนินการประชุมครูโดยยึดหลักการคัดกรองนักเรียนตามคู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน คือ ครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียนมีการสำรวจและแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสนใจและความต้องการของนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือ โรงเรียนจัดทำโครงการหรือกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และด้านการส่งต่อ คือ ครูที่ปรึกษาดำเนินการส่งต่อภายในสำหรับนักเรียนที่มีปัญหา

ลัดดาวลัย โคตรพิมพ์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน สำหรับสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกัน และลำดับความต้องการจำเป็นพบว่า

ด้านการคัดกรองนักเรียน มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล ส่วนด้านที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งต่อ 2) แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) ความมุ่งหมาย 3) แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 3.1) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3.2) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 3.3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 3.4) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและการแก้ไข 3.5) ด้านการส่งต่อ 4) กลไก และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยผลการประเมินการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

งานวิจัยต่างประเทศ

Goodman และคณะ (2003) ได้ศึกษาการใช้แบบคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล (SDQ) เพื่อคัดกรองนักเรียนที่มีความผิดปกติทางจิตใจ เยาวชนในชุมชนที่รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้ปกครอง ครู เพื่อนเยาวชน พบว่า ทุกกลุ่มให้ความเห็นว่าเป็นความผิดปกติทางจิตใจที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคล และเป็นความแปรปรวนทางอารมณ์ของบุคคล โดยมีพฤติกรรมส่วน บุคคลพฤติกรรมอยู่ไม่สุข หรือไม่อยู่นิ่ง พวกซึมเศร้าและพวกที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ความกลัวสิ่งของหรือสัตว์ เฉพาะบุคคลถูกทอดทิ้งในวัยเด็ก และพฤติกรรมการกินไม่เหมาะสม ทำให้การคัดกรองเยาวชนที่ผิดปกติทางจิตใจมีความแม่นยำ และแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมมากกว่าการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูและเพื่อนเยาวชนเพียงอย่างเดียว

King (2003) ได้ศึกษาการจัดโปรแกรมให้คำปรึกษาในโรงเรียน ความเห็นพ้องระหว่างครูแนะแนวและอาจารย์ใหญ่ ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ ระดับความคิดเห็นระหว่างครูแนะแนวและอาจารย์ใหญ่จากโรงเรียนรัฐบาล ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาและดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาภายในโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างทัศนคติของครูแนะแนวและอาจารย์ใหญ่ ทั้งในเรื่องความสำคัญของการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาและการดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาภายในโรงเรียน 44 กิจกรรม ซึ่งพบว่า มีความสัมพันธ์กันในด้านบวกอย่างมีนัยสำคัญระหว่างทัศนคติ ในเรื่องความสำคัญของการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษา และการดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาภายในโรงเรียน และยังพบด้วยว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างคำตอบของครูแนะแนวและอาจารย์ใหญ่ ในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียนใน 3 กลุ่มงานด้วย

Machado (2003) ได้ศึกษาความจำเป็นที่รับรู้สำหรับการให้บริการประเด็นที่จะเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการแนะแนวในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความกังวลในเรื่อง

การสอบตก นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนรู้สึกไม่มั่นคงต่อการกระทำที่ไม่เหมาะสมทุกชนิด ดังนั้น จึงจำเป็นต้องให้บริการการช่วยเหลือ การให้อำนาจเขาสำหรับการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมผู้ปกครองและนักแนะแนวมืออาชีพแสดงความเป็นห่วงในการแนะแนวในโรงเรียน ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยครั้งนี้ต่างระบุว่ามีความจำเป็นต้องมีการแนะแนวในโรงเรียนและยังพบผลการวิจัยครั้งนี้ว่า บทเรียนการแนะแนวมีประโยชน์มากครูแนะแนวสมควรได้รับการฝึกอบรม

Williams (2008) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนการศึกษา การบริหารจัดการองค์กรและการรับรู้ด้านทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างส่วนเชื่อมต่อกับเรื่องสุขภาพของเยาวชน การวิจัยเชิงบรรยายแบบกรณีศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ เพื่ออธิบายความแตกต่างของแต่ละโมเดลที่ใช้ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเพื่อสำรวจว่าโครงสร้างด้านการบริหารจัดการองค์กรแบบที่ขาดหายไป วิธีการรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ การสัมภาษณ์บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในส่วนงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องในการบริหารงานโรงเรียนจากภายนอก จากนั้นผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ในส่วนของคุณภาพเชิงคุณภาพ โดยใช้กลยุทธ์แบบเน้นกรณีศึกษาในการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในหลาย ๆ กรณี ผลการวิจัยพบว่ามีความแตกต่างในพฤติกรรมด้านการเชื่อมต่อองค์ประกอบย่อยในแต่ละโมเดล และพบว่าความแตกต่างนี้มีความเด่นชัดที่สุดในการบริหารกระบวนการด้านการติดตามผลและยังมีผลกระทบต่อนักเรียนที่รับบริการจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอีกด้วย

Watson-Davis (2011) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความเข้าใจของครูในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จุดมุ่งหมายของการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อทดสอบความเข้าใจเบื้องต้นของครูและประสบการณ์ในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ความเข้าใจของครูในระบบดูแลเหลือนักเรียน และนักเรียนได้รับผลอย่างไร และผลสรุปซึ่งถึงความจำเป็นในการสนับสนุนระบบสำหรับครูและนักเรียน เพื่อให้โรงเรียนประสบความสำเร็จในทุกๆระดับ โรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพต่ำ 6 โรงเรียนในตำบลทองถิ่น ในเมืองลอสแอนเจลิส ถูกสุ่มเลือกให้มีส่วนร่วมในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งความเข้าใจของครูสนองต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประสบการณ์ของครูในระบบดูแลและความจำเป็นของระบบที่สนับสนุนการเจริญเติบโตของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า 34% ของผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจในระบบและ 81.5% เห็นว่ามีความจำเป็นต้องแจ้งครูเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนในระบบดูแล 81% มีความเชื่อว่าโรงเรียนไม่ได้มีนักเรียนอยู่ในระบบดูแลและ 93% มีความเชื่อว่าต้องได้รับการสนับสนุนพัฒนาในอาชีพครูในพื้นที่เกี่ยวกับวิชาการ สังคมและอารมณ์ เพื่อให้เกิดผลออกมาสู่ตัวนักเรียน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาให้นักเรียนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ในวัยนี้จะมีการปรับตัวในทุก ๆ ด้าน จึงทำให้เด็กบางคนเกิดความสับสน

และอาจก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ขึ้น มีพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของโรงเรียน ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้มักมีสาเหตุที่ลึกซึ้งละเอียดอ่อน จึงจำเป็นที่ผู้เกี่ยวข้องต้องให้ความสนใจ เอาใจใส่อย่างใกล้ชิด สถานศึกษาควรมีกระบวนการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน มีครูเป็นผู้คอยช่วยเหลือแนะนำ โดยร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเหลือให้นักเรียนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป

สรุปได้ว่า ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และประสบความสำเร็จนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องทำความเข้าใจในขั้นตอน วิธีการ และกระบวนการในการดำเนินงานเป็นอย่างดี ผู้เกี่ยวข้องที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ ครูที่ปรึกษา นอกจากจะต้องมีความเข้าใจในขั้นตอนวิธีการและกระบวนการในการดำเนินงานเป็นอย่างดี จะต้องมีความสัมพันธ์ที่ดี มีทักษะในการให้คำปรึกษา ตลอดจนสามารถสร้างความไว้วางใจให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนกล้าที่จะเข้าไปปรึกษาหารือปัญหาต่าง ๆ ได้ตลอดเวลา และครูที่ปรึกษาต้องเข้าใจจุดมิถิภาวะ พัฒนาการและปัญหาความต้องการของนักเรียน ซึ่งอยู่ในวัยรุ่นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งวิธีการให้ความช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างถูกวิธีอีกด้วย โดยอาศัยความร่วมมือจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนจะต้องให้ความร่วมมือและร่วมกันดำเนินการ โดยเฉพาะผู้บริหารจะต้องมีกลยุทธ์ในการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

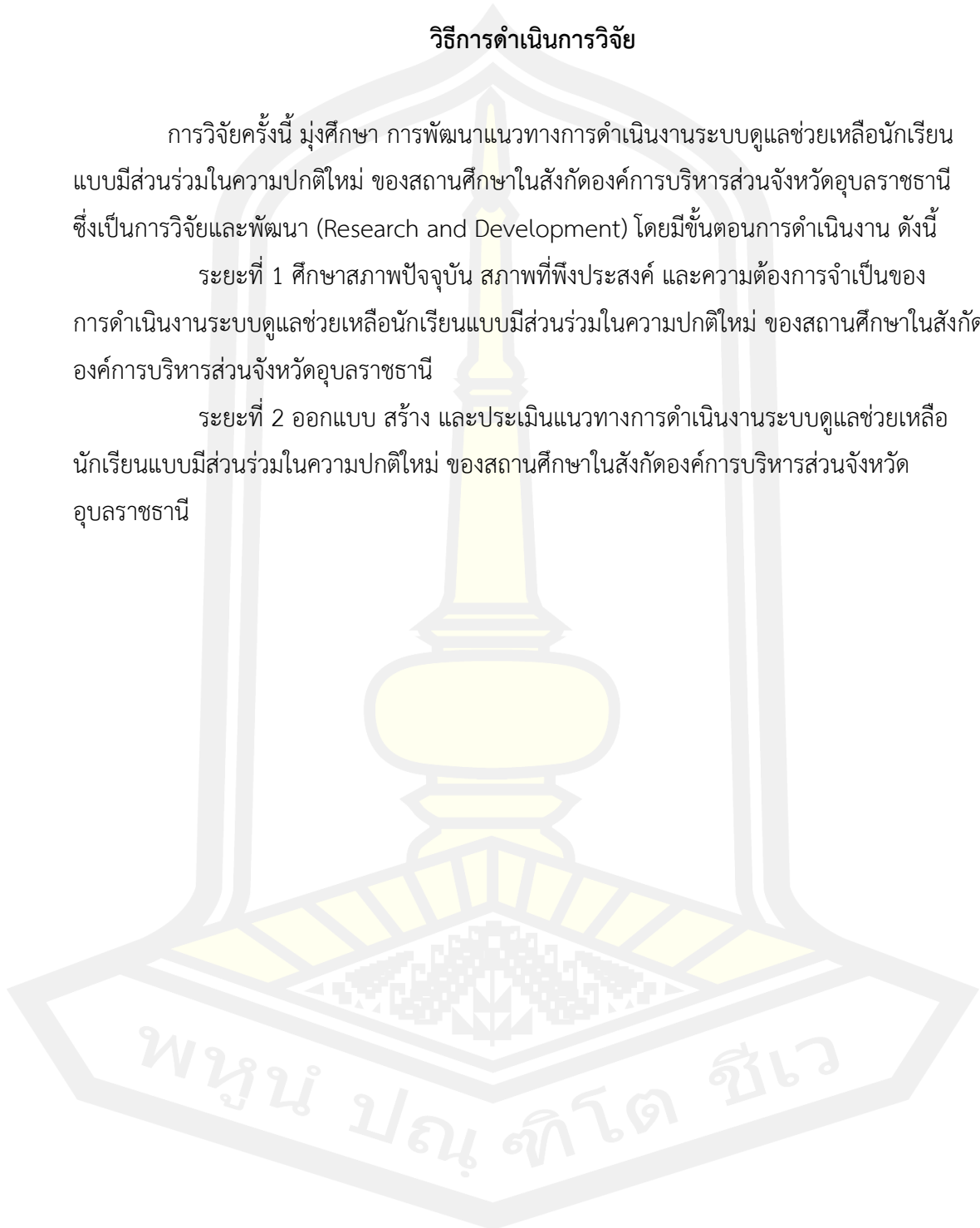
บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษา การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

ระยะที่ 2 ออกแบบ สร้าง และประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

ภาพประกอบ 2 ระยะของการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่คาดหวัง

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

1.1 ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลในด้านแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แนวคิดความปกติใหม่ การบริหารแบบมีส่วนร่วม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 นำข้อมูลมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ดังนี้

1.2.1 องค์ประกอบของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2) การคัดกรองนักเรียน
- 3) การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน
- 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 5) การส่งต่อ

1.2.2 องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม จากแนวคิดของ นิตยา เงินประเสริฐศรี (2542), อุทัย บุญประเสริฐ (2547), สันติ บุญภิรมย์ (2552), ทิพวรรณ เสนจันทร์ (2553) อ้างอิงมาจาก นิตติยา ปริกโรตอง, 2554) และ Cohen และ Uphoff (1980) ผู้วิจัยได้สรุปองค์ประกอบของการบริหารงานแบบปกติใหม่ ดังนี้

- 1) การมีส่วนร่วมในการคิด
- 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ
- 3) การร่วมประเมินผลงาน
- 4) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
- 5) การมีส่วนร่วมปรับปรุงวิธีการทำงาน

1.2.3 องค์ประกอบของการบริหารงานแบบปกติใหม่ จากแนวคิดของ อารงค์ศักดิ์ คงคาสวัสดิ์ (2563), ศศิมา สุขสว่าง (2563) และสุวิมล มธรรส (2564) ผู้วิจัยได้สรุปองค์ประกอบของการบริหารงานแบบปกติใหม่ ดังนี้

- 1) มีระบบการทำงานที่ยืดหยุ่น

2) มีการปรับตัวไปสู่แพลตฟอร์มดิจิทัล

3) มุ่งเน้นไปที่คุณภาพของผลงานเป็นสำคัญ

1.3 นำองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ที่ได้จากการสังเคราะห์มาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

1.4 นำแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

1.5 นำแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญและได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

1.6 นำแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ที่ได้ นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้มาจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลกับตัวอย่าง

1.7 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ต่อจากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

1.8 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

1.9 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) โดยนำข้อมูลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น โดยการคำนวณ $PNI_{modified}$

2. ประชากรและตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 451 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 คน และครู จำนวน 426 คน

2.2 ตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 225 คน ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 13 คน และครู จำนวน 212 คน โดยการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan และใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified

Random Sampling) ให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีขั้นตอน ดังนี้ (คณาจารย์ภาควิชาวิจัยและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2558)

2.2.1 กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan ได้ตัวอย่างขั้นต่ำ 208 คน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดจำนวนของตัวอย่างไว้ที่ 225 คน เพื่อป้องกันการหล่นหายของข้อมูล และให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

2.2.2 แบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

2.2.3 คำนวณหาจำนวนตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละชั้นภูมิ แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จะได้ตัวอย่าง ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 2 จำนวนประชากร และตัวอย่างในการวิจัย

ขนาดโรงเรียน	ประชากร			ตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
ขนาดเล็ก	14	180	194	7	90	97
ขนาดกลาง	7	81	88	4	40	44
ขนาดใหญ่	-	-	-	-	-	-
ขนาดใหญ่พิเศษ	4	165	169	2	82	84
รวม	25	426	451	13	212	225

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีคำถามครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

- 5 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิด

4. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

4.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบเป็นแนวความคิดแล้วสร้างแบบสอบถามภายใต้กรอบแนวคิด

4.2 ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามประเภทต่าง ๆ และศึกษาแบบสอบถามงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมกำหนดรูปแบบและขอบเขตของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.3 กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย รวมถึงศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัด ประเด็นเนื้อหา และโครงสร้างของแบบสอบถามและปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ

4.4 วิเคราะห์นัยามศัพท์แล้วกำหนดโครงสร้างแบบสอบถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่

4.5 กำหนดรูปแบบข้อคำถามโดยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ส่วนสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

4.6 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง ตรวจสอบความถูกต้อง ครอบคลุมคุณลักษณะที่ต้องการวัด การใช้ภาษาที่ชัดเจนไม่คลุมเครือ แล้วปรับปรุงแก้ไขก่อนเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะอีกครั้ง

4.7 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม จากสูตรการหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ซึ่งจะต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 คน ได้มาจากวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยจะต้องมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

4.7.1 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป โดยสำเร็จการศึกษาด้านการวัดและประเมินผล ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา

4.7.2 ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการ หรือศึกษานิเทศก์ของหน่วยงานทางการศึกษา หรืออาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย

4.7.3 มีประสบการณ์ทางด้านการบริหารโรงเรียน อย่างน้อย 5 ปี หรือปฏิบัติงานทางด้านวิชาการไม่น้อยกว่า 5 ปี

จำนวนของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามทั้งหมด 5 คน โดยมีรายชื่อดังต่อไปนี้

1) รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ วุฒิการศึกษา กศ.ด. สาขาการบริหารและพัฒนการศึกษา อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2) รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ วุฒิการศึกษา กศ.ด. สาขาการบริหารและพัฒนการศึกษา อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3) ดร.คชกรณ์ บัวคำ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

4) นายสุรพงษ์ ด้วงทอง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนน้ำขุ่นวิทยา วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

5) นายสมหมาย ทองภู ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านพันขวาง วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญและได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยนำไปลองใช้กับผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและมีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

4.9 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนรวม (ที่หักข้อนั้น ๆ แล้ว) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2561) ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ตั้งแต่ .309 ถึง .792 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ตั้งแต่ .531 ถึง .864

4.10 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยเกณฑ์ความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้จะมีค่าตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เท่ากับ .929 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เท่ากับ .968

4.11 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้มาจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ดำเนินการขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามถึงผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อขออนุญาตและอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

5.2 ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ที่เป็นตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

5.3 นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจัดส่งไปยังตัวอย่างด้วยตัวเอง และผ่านทาง Google Form โดยผู้วิจัยได้นัดหมาย วัน เวลา เพื่อเก็บแบบสอบถามกลับคืน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบของแบบสอบถามที่ได้รับคืน จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

6.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

6.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

6.1.3 วิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นโดยใช้วิธีจัดลำดับความสำคัญแบบและหาผลต่างโดยใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) เพื่อนำมาเรียงลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี (นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช, 2550)

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 สถิติพื้นฐาน

7.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$p = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ p แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

7.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (สมนึก ภัททิยธนี, 2546)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

7.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 X^2 แทน คะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

7.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

7.2.1 การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง จากสูตรการหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยใช้สูตร (สมนึก ภัททิยธนี, 2546)

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

7.2.2 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน Item–Total Correlation ตามสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{(N\sum X^2 - (\sum X)^2)(N\sum Y^2 - (\sum Y)^2)}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อที่พิจารณาใน r – distribution
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อ
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนรวม
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของกำลังสองของคะแนน
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของกำลังสองของคะแนนรวม
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างคะแนนแต่ละข้อ กับคะแนนรวมแต่ละคู่
	N	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม

7.2.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability Test) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha–Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ตามสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนข้อคำถามแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ
	K	แทน	จำนวนข้อคำถามทั้งหมด

7.2.4 ดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) โดยใช้สูตร (นงลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช, 2550)

$$PNI_{\text{modified}} = \frac{I - D}{D}$$

เมื่อ	PNI_{modified}	แทน	ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
	I	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์
	D	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริง

ระยะที่ 2 การออกแบบ สร้าง และประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

ในการออกแบบ สร้าง และประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ในระยะนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาการดำเนินงานของโรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

1.1 นำสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ที่มีค่าความต้องการจำเป็นที่มีค่าสูงมาใช้ในการออกแบบการสัมภาษณ์ แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง และให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันความเหมาะสม

1.2 นำแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็น และนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 ค้นหาสถานศึกษาที่มีคุณสมบัติมีแนวปฏิบัติเป็นเลิศโดยต้องเข้าเกณฑ์ ดังนี้

2.1.1 ได้รับรางวัลในระดับเขตพื้นที่การศึกษา หรือระดับภาค

หรือระดับประเทศ ในด้านที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.1.2 ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทาน

2.1.3 มีแนวปฏิบัติที่ดีอย่างต่อเนื่อง เกิดผลสำเร็จแก่นักเรียน

2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจากโรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 1 คน หน่วยงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษา หรือครูแนะแนว จำนวน 1 คน จาก 3 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 9 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview Form) ซึ่งสร้างขึ้นมาจากการศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ความปกติใหม่ และการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยใช้กรอบแนวคิดของการวิจัย และการวิเคราะห์ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ ซึ่งใช้คำถามที่ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปและความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ในความปกติใหม่ ซึ่งมีส่วนประกอบดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตำแหน่งปัจจุบัน สถานที่ทำงาน สถานที่สัมภาษณ์ วันที่ให้สัมภาษณ์ และเวลาในการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบปกติใหม่ ตามองค์ประกอบหลัก และแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่

4. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

4.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ความปกติใหม่ และการบริหารแบบมีส่วนร่วม จากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อนำมาประกอบเป็นแนวความคิดแล้วสร้างแบบสัมภาษณ์ภายใต้กรอบแนวคิด

4.2 กำหนดโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ ให้สอดคล้องและครอบคลุมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่

4.3 ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ตามกรอบที่กำหนด

4.4 นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญคณะเดียวกันกับผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ในระยะที่ 1 เพื่อตรวจสอบแก้ไข เพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์ที่มีความเหมาะสม

4.5 นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

4.6 เมื่อปรับปรุงแก้ไขแล้ว จะได้แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล

5.2 ดำเนินการติดต่อ ขอนัดหมาย และสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ แต่ละครั้งผู้วิจัยจะต้องทำการจดบันทึกไว้ทุกครั้ง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็น และนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ตอนที่ 2 ยกร่างแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

1. นำข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ และจากการศึกษา สถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) มายกร่างการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

2. นำร่างแนวทางเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อตรวจสอบยืนยันร่างแนวทางการพัฒนา

ตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

1. ขั้นตอนการดำเนินการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของร่างแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี จากผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.1 คุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

1.1.1 ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ สถานศึกษา หรือศึกษานิเทศก์

1.1.2 วุฒิกการศึกษาระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอกทางด้านการศึกษา

- 1.1.3 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 1.2 รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ มีดังนี้
- 1.2.1 นางวิภาพร อุปนิสากร ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
- 1.2.2 ดร.คชกรณ์ บัวคำ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
- 1.2.3 นายสุรพงษ์ ด้วงทอง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนน้ำขุ่นวิทยา
- 1.2.4 นายสายทอง เขียวขำ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ป่าปวย
- 1.2.5 นายสมหมาย ทองภู ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านพันขวาง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบประเมินแนวทางการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เป็นแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ทฤษฎี งานวิจัย โดยผู้วิจัยใช้แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางเพื่อหาคุณภาพของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 2 แบบคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิเขียนข้อเสนอแนะ และประเด็นการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่

3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

- 3.1 ศึกษาหลักการ และวิธีการสร้างแบบประเมินแนวทาง
- 3.2 ร่างแบบประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 3.3 นำแบบประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจแนะนำแล้วปรับแก้ไขตามคำแนะนำ

3.4 นำเสนอผู้เชี่ยวชาญคณะเดิม ตรวจสอบพิจารณาแล้วปรับปรุงแก้ไขตาม
คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนจัดพิมพ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ดำเนินการขอหนังสือราชการจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประเมินความเหมาะสม และ
ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความ
ปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

4.2 ดำเนินการติดต่อประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์
ในการประเมินแนวทางและทำการนัดหมายวันและเวลาสำหรับการประเมิน

4.3 นำเอกสารแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
แบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
พร้อมทั้งแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน

4.4 ดำเนินการรวบรวมแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่
ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี คืนจากผู้ทรงคุณวุฒิ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมิน ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินทั้งหมดมาตรวจสอบ
ความสมบูรณ์ของการตอบแบบประเมิน จากนั้นนำมาวิเคราะห์ผลการประเมินความเหมาะสมและ
ความเป็นไปได้ของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ เพื่อหาระดับคุณภาพความเหมาะสม ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยกำหนดให้คะแนนเฉลี่ยระดับคุณภาพความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
ระดับมากขึ้นไป หรือคะแนนเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์พิจารณาที่นำมาใช้ได้

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ p แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

6.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (สมนึก ภัททิยธนี, 2546)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของข้อคำถาม
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้ตอบคำถาม

6.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 X^2 แทน คะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนผู้ตอบคำถาม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่าง ๆ ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
D (Degree of Success)	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน
I (Important)	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
PNI _{modified}	แทน	ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษา ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

ระยะที่ 2 การออกแบบ สร้าง และประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด อุบลราชธานี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด อุบลราชธานี จากขนาดตัวอย่าง 225 คน ผู้วิจัยได้นำเสนอด้วยความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage) ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	123	54.67
หญิง	102	45.33
รวม	225	100
2. อายุ		
21 – 30 ปี	16	7.11
31 – 40 ปี	69	30.67
41 – 50 ปี	133	59.11
51 – 60 ปี	7	3.11
รวม	225	100
3. ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	13	5.78
ครูผู้สอน	212	94.22
รวม	225	100

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	163	72.44
ปริญญาโท	62	27.56
ปริญญาเอก	0	0.00
อื่น ๆ	0	0.00
รวม	225	100
5. ประสบการณ์การทำงาน		
1 – 5 ปี	28	12.44
6 – 10 ปี	28	12.44
11 – 15 ปี	74	32.89
16 – 20 ปี	3	1.33
21 – 25 ปี	91	40.44
มากกว่า 25 ปี	1	0.44
รวม	225	100
6. ขนาดของโรงเรียน		
โรงเรียนขนาดเล็ก	97	43.11
โรงเรียนขนาดกลาง	44	19.56
โรงเรียนขนาดใหญ่	0	0.00
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	84	37.33
รวม	225	100

จากตาราง 3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 59.11 ตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 89.78 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 72.44 ประสบการณ์การทำงานระหว่าง 21 – 25 ปี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 40.44 และมาจากโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 43.11

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยผู้วิจัยได้แยกออกเป็นองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ ปรากฏผลดังตาราง 4 - 9

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$PNI_{modified}$	ลำดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล	4.14	0.82	มาก	4.57	0.61	มากที่สุด	0.1039	3
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.33	0.77	มาก	4.76	0.45	มากที่สุด	0.0993	5
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	3.89	0.84	มาก	4.56	0.57	มากที่สุด	0.1722	1
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.09	0.85	มาก	4.51	0.67	มากที่สุด	0.1027	4
5. ด้านการส่งต่อ	3.82	0.99	มาก	4.30	0.75	มาก	0.1257	2
โดยภาพรวม	4.07	0.84	มาก	4.52	0.64	มากที่สุด	-	

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากด้านที่มีค่ามากที่สุดเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.77) ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.82) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

($\bar{X}$ = 4.09, S.D. = 0.85) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ($\bar{X}$ = 3.89, S.D. = 0.84) และด้านการส่งต่อ ($\bar{X}$ = 3.82, S.D. = 0.98)

สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากด้านที่มีค่ามากที่สุด เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X}$ = 4.76, S.D. = 0.45) ด้านการรู้จักนักเรียน รายบุคคล ($\bar{X}$ = 4.57, S.D. = 0.61) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.57) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา (= 4.51, S.D. = 0.67) ด้านการส่งต่อ ($\bar{X}$ = 4.30, S.D. = 0.75)

ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยเรียงลำดับ ความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน (PNI_{modified} = 0.1722) ด้านการส่งต่อ (PNI_{modified} = 0.1257) ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล (PNI_{modified} = 0.1039) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา (PNI_{modified} = 0.1027) และ ด้านการคัดกรองนักเรียน (PNI_{modified} = 0.0592)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึง ประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมี ส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด อุบลราชธานี ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล

ข้อ	ด้านการรู้จักนักเรียน รายบุคคล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	PNI_{modified}	ลำดับ
1	สถานศึกษามีการเปิด โอกาสให้ครู บุคลากร ทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มี ส่วนร่วมในการ วางแผนรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล	4.26	0.80	มาก	4.61	0.56	มากที่สุด	0.0822	4

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	PNI _{modified}	ลำดับ
2	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	4.44	0.71	มาก	4.89	0.31	มากที่สุด	0.1014	3
3	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนและพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความสามารถพิเศษของนักเรียน	4.45	0.59	มาก	4.63	0.65	มากที่สุด	0.0404	7
4	สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ ที่เหมาะสมมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	4.16	0.81	มาก	4.96	0.20	มากที่สุด	0.1923	2

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	PNI _{modified}	ลำดับ
5	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพ	3.44	0.88	ปานกลาง	4.21	0.63	มาก	0.2238	1
6	สถานศึกษามีการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่ยึดหยุ่นและครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารสนเทศ ด้านความปลอดภัย และด้านพฤติกรรมทางเพศ	3.89	0.54	มาก	4.19	0.62	มาก	0.0771	5
7	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.30	0.82	มาก	4.50	0.64	มาก	0.0465	6
โดยภาพรวม		4.14	0.82	มาก	4.57	0.61	มากที่สุด	-	

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล พบว่าสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.82) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดโดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการสังเกตพฤติกรรม การเรียน และพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความสามารถพิเศษของนักเรียน ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.59) สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.71) สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.82)

สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.61) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดโดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ ที่เหมาะสมมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ($\bar{X} = 4.96$, S.D. = 0.20) สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.31) สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการสังเกตพฤติกรรม การเรียน และพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความสามารถพิเศษของนักเรียน ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.65)

ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากข้อที่มากที่สุด คือ สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพ ($PNI_{\text{modified}} = 0.2238$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ ที่เหมาะสมมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ($PNI_{\text{modified}} = 0.1923$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา

และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ($PNI_{\text{modified}} = 0.1014$) และข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน และพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความสามารถพิเศษของนักเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.0404$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการคัดกรองนักเรียน

ข้อ	ด้านการคัดกรองนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	PNI_{modified}	ลำดับ
1	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจนในการคัดกรองและจัดกลุ่มนักเรียนอย่างเหมาะสมเชื่อถือได้	3.99	0.86	มาก	4.57	0.52	มากที่สุด	0.1454	1
2	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียน	4.48	0.61	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด	0.1161	2

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการคัดกรองนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	PNI _{modified}	ลำดับ
3	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบันทึกผลการคัดกรองนักเรียนรายบุคคล	4.51	0.74	มากที่สุด	4.78	0.41	มากที่สุด	0.0599	5
4	สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ ที่เหมาะสมในการคัดกรองนักเรียน	4.38	0.70	มาก	4.85	0.39	มากที่สุด	0.1073	3
5	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการคัดกรองนักเรียนให้ผ่านพ้นไปได้ด้วยดี	4.52	0.60	มากที่สุด	4.61	0.52	มากที่สุด	0.0199	6
6	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการรายงานสรุปผลการคัดกรองนักเรียน	4.08	0.87	มาก	4.48	0.54	มาก	0.0980	4
โดยภาพรวม		4.39	0.71	มาก	4.65	0.60	มากที่สุด	-	

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่าสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.71) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดโดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการคัดกรองนักเรียนให้ผ่านพ้นไปได้ด้วยดี ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.60) สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนเพื่อการคัดกรอง ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.74) และ สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบันทึกผลการคัดกรองนักเรียนรายบุคคล ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.61)

สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.60) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดโดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนเพื่อการคัดกรอง ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ ที่เหมาะสมในการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.39) และ สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบันทึกผลการคัดกรองนักเรียนรายบุคคล ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.41)

ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากข้อที่มากที่สุด คือ สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจนในการคัดกรอง และจัดกลุ่มนักเรียนอย่างเหมาะสมเชื่อถือได้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.1454$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนเพื่อการคัดกรอง ($PNI_{\text{modified}} = 0.1161$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ ที่เหมาะสมในการคัดกรองนักเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.1073$) และข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร

ทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการรายงานสรุปผลการคัดกรองนักเรียน

($PNI_{\text{modified}} = 0.0199$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมใน ความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

ข้อ	ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	PNI_{modified}	ลำดับ
1	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้จัดกิจกรรมโฮมรูม เพื่อให้ครูที่ปรึกษาพบกับนักเรียน	3.67	0.48	มาก	4.79	0.46	มากที่สุด	0.3052	2
2	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำเทคโนโลยีหรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน	2.84	0.76	ปานกลาง	4.58	0.57	มากที่สุด	0.6127	1
3	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวางแผนนำเทคโนโลยีหรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการเยี่ยมบ้านนักเรียน	4.12	0.53	มาก	4.14	0.60	มาก	0.0049	6

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	PNI _{modified}	ลำดับ
4	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต โดยที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม ค้นพบความรู้หรือสร้างความรู้ด้วยตนเอง	3.69	0.71	มาก	4.56	0.57	มากที่สุด	0.2358	3
5	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต โดยที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน	4.65	0.50	มากที่สุด	4.80	0.43	มากที่สุด	0.0323	5
6	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมใน นำเทคโนโลยีหรือแพลตฟอร์มดิจิทัล มาใช้การประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน	4.36	0.59	มาก	4.51	0.53	มากที่สุด	0.0344	4
โดยภาพรวม		3.89	0.84	มาก	4.56	0.57	มากที่สุด	-	

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน พบว่าสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.84) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดโดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต โดยที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมค่าย กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมชมรม/ชุมนุม กิจกรรมโครงการ/โครงการ กิจกรรมอาสา เป็นต้น ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.50) สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมใน นำเทคโนโลยีหรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.59) และสถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวางแผนนำเทคโนโลยีหรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการเยี่ยมบ้านนักเรียน ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.53)

สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.59) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดโดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต โดยที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมค่าย กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมชมรม/ชุมนุม กิจกรรมโครงการ/โครงการ กิจกรรมอาสา เป็นต้น ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.43) สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้จัดกิจกรรมโฮมรูม เพื่อให้ครูที่ปรึกษาพบกับนักเรียน ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.46) และ สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.57)

ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากข้อที่มากที่สุด คือ สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.6127$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้จัดกิจกรรมโฮมรูม เพื่อให้ครูที่ปรึกษาพบกับนักเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.3052$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต โดยที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมค้นพบความรู้หรือสร้างความรู้ด้วยตนเอง ($PNI_{\text{modified}} = 0.2358$) และข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวางแผนนำเทคโนโลยีหรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการเยี่ยมบ้านนักเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.0049$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมใน ความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ข้อ	ด้านการคัดกรองนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$PNI_{modified}$	ลำดับ
1	สถานศึกษามีการศึกษาแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา โดยเน้นที่คุณภาพของแนวทาง มากกว่า ขั้นตอนการทำงาน	3.94	0.70	มาก	4.17	0.63	มาก	0.0584	4
2	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาเลือกกิจกรรมเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา	3.87	0.93	มาก	4.48	0.75	มาก	0.1576	1
3	สถานศึกษามีกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน เช่น การให้คำปรึกษา เบื้องต้น การจัดอบรมคุณธรรมจริยธรรม ให้กับนักเรียน การจัดกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์	4.56	0.61	มากที่สุด	4.92	0.29	มาก	0.0789	3

ตาราง 8 (ต่อ)

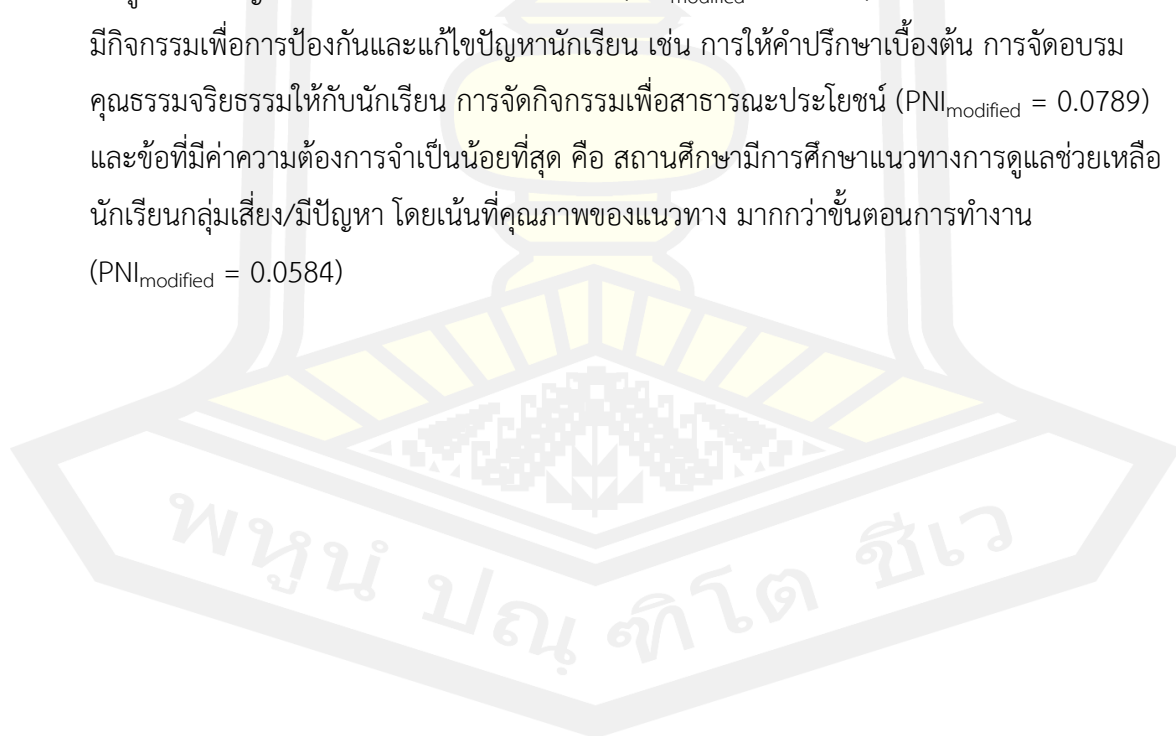
ข้อ	ด้านการคัดกรอง นักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	PNI _{modified}	ลำดับ
4	สถานศึกษาเปิด โอกาสให้ครู บุคลากร ทางการศึกษา และ ผู้ที่เกี่ยวข้องนำ เทคโนโลยี หรือ แพลตฟอร์มดิจิทัลมา ใช้ในการบันทึกข้อมูล สภาพปัญหาและ วิธีการช่วยเหลือ นักเรียน	4.00	0.91	มาก	4.47	0.70	มาก	0.1175	2
	โดยภาพรวม	4.09	0.85	มาก	4.51	0.67	มากที่สุด	-	

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา พบว่าสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.85) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดโดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน เช่น การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัดอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน การจัดกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.61) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องนำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการบันทึกข้อมูลสภาพปัญหาและวิธีการช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.91) และสถานศึกษามีการศึกษาแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา โดยเน้นที่คุณภาพของแนวทางมากกว่าขั้นตอนการทำงาน ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.70)

สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการป้องกันและ

แก้ไข้ปัญหา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.67) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดโดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไข้ปัญหานักเรียน เช่น การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัดอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน การจัดกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์ ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.29) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาเลือกกิจกรรมเพื่อการดูแลช่วยเหลือแก่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.75) และสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องนำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการบันทึกข้อมูลสภาพปัญหาและวิธีการช่วยเหลือแก่นักเรียน ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.70)

ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือแก่นักเรียนแบบมีส่วนร่วม ในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากข้อที่มากที่สุด คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาเลือกกิจกรรมเพื่อการดูแลช่วยเหลือแก่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ($PNI_{\text{modified}} = 0.1576$) รองลงมาคือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องนำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการบันทึกข้อมูลสภาพปัญหาและวิธีการช่วยเหลือแก่นักเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.1175$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไข้ปัญหานักเรียน เช่น การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัดอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน การจัดกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.0789$) และข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการศึกษาแนวทางการดูแลช่วยเหลือแก่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา โดยเน้นที่คุณภาพของแนวทาง มากกว่าขั้นตอนการทำงาน ($PNI_{\text{modified}} = 0.0584$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมใน ความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการส่งต่อ

ข้อ	ด้านการส่งต่อ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$PNI_{modified}$	ลำดับ
1	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาข้อมูลของนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อการส่งต่อ	4.26	0.79	มาก	4.50	0.71	มาก	0.0563	5
2	สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือ แพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการส่งต่อข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาหรือมีความสามารถพิเศษกับฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	3.62	0.58	มาก	4.28	0.56	มาก	0.1823	2
3	สถานศึกษามีผู้เชี่ยวชาญภายในโรงเรียนที่เป็นผู้รับการช่วยเหลือนักเรียน เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล เป็นต้น	3.65	1.35	มาก	4.44	0.81	มาก	0.2164	1

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการส่งต่อ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	PNI _{modified}	ลำดับ
4	สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการรายงานข้อมูลนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญ เช่น รายงานสรุปประวัติของนักเรียน รายงานความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน	4.04	0.98	มาก	4.34	0.78	มาก	0.0743	4
5	สถานศึกษามีการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนของผู้เชี่ยวชาญภายนอกโรงเรียนในรูปแบบของแพลตฟอร์มดิจิทัล	3.52	0.87	มาก	3.92	0.75	มาก	0.1136	3
โดยภาพรวม		3.82	0.99	มาก	4.30	0.75	มาก	-	

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการส่งต่อ พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการส่งต่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.99) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดโดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1 ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.79) 4 ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.98) และ 3 ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 1.35)

สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการส่งต่อ

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.75) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดโดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาข้อมูลของนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อการส่งต่อ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.71) สถานศึกษามีผู้เชี่ยวชาญภายในโรงเรียนที่เป็นผู้รับการช่วยเหลือนักเรียน เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล เป็นต้น ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.81) สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการรายงานข้อมูลนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญ เช่น รายงานสรุปประวัติของนักเรียน รายงานความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.78)

ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการส่งต่อ โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากข้อที่มากที่สุด คือ สถานศึกษามีผู้เชี่ยวชาญภายในโรงเรียนที่เป็นผู้รับการช่วยเหลือนักเรียน เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล เป็นต้น ($PNI_{\text{modified}} = 0.2164$) รองลงมาคือ สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการส่งต่อข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาหรือมีความสามารถพิเศษกับฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ($PNI_{\text{modified}} = 0.1823$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนของผู้เชี่ยวชาญภายนอกโรงเรียนในรูปแบบของแพลตฟอร์มดิจิทัล ($PNI_{\text{modified}} = 0.1136$) และข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาข้อมูลของนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อการส่งต่อ ($PNI_{\text{modified}} = 0.0563$)

ระยะที่ 2 การออกแบบ สร้าง และประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

ตอนที่ 1 ศึกษาการดำเนินงานของโรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 1 คน และ ครูที่ปรึกษา หรือครูแนะแนว จำนวน 1 คน จาก 3 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 9 คน จากโรงเรียนต้นแบบ ที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ โรงเรียนนายม วิทยาคาร โรงเรียนทรายมูลวิทยา และโรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยา โดยนำผลจากการศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี มาเป็นกรอบในการสัมภาษณ์ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ได้ดังนี้

1. โรงเรียนนายวมวิทยาคาร จังหวัดอำนาจเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 29 ปัจจุบันมีนักเรียน จำนวน 187 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 26 คน ได้รับโล่รางวัลระดับยอดเยี่ยม ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2563 ประเภทสถานศึกษามัธยมศึกษาขนาดเล็ก จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ และสรุปแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2566 จากบทสัมภาษณ์ ได้ดังนี้

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

“...ผู้บริหารและคณะครูได้ร่วมกันประชุมเพื่อวางแผนงาน และแบ่งครูที่ปรึกษาจำนวน 2 คน ต่อห้อง และแต่ละห้องมีจำนวนนักเรียน 25 – 30 คน และในวันจันทร์คาบแรก จะมีการจัดชั่วโมง Home room เพื่อให้ครูได้พบปะกับนักเรียน นอกจากนี้ผู้บริหารมีนโยบายให้จัดทำสมุดบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล และระเบียบสะสมรายบุคคล...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 31 มกราคม 2566 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างรอบด้าน โดยใช้กระบวนการสานสัมพันธ์ โดยมีกิจกรรมย่อยคือการประชุมผู้ปกครอง และการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนภาคเรียนละ 2 ครั้ง โดยครูจะต้องจัดเก็บข้อมูลที่จำเป็นของนักเรียน ให้ครบ 100% มาจัดทำเป็นระบบสารสนเทศ...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 31 มกราคม 2566 : การสัมภาษณ์)

“...ใน 1 สัปดาห์นักเรียนทุกระดับชั้นจะต้องมีชั่วโมงแนะแนวสอน โดยครูที่ปรึกษาร่วมกับครูแนะแนว ซึ่งจะต้องร่วมกันจัดทำระเบียบสะสมรายบุคคลเพื่อจัดเก็บข้อมูลที่จำเป็นของนักเรียน ได้แก่ประวัติส่วนตัวของนักเรียน สุขภาพ ประวัติการศึกษา ความสามารถพิเศษ ความเป็นอยู่ตลอดจนรายได้ของครอบครัว และรายงานผลต่อกรรมการบริหารโรงเรียนก่อนนำไปจัดเก็บเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ สะดวกต่อการนำไปใช้...”

(คนที่ 3 ครูแนะแนว, วันที่ 31 มกราคม 2566 : การสัมภาษณ์)

สรุปด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนนายมหาวิทยาลัย ได้ดังนี้
โรงเรียนมีการประชุมเพื่อร่วมวางแผนการรู้จักนักเรียนรายบุคคล
ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนวต้องร่วมกันจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลให้ครบทุกคน ครบทุกด้าน
โดยใช้เครื่องมือที่ทันสมัยในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นระบบ

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน

“...โรงเรียนมีกระบวนการคัดกรองนักเรียนร่วมกับเครือข่ายผู้ปกครอง
ผู้ปกครอง นักเรียน และครูที่ปรึกษา หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลจะต้องนำมาวิเคราะห์ข้อมูล
เพื่อคัดแยกตามสภาพปัญหาและระดับความจำเป็นเร่งด่วน และจะต้องสรุปรายงานผลต่อคณะ
กรรมการบริหารโรงเรียนก่อนนำไปจัดเก็บเป็นระเบียบของนักเรียนอย่างเป็นระเบียบ และ
ง่ายต่อการติดตาม...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 31 มกราคม 2566 : การสัมภาษณ์)

“...ครูที่ปรึกษานำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลรายบุคคลมา
วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม SDQ Standard Template เพื่อแบ่งนักเรียนออกเป็น กลุ่มปกติ
กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ ...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 31 มกราคม 2566 : การสัมภาษณ์)

“...ครูแนะแนวได้ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการคัดกรองตัวเอง
ไม่ว่าจะเป็นแบบประเมิน SDQ ฉบับนักเรียนเป็นผู้ประเมินตนเอง แบบประเมินบุคลิกภาพ
แบบประเมินความถนัดทางด้านอาชีพ เพื่อให้ นักเรียนรู้จักตนเอง ค้นพบความถนัด และเป็นข้อมูล
เพื่อที่จะให้ครูเข้าใจในตัวนักเรียนมากขึ้น...”

(คนที่ 3 ครูแนะแนว, วันที่ 31 มกราคม 2566 : การสัมภาษณ์)

สรุปด้านการคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนนายมหาวิทยาลัย ได้ดังนี้
โรงเรียน เครือข่ายผู้ปกครอง ผู้ปกครอง นักเรียน ครูที่ปรึกษาและ
ครูแนะแนวจะต้องร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสมและตามบริบท
เพื่อแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ แล้วจะต้องจัดเก็บ
อย่างเป็นระเบียบ และง่ายต่อการติดตาม

1.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

“...โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อส่งเสริมพัฒนา นักเรียน โดยการจัดโครงการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ อย่างหลากหลายเพื่อให้นักเรียนได้ค้นพบตนเอง ได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองตามความถนัดและตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และรับการสนับสนุนจาก ภาควิชาครูช่วยทุกภาคส่วน โดยร่วมมอบคุณทุนสร้างขวัญกำลังใจแก่นักเรียนตามโอกาส เป็นที่ปรึกษาให้กับ ผู้ปกครองในแต่ละห้องเรียน และมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างทักษะชีวิตให้นักเรียน เป็นต้น...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 31 มกราคม 2566 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการนำผลการคัดกรองมาส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนทุกกลุ่ม ดังนี้ กลุ่มปกติมีการจัดโครงการที่จะช่วยพัฒนาความสามารถของนักเรียน เช่น โครงการยกระดับ คุณภาพการศึกษา กิจกรรมติวเข้มเพื่อพิชิต O-net กิจกรรมสานฝันสู่มหาวิทยาลัย กิจกรรมยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสอนที่เน้นกระบวนการแบบบูรณาการ กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และโครงการเปิดบ้านวิชาการ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาจัดการโครงการภายใต้ความเชื่อที่ว่า คนดีและมีคุณธรรมจะสามารถดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข เช่น โครงการอบรม คุณธรรมจริยธรรม หนึ่งในโครงการหนึ่งห้องเรียน ส่วนกลุ่มพิเศษจะมีกิจกรรมบ้านหลังเรียนโดยการใช้ การเล่นเกมกีฬาเป็นสื่อในการช่วยเหลือนักเรียน เป็นต้น ...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 31 มกราคม 2566 : การสัมภาษณ์)

“...นำผลการคัดกรองนักเรียนมาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ในหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นการนำข้อมูลมาประกอบการพิจารณาจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ การขอทุนปัจจัยพื้นฐาน รวมไปถึงการจัดแนะแนวเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อและประกอบ อาชีพของนักเรียนเมื่อจบหลักสูตรการศึกษา...”

(คนที่ 3 ครูแนะแนว, วันที่ 31 มกราคม 2566 : การสัมภาษณ์)

สรุปด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนของโรงเรียนนายมิวิทยาคาร ได้ดังนี้ โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดโครงการร่วมกับหน่วยงาน ต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนในทุก ๆ กลุ่มได้พัฒนาตนเองตามความถนัดและตามศักยภาพ

1.4 ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

“...โรงเรียนมีการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา โดยมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด และมีการจัดประชุมชี้แจงสร้างความตระหนักรู้ เข้าใจ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ขยายผลนิเทศ ติดตาม และเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาของนักเรียน ทั้งในภาพรวม และแยกเป็นกรณี...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 31 มกราคม 2566 : การสัมภาษณ์)

“โรงเรียนสนับสนุนให้ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อป้องกันแก้ไข้ปัญหา พฤติกรรมของนักเรียน มีการพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเสมอเพื่อแก้ไข้ปัญหาของนักเรียน ร่วมกัน โดยมีเป้าหมายคือเพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 31 มกราคม 2566 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาโดยอาศัยความร่วมมือของครู นักเรียน ผู้ปกครอง และองค์กรภายนอกได้มีส่วนร่วมในการเป็นภาคีเครือข่ายในการวางแผน เพื่อป้องกันและแก้ไข้ปัญหานักเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ...”

(คนที่ 3 ครูแนะแนว, วันที่ 31 มกราคม 2566 : การสัมภาษณ์)

สรุปด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาของโรงเรียนนายมิวิทยาคาร ได้ดังนี้

โรงเรียนมีการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาโดยอาศัยความร่วมมือของครู นักเรียน ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายในการวางแผน ในการปฏิบัติการ ในการประเมินและปรับปรุง การป้องกันและแก้ไข้ปัญหานักเรียน โดยมีเป้าหมายในการปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียนให้ดีขึ้น

1.5 ด้านการส่งต่อ

“...โรงเรียนมีการส่งต่อภายในจากครูประจำชั้นส่งต่อไปยังครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชาหรือครูฝ่ายปกครอง และจะมีการส่งต่อภายนอกจากครูแนะแนวหรือครูฝ่ายกิจการนักเรียนไปยังหน่วยงานภายนอกที่มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในกรณีพิจารณาแล้วว่ายาก เกินกว่าศักยภาพของโรงเรียนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งทั้งสองกรณีจะต้องมีการบันทึก พฤติกรรมของนักเรียนไว้ทุกครั้งเพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อ...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 31 มกราคม 2566 : การสัมภาษณ์)

“...กรณีที่นักเรียนมีปัญหาในระดับที่ยังไม่รุนแรงก็จะได้รับการส่งต่อมาที่ฝ่ายกิจการนักเรียนเพื่อดูแลในส่วนของพฤติกรรมนักเรียน ถ้ายังไม่สามารถแก้ไขได้ ก็จะมีการส่งต่อไปที่วัด และสถานีตำรวจเพื่อให้หน่วยงานเหล่านี้ได้มีส่วนร่วมในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและอบรมให้ความรู้แก่นักเรียน และทางโรงเรียนมีการติดตามผลอย่างใกล้ชิดเพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนการดูแลนักเรียน...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 31 มกราคม 2566 : การสัมภาษณ์)

“...ครูที่ปรึกษา จะมีการปรึกษาหาเรื่องเพื่อประสานงานในการส่งต่อกับครูฝ่ายแนะแนว ครูฝ่ายกิจการนักเรียน และภาคีเครือข่ายในการติดตามผล ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินการส่งต่อ...”

(คนที่ 3 ครูแนะแนว, วันที่ 31 มกราคม 2566 : การสัมภาษณ์)

สรุปด้านการส่งต่อของโรงเรียนนายมิวิทยาการ ได้ดังนี้

โรงเรียนแบ่งการส่งต่อเป็น 2 แบบ คือ การส่งต่อภายใน หมายถึง การส่งต่อนักเรียนจากครูประจำชั้นส่งต่อให้อยู่ในความดูแลของครูพยาบาล ครูประจำวิชา ครูฝ่ายปกครอง หรือครูแนะแนว และการส่งต่อภายนอก หมายถึงกรณีที่พิจารณาแล้วว่ายากเกินกว่าศักยภาพของโรงเรียนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จะส่งต่อไปยังหน่วยงานภายนอกที่มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และการส่งต่อทั้ง 2 แบบจะต้องมีการบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนไว้ทุกครั้งเพื่อเป็นข้อมูล

2. โรงเรียนทรายมูลวิทยา จังหวัดยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ปัจจุบันมีนักเรียน จำนวน 1,085 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 59 คน ได้รับโล่รางวัลยอดเยี่ยม ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2563 ประเภทสถานศึกษามัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์และสรุปแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 จากบทสัมภาษณ์ ได้ดังนี้

2.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

“...โรงเรียนมีการสนับสนุนให้มีการพัฒนาครูในโรงเรียนและส่งเสริมให้ครูเข้ารับการพัฒนาตนเองจากภายนอกในการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคลและนำนวัตกรรมต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

“...ครูทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการประชุมดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยในแต่ละภาคเรียนจะต้องดำเนินการดังนี้ 1) จัดทำทะเบียนประวัติของนักเรียน เพื่อให้ทราบข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน โดยการจัดเก็บข้อมูลโดยครูที่ปรึกษาและเป็นข้อมูลลับของนักเรียน 2) สำรวจความต้องการและความสามารถของผู้เรียน โดยการสำรวจ สัมภาษณ์ ประเมิน เพื่อนำไปจัดหลักสูตรสถานศึกษาให้ตรงกับความต้องการและความสามารถ ความถนัดของผู้เรียน และ 3) เยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบ 100% เพื่อให้โรงเรียนได้ทราบข้อมูลนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านครอบครัว เศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านพฤติกรรมที่บ้าน...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

“...ครูที่ปรึกษาจะรู้จักนักเรียนจากการสัมภาษณ์ สอบถามพูดคุยหลังกิจกรรมหน้าเสาธง การสอบถามในคาบกิจกรรมโฮมรูม การกรอกข้อมูลทะเบียนประวัตินักเรียน ตามที่ครูนัดหมาย การกรอกข้อมูลรับทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนยากจน การพูดคุยเวลาพักตามความเหมาะสม ตลอดจนการแสดงออกทางโซเชียลมีเดียของนักเรียน...”

(คนที่ 3 ครูแนะแนว, วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

สรุปด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนทรายมูลวิทยาได้ดังนี้

“...โรงเรียนมีการสนับสนุนให้มีการพัฒนาครูในโรงเรียนและส่งเสริมให้ครูเข้ารับการพัฒนาตนเองจากภายนอกในการสร้างเครื่องมือ การนำนวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยในแต่ละภาคเรียนครูที่ปรึกษาจะต้องดำเนินการจัดทำทะเบียนประวัติของนักเรียนรายบุคคล การสำรวจความต้องการและความสามารถของผู้เรียน การเยี่ยมบ้าน สังเกตพฤติกรรมนักเรียน การสัมภาษณ์ ในคาบกิจกรรมโฮมรูม และในโซเชียลมีเดียของนักเรียน ”

2.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน

“...ผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้ครูที่มีความสามารถได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทาง สร้างวิธีการใหม่ ๆ ในการดำเนินการคัดกรองนักเรียนเพื่อให้พัฒนาตามยุคตามสมัย...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการประชุมเพื่อร่วมกันกำหนดเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียน เพื่อจัดกลุ่มนักเรียน ให้มีมาตรฐานและเหมาะสมต่อการดำเนินการคัดกรอง และได้ดำเนินการคัดกรองนักเรียนโดยการดำเนินการสำรวจพฤติกรรมนักเรียน โดยใช้แบบเมิน ได้แก่ ระเบียบสะสม

แบบประเมิน EQ แบบประเมิน SDQ แบบคัดกรองนักเรียนรายบุคคล แบบคัดกรองสารเสพติด
แบบประเมินสภาพที่พักอาศัย การเยี่ยมบ้าน แบบสรุปผลการเรียนรายภาค และรายปี แบบสังเกต
แบบสัมภาษณ์นักเรียน เพื่อนที่ปรึกษา เป็นต้น ...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

“...ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง
กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ มีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการคัด
กรองนักเรียนออกเป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน...”

(คนที่ 3 ครูแนะแนว, วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

สรุปด้านการคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนทรายมูลวิทยาได้ดังนี้

โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทาง
สร้างวิธีการใหม่ ๆ ในการดำเนินการคัดกรองนักเรียน กำหนดเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนเพื่อจัด
กลุ่มนักเรียน ให้มีมาตรฐานและเหมาะสมต่อการดำเนินการคัดกรอง และพัฒนาตามยุคตามสมัย
มีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการคัดกรองนักเรียนออกเป็นรายบุคคล
และรายห้องเรียน

2.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

“...ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้เป็นแกนนำสำคัญในการจัดกิจกรรมส่งเสริม
และพัฒนานักเรียนในทุก ๆ กลุ่ม เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองตามความถนัดและ
ศักยภาพของแต่ละบุคคล...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนได้ร่วมกับกลุ่มบริหารวิชาการ 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรม
พัฒนาผู้เรียนจัดทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนตามกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้ 1) กิจกรรมที่ส่งเสริม
และพัฒนานักเรียนกลุ่มพิเศษและกลุ่มปกติ ได้แก่ โครงการพัฒนาคุณภาพจัดการศึกษาเรียนรวม
โครงการส่งเสริมนักเรียนเรียนดี โครงการห้องเรียนพิเศษ AP โครงการส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม
โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กิจกรรมรักการอ่าน กิจกรรมสภานักเรียน กิจกรรม
อ้อยน้อย กิจกรรมวันวิทยาศาสตร์ กิจกรรมกีฬาภายใน กิจกรรมทูปิ่นมเบอร์วัน เป็นต้น 2) กิจกรรมที่
ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา เช่น โครงการส่งเสริมระเบียบวินัยและความ

รับผิดชอบ โครงการอบรมเพื่อนที่ปรึกษา YC กิจกรรมกีฬาต้านยาเสพติด กิจกรรมโฮมรูม และ กิจกรรมสวดมนต์ประจำสัปดาห์ เป็นต้น...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนจัดให้มีการประชุม สัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนมี ประสิทธิภาพ...”

(คนที่ 3 ครูแนะแนว, วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

สรุปด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนของโรงเรียนทรายมูลวิทยาได้ดังนี้
โรงเรียนสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนมี ประสิทธิภาพ และประสบผลสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม

2.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

“...โรงเรียนสนับสนุนให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาครูในด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหาให้นักเรียนเพื่อให้การดำเนินงานมีการพัฒนาอยู่เสมอ ตามสถานการณ์ของนักเรียน ในปัจจุบันที่มีปัญหาใหม่ ๆ เกิดขึ้น...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการประสานงานกับภาคีเครือข่ายภายในโรงเรียนโดยการ ประชุม คณะกรรมการสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา เจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน สถานักเรียน นักเรียนห้องเรียนสีขาว เพื่อนที่ปรึกษา YC และเครือข่ายสมาคมครูและผู้ปกครอง เพื่อหาแนวทางร่วมกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน และยังมีภาคีเครือข่าย ภายนอก และภาคเอกชนที่พร้อมร่วมมือดูแลนักเรียน...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

“...ครูที่ปรึกษามีความรู้ มีจิตวิทยาในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน และมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมี คุณธรรม จริยธรรมที่ดี...”

(คนที่ 3 ครูแนะแนว, วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

สรุปด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของโรงเรียนทรามุลวิทยาได้ดังนี้
โรงเรียนสนับสนุนให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาครูในด้านการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาให้นักเรียนเพื่อให้ครูมีความรู้ในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน มีการประสานงานกับภาคี
เครือข่ายภายในและภายนอกเพื่อหาแนวทางร่วมกันในการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิด
ขึ้นกับนักเรียน

2.5 ด้านการส่งต่อ

“...โรงเรียนมีภาคีเครือข่ายภายนอกที่พร้อมให้ความร่วมมือในด้าน
การส่งต่อนักเรียนในกรณีที่ทางโรงเรียนเห็นว่ามีความจำเป็นต้องขอรับความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ
เฉพาะด้าน...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

“...การดำเนินงานในด้านการส่งต่อของโรงเรียน จะแบ่งออกเป็น
การส่งต่อภายใน เมื่อครูที่ปรึกษาไม่สามารถช่วยเหลือนักเรียนได้ ก็จะส่งต่อไปยังครูที่สามารถ
ช่วยเหลือนักเรียนได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหา เช่น ครูพยาบาล ครูแนะแนว ครูฝ่ายบริหารงาน
กิจการนักเรียน ส่วนการส่งต่อภายนอก โดยครูแนะแนว หรือครูฝ่ายบริหารงานกิจการนักเรียนจะส่ง
ต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญ เช่น โรงพยาบาลทรามุล สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทรามุล เป็นต้น...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

“...เมื่อนักเรียนมีปัญหาที่มีการส่งต่อนักเรียนมาให้ครูแนะแนวช่วย
ดำเนินการแก้ปัญหา และส่งต่อนักเรียนให้ฝ่ายบริหารงานกิจการนักเรียนในการแก้ปัญหา และ
ในกรณีต้องส่งต่อให้หน่วยงานภายนอกโรงเรียน โรงเรียนจะทำการประสานภาคีเครือข่ายและ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับไม้ต่อในการดูแลนักเรียน และโรงเรียนจะต้องทำการกำกับติดตาม
ดูแลนักเรียนอยู่เสมอ...”

(คนที่ 3 ครูแนะแนว, วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

สรุปด้านการส่งต่อของโรงเรียนทรามุลวิทยาได้ดังนี้

โรงเรียนมีการส่งต่อภายใน กรณีที่ครูที่ปรึกษาไม่สามารถช่วยเหลือ
นักเรียนได้ ก็จะส่งต่อไปยังครูที่สามารถช่วยเหลือนักเรียนได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหา เช่น
ครูพยาบาล ครูแนะแนว ครูฝ่ายบริหารงานกิจการนักเรียน ส่วนการส่งต่อภายนอก โรงเรียนจะทำ

การประสานกับภาคีเครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และโรงเรียนจะต้องทำการกำกับติดตามดูแลนักเรียนอยู่เสมอ

3. โรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยา จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ปัจจุบันมีนักเรียนจำนวน 254 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 24 คน ได้รับโล่รางวัลยอดเยี่ยม ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2564 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ และสรุปแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2566 จากบทสัมภาษณ์ ได้ดังนี้

3.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

“...เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพ โดยการจัดประชุมเพื่อเปิดโอกาสให้ทุกคนได้กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ร่วมกันในการรู้จักนักเรียนรายบุคคล แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานให้มีความเหมาะสม รวมไปถึงสร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเห็นคุณค่าและความจำเป็นของการรู้จักนักเรียนรายบุคคล...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนจะต้องมีการวางแผนการกำกับ ติดตาม การทำงานของครูที่ปรึกษาให้ชัดเจนและรับรู้โดยทั่วกัน อำนวยความสะดวกแก่ครูที่ปรึกษาในการศึกษาและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดเตรียมเครื่องมือเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล หาข้อมูลเพิ่มเติมโดยนำเครื่องมือไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลให้เป็นระบบเป็นปัจจุบัน และนำมาวิเคราะห์เพื่อเป็นสารสนเทศในการดำเนินงานขั้นต่อไป...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

“...งานแนะแนวจะต้องให้คำปรึกษาและคอยช่วยเหลือครูที่ปรึกษา และจะต้องเตรียมเครื่องมือการรู้จักนักเรียนรายบุคคลอย่างครอบคลุม ต่อเนื่อง และเป็นปัจจุบัน”

(คนที่ 3 ครูแนะแนว, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

สรุปด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยาได้
ดังนี้

โรงเรียนจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน การกำกับ ติดตามการทำงานของครูที่ปรึกษาในด้านรู้จักนักเรียนรายบุคคล มีการพัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้มีความยืดหยุ่น มีประสิทธิภาพ ครอบคลุม ต่อเนื่อง เป็นระบบ และเป็นปัจจุบัน

3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน

“...โรงเรียนส่งเสริมให้ครูทุกคนและบุคคลที่เกี่ยวข้องมีความรู้ในการคัดกรองนักเรียน จัดประชุมคณะกรรมการและกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกนักเรียนให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนดำเนินการคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยใช้เทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือ มีการวิเคราะห์ สรุปผลการจำแนกนักเรียนเป็นกลุ่ม สร้างความเข้าใจในเกณฑ์ที่กำหนดแก่ครูที่ปรึกษา และหัวหน้างานระบบดูแลจะต้องอำนวยความสะดวกแก่ครูที่ปรึกษาในการดำเนินการคัดกรอง มีการบันทึกหลักฐานการคัดกรอง และจัดทำรายงาน ประเมินผลต่อฝ่ายบริหาร...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการประชุมวางแผน กำหนดช่วงเวลาในการคัดกรองนักเรียน พร้อมทั้งคู่มือในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียนเพื่อให้ครูได้ปฏิบัติอย่างถูกต้อง...”

(คนที่ 3 ครูแนะแนว, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

สรุปด้านการคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยาได้ดังนี้
โรงเรียนส่งเสริมให้ครูทุกคนและบุคคลที่เกี่ยวข้องมีความรู้ในการคัดกรองนักเรียน จัดประชุมคณะกรรมการและกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกนักเรียนให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ กำหนดปฏิทินการคัดกรองนักเรียน พร้อมทั้งคู่มือในการปฏิบัติงาน ใช้เทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือ มีการวิเคราะห์ สรุปผลการจำแนกนักเรียนเป็นกลุ่ม

3.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

“...สร้างภาคีเครือข่ายระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานและบุคคลภายนอก เช่น ผู้ปกครอง องค์กรต่าง ๆ สาธารณสุข โรงพยาบาล วัด สถานีตำรวจ ให้มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการและเป็นเครือข่ายเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

“...มีการประสานงานร่วมกันกับครูที่ปรึกษา ภาคีเครือข่าย ตลอดจนหน่วยงานภายนอก เพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียน จัดกิจกรรมที่มีความยืดหยุ่น และมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาศักยภาพอย่างรอบด้าน...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

“...จัดกิจกรรมป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน และจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจ ความถนัด...”

(คนที่ 3 ครูแนะแนว, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

สรุปด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนของโรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยาได้
ดังนี้

โรงเรียนมีการสร้างภาคีเครือข่ายทั้งภายในสถานศึกษา และภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคลตามความเหมาะสม

3.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

“...สร้างภาคีเครือข่ายระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานและบุคคลภายนอก เช่น ผู้ปกครอง องค์กรต่าง ๆ สาธารณสุข โรงพยาบาล วัด สถานีตำรวจ ให้มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการและเป็นเครือข่ายเพื่อจัดกิจกรรมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนทุกกลุ่ม รวมถึงพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ในการป้องกัน แก้ไข และช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ ...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

“...จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อปรึกษาปัญหารายกรณี ให้คำปรึกษาแก่ครูที่ปรึกษา และติดต่อประสานงานกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอก...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการประสานงานกับครูที่ปรึกษา ให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหามีการจัดกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา...”

(คนที่ 3 ครูแนะแนว, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

สรุปด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหของโรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยาได้ดังนี้
โรงเรียนมีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ และพร้อมสำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญห จัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหโดยมีการประสานกับผู้ปกครองภาคีเครือข่ายทั้งภายใน ภายนอก มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในป้องกันและแก้ไขปัญห จัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อปรึกษาปัญหารายกรณีให้คำปรึกษาแก่ครูที่ปรึกษา

3.5 ด้านการส่งต่อ

“...โรงเรียนมีการกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงาน และคณะกรรมการดำเนินงานด้านการส่งต่อที่ชัดเจนและมีการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการส่งต่อนักเรียนทั้งส่งต่อภายใน และส่งต่อไปยังภาคีเครือข่ายภายนอกอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

“...ครูที่ปรึกษาจัดทำแบบบันทึกการส่งต่อ หรือแบบขอความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นให้ผู้รับช่วงต่อทราบ...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

“...เมื่อครูที่ปรึกษาพบนักเรียนมีปัญหา และครูที่ปรึกษาไม่สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ จะมีการส่งต่อภายในมายังครูแนะแนว ครูฝ่ายพยาบาล ครูปกครอง เพื่อให้การ

ช่วยเหลือตามลักษณะของปัญหานั้น แต่หากพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นปัญหาที่ครูไม่สามารถแก้ไขได้จะ มีการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกและทางโรงเรียนจะมีการติดตามดูแลอย่างสม่ำเสมอ...”

(คนที่ 3 ครูแนะแนว, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2566 : การสัมภาษณ์)

สรุปด้านการส่งต่อของโรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยาได้ดังนี้

โรงเรียนมีการกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงาน และคณะกรรมการ ดำเนินงานด้านการส่งต่อที่ชัดเจน ครูที่ปรึกษาจะต้องทำแบบบันทึกการส่งต่อ หรือแบบขอความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นเพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อ และมีการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการส่งต่อนักเรียนทั้งส่งต่อภายใน และภายนอกอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

ผลจากการศึกษาแนวทางการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่จากโรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ทั้ง 3 โรงเรียน ผู้วิจัยได้สรุปแนวทาง ดังตาราง 9

ตาราง 10 ผลการสังเคราะห์แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมใน ความปกติใหม่จากโรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ทั้ง 3 โรงเรียน

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่	แนวทางการพัฒนาจากโรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ทั้ง 3 โรงเรียน
1. ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล	1.1 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกันประชุมเพื่อร่วมวางแผนการดำเนินงาน การกำกับ ติดตามการทำงานของครูที่ปรึกษาในด้านรู้จักนักเรียนรายบุคคล 1.2 ครูที่ปรึกษามีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลครบทุกคน และครบทุกด้าน 1.3 โรงเรียนมีเครื่องมือที่หลากหลายในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียน 1.4 โรงเรียนมีเครื่องมือและระบบที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถสืบค้นข้อมูลของนักเรียนได้ตลอดเวลา 1.5 ครูที่ปรึกษามีการบันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเป็นปัจจุบัน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

ตาราง 10 (ต่อ)

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่	แนวทางการพัฒนาจากโรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ทั้ง 3 โรงเรียน
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	<p>2.1 โรงเรียนมีการประชุมเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้กำหนดเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียน ให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพเหมาะสมต่อการดำเนินการคัดกรอง</p> <p>2.2 โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทาง สร้างวิธีการใหม่ ๆ ในการดำเนินการคัดกรองนักเรียน</p> <p>2.3 โรงเรียนมีการกำหนดปฏิทินการคัดกรองนักเรียน พร้อมทั้งคู่มือในการปฏิบัติงาน</p> <p>2.4 โรงเรียนมีเครื่องมือและระบบที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการคัดกรองนักเรียน และสามารถสืบค้นข้อมูลของนักเรียนได้ตลอดเวลา</p> <p>2.5 ครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนวมีการรายงานผลการคัดกรองนักเรียนแต่ละภาคเรียน</p> <p>2.6 โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการคัดกรองนักเรียนออกเป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน</p>
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	<p>3.1 โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดโครงการเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามความถนัดและตามศักยภาพ</p> <p>3.2 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนมีประสิทธิภาพ</p> <p>3.3 โรงเรียนร่วมกับหน่วยงานภายนอก ในการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคลตามความเหมาะสม</p> <p>3.4 โรงเรียนมีกิจกรรมโฮมรูม (Home room) เพื่อให้ครูที่ปรึกษาได้พบปะ และแจ้งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน</p> <p>3.5 โรงเรียนมีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามความถนัดและตามศักยภาพของตนเองอย่างรอบด้าน</p> <p>3.6 โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน</p>

ตาราง 10 (ต่อ)

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่	แนวทางการพัฒนาจากโรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ทั้ง 3 โรงเรียน
	3.7 โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียน ชุมชน หรือหน่วยงานภายนอก
	3.8 โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียน
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.1 โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดโครงการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
	4.2 ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน การปฏิบัติ การประเมินและปรับปรุงการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน
	4.3 โรงเรียนสนับสนุนให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาครูในด้านการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน
	4.4 โรงเรียนมีบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหา
	4.5 โรงเรียนมีการประสานงานกับภาคีเครือข่ายภายในและภายนอกเพื่อหาแนวทางร่วมกันในการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ปัญหที่เกิดขึ้นกับนักเรียน
	4.6 โรงเรียนมีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในป้องกันและแก้ไขปัญหา
	4.7 โรงเรียนมีการให้คำปรึกษาแก่ครูที่ปรึกษา และมีการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อปรึกษาปัญหากรณี และร่วมหาแนวทางแก้ปัญหาแก่ครูที่ปรึกษา
	4.8 โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. ด้านการส่งต่อ	5.1 โรงเรียนมีการกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงาน และคณะกรรมการดำเนินงานด้านการส่งต่อที่ชัดเจน
	5.2 ครูที่ปรึกษาจะต้องมีการสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นเพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อ
	5.3 โรงเรียนมีเครือข่ายทั้งภายในและนอกสถานศึกษาที่มีผู้เชี่ยวชาญที่พร้อมให้ความช่วยเหลือ

ตาราง 10 (ต่อ)

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่	แนวทางการพัฒนาจากโรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ทั้ง 3 โรงเรียน
	5.4 โรงเรียนมีการจัดประชุมครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
	5.5 โรงเรียนการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการส่งต่อนักเรียนทั้งส่งต่อภายในและภายนอกอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

จากตาราง 10 พบว่า แนวทางการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่จากโรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ทั้ง 3 โรงเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน จำนวน 32 แนวทาง ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล จำนวน 5 แนวทาง 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน จำนวน 6 แนวทาง 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน จำนวน 8 แนวทาง 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา จำนวน 8 แนวทาง 5) ด้านการส่งต่อ จำนวน 5 แนวทาง

ตอนที่ 2 ยกร่างการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

ผู้วิจัยนำผลจากการศึกษาจากระยะที่ 1 ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ และจากระยะที่ 2 ตอนที่ 1 ในการศึกษาสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) แล้วทำการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ มายกร่างพัฒนาเป็นแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยมีรายละเอียด ปรากฏดังตาราง 10

ตาราง 11 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจากการศึกษาโรงเรียนที่มี
แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices)	ร่างแนวทาง
1. ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล		
1.1 สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวางแผนรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	1.1 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกันประชุมเพื่อร่วมวางแผนการดำเนินงาน การกำกับ ติดตามการทำงาน ของครูที่ปรึกษาในด้านรู้จักนักเรียนรายบุคคล	1.1 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมวางแผนการดำเนินงาน การกำกับ ติดตามการทำงาน ของครูที่ปรึกษาในด้านรู้จักนักเรียนรายบุคคล
1.2 สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้ถูกต้อง เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	1.2 ครูที่ปรึกษามีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลครบทุกคน และครบทุกด้าน	1.2 โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดเก็บ ปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลครบทุกคน และครอบคลุม ทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารเสพติด ด้านความปลอดภัย และด้านพฤติกรรมทางเพศ
1.3 สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการสังเกตพฤติกรรม การเรียน และพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความสามารถพิเศษของนักเรียน	1.3 โรงเรียนมีเครื่องมือที่หลากหลายในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียน	1.3 โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสม

ตาราง 11 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices)	ร่างแนวทาง
1.4 สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ ที่เหมาะสมมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	1.4 โรงเรียนมีเครื่องมือและระบบที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถสืบค้นข้อมูลของนักเรียนได้ตลอดเวลา	1.4 ครูที่ปรึกษามีการบันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเป็นปัจจุบัน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
1.5 สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพ	1.5 ครูที่ปรึกษามีการบันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเป็นปัจจุบัน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	1.5 โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพ
1.6 สถานศึกษามีการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่ยืดหยุ่นและครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารเสพติด ด้านความปลอดภัย และด้านพฤติกรรมทางเพศ	-	1.6 สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
1.7 สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	-	-

จากตาราง 11 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจากการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล พบว่ามีแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล มีจำนวน 6 แนวทาง ดังนี้

1.1) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมวางแผนการดำเนินงาน การกำกับ ติดตาม การทำงานของครูที่ปรึกษาในด้านรู้จักนักเรียนรายบุคคล 1.2) โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดเก็บ ปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลครบทุกคน และครอบคลุม ทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารเสพติด ด้านความปลอดภัย และด้านพฤติกรรมทางเพศ 1.3) โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสม 1.4) ครูที่ปรึกษามีการบันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเป็นปัจจุบัน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง 1.5) โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพ 1.6) สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

ตาราง 12 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจากการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการคัดกรองนักเรียน

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices)	ร่างแนวทาง
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน		
2.1 สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจนในการคัดกรองและจัดกลุ่มนักเรียนอย่างเหมาะสมเชื่อถือได้	2.1 โรงเรียนมีการประชุมเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้กำหนดเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียน ให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพเหมาะสมต่อการดำเนินการคัดกรอง	2.1 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกำหนดเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียน เพื่อจัดกลุ่มนักเรียน ให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพเหมาะสมต่อการดำเนินการคัดกรอง

ตาราง 12 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices)	ร่างแนวทาง
2.2 สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนเพื่อการคัดกรอง	2.2 โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครู ได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทาง สร้างวิธีการใหม่ ๆ ในการดำเนินการคัดกรองนักเรียน	2.2 โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทาง สร้างวิธีการใหม่ ๆ ในการดำเนินการคัดกรองนักเรียน
2.3 สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบันทึกผลการคัดกรองนักเรียนรายบุคคล	2.3 โรงเรียนมีการกำหนดปฏิทินการคัดกรองนักเรียน พร้อมทั้งคู่มือในการปฏิบัติงาน	2.3 โรงเรียนมีการกำหนดปฏิทินการคัดกรองนักเรียน พร้อมทั้งคู่มือในการปฏิบัติงาน
2.4 สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีหรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ ที่เหมาะสมในการคัดกรองนักเรียน	2.4 โรงเรียนมีเครื่องมือและระบบที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการคัดกรองนักเรียน และสามารถสืบค้นข้อมูลของนักเรียนได้ตลอดเวลา	2.4 โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยีหรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการคัดกรองนักเรียนได้อย่างเหมาะสม
2.5 สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการคัดกรองนักเรียนให้ผ่านพ้นไปได้ด้วยดี	2.5 ครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนวมีการรายงานผลการคัดกรองนักเรียนแต่ละภาคเรียน	2.5 ครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนวมีการรายงานผลการคัดกรองนักเรียนแต่ละภาคเรียน
2.6 สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการรายงานสรุปผลการคัดกรองนักเรียน	2.6 โรงเรียนมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการคัดกรองนักเรียนออกเป็นรายบุคคล และรายห้องเรียน	2.6 โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการคัดกรองนักเรียนออกเป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน

จากตาราง 12 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจากการศึกษา
โรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า มีแนวทาง
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการคัดกรองนักเรียน มีจำนวน 6 แนวทาง ดังนี้

2.1) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกำหนดเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนเพื่อจัดกลุ่ม
นักเรียน ให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพเหมาะสมต่อการดำเนินการคัดกรอง 2.2) โรงเรียน
เปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทาง สร้างวิธีการใหม่ ๆ ในการดำเนินการคัดกรอง
นักเรียน 2.3) โรงเรียนมีการกำหนดปฏิทินการคัดกรองนักเรียน พร้อมทั้งคู่มือในการปฏิบัติงาน
2.4) โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการคัดกรอง
นักเรียนได้อย่างเหมาะสม 2.5) ครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนวมีการรายงานผลการคัดกรองนักเรียน
แต่ละภาคเรียน 2.6) โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามผลการ
ดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการคัดกรองนักเรียนออกเป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน

ตาราง 13 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจากการศึกษาโรงเรียนที่มี
แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษาโรงเรียนที่มี แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices)	ร่างแนวทาง
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน		
3.1 สถานศึกษามีการเปิดโอกาส ให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้จัดกิจกรรม โฮมรูม เพื่อให้ครูที่ปรึกษาพบกับ นักเรียน	3.1 โรงเรียนมีการสนับสนุน งบประมาณในการจัดโครงการ เพื่อให้ให้นักเรียนได้พัฒนาตนเอง ตามความถนัดและตามศักยภาพ	3.1 โรงเรียนมีการสนับสนุน งบประมาณในการจัดโครงการ เพื่อให้ให้นักเรียนได้พัฒนาตนเอง ตามความถนัดและตามศักยภาพ
3.2 สถานศึกษามีการเปิดโอกาส ให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการ การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน	3.2 โรงเรียนสนับสนุนให้ครู พัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิด นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การจัด กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนมีประสิทธิภาพ	3.2 โรงเรียนสนับสนุนให้ครู พัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิด นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การจัด กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนมีประสิทธิภาพ

ตาราง 13 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษาโรงเรียนที่มี แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices)	ร่างแนวทาง
3.3 สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวางแผนนำเทคโนโลยีหรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการเยี่ยมบ้านนักเรียน	3.3 โรงเรียนร่วมกับหน่วยงานภายนอก ในการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคลตามความเหมาะสม	3.3 โรงเรียนนำเทคโนโลยี หรือ แพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน
3.4 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต โดยที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมค้นพบความรู้หรือสร้างความรู้ด้วยตนเอง	3.4 โรงเรียนมีกิจกรรมโฮมรูม (Home room) เพื่อให้ครูที่ปรึกษาได้พบปะและแจ้งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน	3.4 โรงเรียนนำเทคโนโลยี หรือ แพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการเยี่ยมบ้านนักเรียน การประชุมผู้ปกครองนักเรียน หรือการประสานงานกับผู้ปกครอง
3.5 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต โดยที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมค่าย กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมชมรม/ชุมนุม กิจกรรมโครงงาน/โครงการ กิจกรรมอาสา เป็นต้น	3.5 โรงเรียนมีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามความถนัดและตามศักยภาพของตนเองอย่างรอบด้าน	3.5 โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต โดยที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมค้นพบความรู้หรือสร้างความรู้ด้วยตนเอง
3.6 สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในนำเทคโนโลยีหรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	3.6 โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน	3.6 โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียน ชุมชน หรือหน่วยงานภายนอก

ตาราง 13 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษาโรงเรียนที่มี แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices)	ร่างแนวทาง
-	3.7 โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่ หลากหลายในการสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียน ชุมชน หรือหน่วยงานภายนอก	3.7 โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงาน และสรุปผล รายงานผลการจัดกิจกรรมส่งเสริม และพัฒนานักเรียน
-	3.8 โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงาน และสรุปผล รายงานผลการจัดกิจกรรมส่งเสริม และพัฒนานักเรียน	-

จากตาราง 13 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจากการศึกษา
โรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน พบว่า
มีแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของ
สถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน
มีจำนวน 7 แนวทาง ดังนี้ 3.1) โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดโครงการเพื่อให้นักเรียน
ได้พัฒนาตนเองตามความถนัดและตามศักยภาพ 3.2) โรงเรียนสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง
แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมส่งเสริมและ
พัฒนานักเรียนมีประสิทธิภาพ 3.3) โรงเรียนนำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการจัด
ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน 3.4) โรงเรียนนำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการเยี่ยมบ้าน
นักเรียน การประชุมผู้ปกครองนักเรียน หรือการประชุมงานกับผู้ปกครอง 3.5) โรงเรียนมีการจัด
กิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต โดยที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมค้นพบความรู้หรือสร้างความรู้ด้วย
ตนเอง 3.6) โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียน
ชุมชน หรือหน่วยงานภายนอก 3.7) โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผล
รายงานผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

ตาราง 14 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจากการศึกษาโรงเรียนที่มี
แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษาโรงเรียนที่มี แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices)	ร่างแนวทาง
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา		
4.1 สถานศึกษามีการศึกษาแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา โดยเน้นที่คุณภาพของแนวทางมากกว่าขั้นตอนการทำงาน	4.1 โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดโครงการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.1 โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดโครงการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
4.2 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูบุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาเลือกกิจกรรมเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา	4.2 ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน การปฏิบัติ การประเมินและปรับปรุงการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	4.2 ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน การปฏิบัติ การประเมินและปรับปรุงการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน
4.3 สถานศึกษามีกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน เช่น การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัดอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน การจัดกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์	4.3 โรงเรียนสนับสนุนให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาครูในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	4.3 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนมีประสิทธิภาพ
4.4 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูบุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องนำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการบันทึกข้อมูลสภาพปัญหาและวิธีการช่วยเหลือนักเรียน	4.4 โรงเรียนมีบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหา	4.4 โรงเรียนมีการประสานงานกับภาคีเครือข่ายภายในและภายนอกเพื่อหาแนวทางร่วมกันในการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

ตาราง 14 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษาโรงเรียนที่มี แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices)	ร่างแนวทาง
-	4.5 โรงเรียนมีการประสานงานกับ ภาคีเครือข่ายภายในและภายนอก เพื่อหาแนวทางร่วมกันในการจัด กิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ เกิดขึ้นกับนักเรียน	4.5 โรงเรียนมีการประชุม คณะกรรมการดำเนินงาน และผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุง/เพิ่ม ประสิทธิภาพในป้องกันและแก้ไข ปัญหา
-	4.6 โรงเรียนมีการประชุม คณะกรรมการดำเนินงาน และผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในป้องกันและแก้ไข ปัญหา	4.6 โรงเรียนมีการให้คำปรึกษาแก่ ครูที่ปรึกษา และมีการประชุม กลุ่มย่อยเพื่อปรึกษาปัญหา กรณี และร่วมหาแนวทาง แก้ปัญหาแก่ครูที่ปรึกษา
-	4.7 โรงเรียนมีการให้คำปรึกษาแก่ ครูที่ปรึกษา และมีการประชุม กลุ่มย่อยเพื่อปรึกษาปัญหา กรณี และร่วมหาแนวทาง แก้ปัญหาแก่ครูที่ปรึกษา	4.7 โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงาน และสรุปผล รายงานผลการจัดกิจกรรมป้องกัน และแก้ไขปัญหา
-	4.8 โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงาน และสรุปผล รายงานผลการจัดกิจกรรมป้องกัน และแก้ไขปัญหา	-

จากตาราง 14 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจากการศึกษา
โรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน พบว่า มีแนวทาง
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน มีจำนวน 7 แนวทาง ดังนี้
4.1) โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดโครงการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน 4.2) ครู
นักเรียน ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน การปฏิบัติ การประเมินและปรับปรุง
การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน 4.3) โรงเรียนสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้
ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนมี

ประสิทธิภาพ 4.4) โรงเรียนมีการประสานงานกับภาคีเครือข่ายภายในและภายนอกเพื่อหาแนวทางร่วมกันในการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน 4.5) โรงเรียนมีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุง/เพิ่มประสิทธิภาพในป้องกันและแก้ไขปัญหา 4.6) โรงเรียนมีการให้คำปรึกษาแก่ครูที่ปรึกษา และมีการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อปรึกษาปัญหารายกรณี และร่วมหาแนวทางแก้ปัญหาแก่ครูที่ปรึกษา 4.7) โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา

ตาราง 15 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจากการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการส่งต่อ

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษาโรงเรียนที่มี แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices)	ร่างแนวทาง
5. ด้านการส่งต่อ		
5.1 สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาข้อมูลของนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อการส่งต่อ	5.1 โรงเรียนมีการกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงานและคณะกรรมการดำเนินงานด้านการส่งต่อที่ชัดเจน	5.1 โรงเรียนมีการกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงานและคณะกรรมการดำเนินงานด้านการส่งต่อที่ชัดเจน
5.2 สถานศึกษานำเทคโนโลยีหรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการส่งต่อข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาหรือมีความสามารถพิเศษกับฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	5.2 ครูที่ปรึกษาจะต้องมีการสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นเพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อ	5.2 ครูที่ปรึกษาจะต้องมีการสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นเพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อ
5.3 สถานศึกษามีผู้เชี่ยวชาญภายในโรงเรียนที่เป็นผู้รับการช่วยเหลือนักเรียน เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล เป็นต้น	5.3 โรงเรียนมีเครือข่ายทั้งภายในและนอกสถานศึกษาที่มีผู้เชี่ยวชาญที่พร้อมให้ความช่วยเหลือ	5.3 โรงเรียนมีเครือข่ายทั้งภายในและนอกสถานศึกษาที่มีผู้เชี่ยวชาญที่พร้อมให้ความช่วยเหลือ

ตาราง 15 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษาโรงเรียนที่มี แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices)	ร่างแนวทาง
5.4 สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการ การรายงานข้อมูลนักเรียนให้ ผู้เชี่ยวชาญ เช่น รายงานสรุป ประวัติของนักเรียน รายงานความ คิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน	5.4 โรงเรียนมีการจัดประชุมครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	5.4 สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการ การนิเทศ กำกับ ติดตามผลการ ส่งต่อนักเรียนทั้งส่งต่อภายใน และภายนอกอย่างใกล้ชิดและ ต่อเนื่อง
5.5 สถานศึกษามีการติดตามผล การช่วยเหลือนักเรียนของ ผู้เชี่ยวชาญภายนอกโรงเรียนใน รูปแบบของแพลตฟอร์มดิจิทัล	5.5 โรงเรียนการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการส่งต่อนักเรียนทั้งส่ง ต่อภายใน และภายนอกอย่าง ใกล้ชิดและต่อเนื่อง	-

จากตาราง 15 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจากการศึกษา
โรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการส่งต่อ พบว่า มีแนวทางการดำเนินงานระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วน
จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการส่งต่อ ดังนี้ 5.1) โรงเรียนมีการกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงาน
และคณะกรรมการดำเนินงานด้านการส่งต่อที่ชัดเจน 5.2) ครูที่ปรึกษาจะต้องมีการสรุปข้อมูลส่วนตัว
ของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการ
ช่วยเหลือนั้นเพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อ 5.3) โรงเรียนมีเครือข่ายทั้งภายในและนอกสถานศึกษาที่มี
ผู้เชี่ยวชาญที่พร้อมให้ความช่วยเหลือ 5.4) สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการ
การนิเทศ กำกับ ติดตามผลการส่งต่อนักเรียนทั้งส่งต่อภายใน และภายนอกอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

ตอนที่ 3 ประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมี
ส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วน
จังหวัดอุบลราชธานี โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ปรากฏดังตาราง 15

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความ ปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวม

แนวทางการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล	4.67	0.61	มากที่สุด	4.90	0.31	มากที่สุด
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.83	0.46	มากที่สุด	4.97	0.18	มากที่สุด
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	4.74	0.56	มากที่สุด	4.94	0.24	มากที่สุด
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.77	0.55	มากที่สุด	4.91	0.28	มากที่สุด
5. ด้านการส่งต่อ	4.90	0.31	มากที่สุด	4.95	0.22	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.77	0.52	มากที่สุด	4.92	0.32	มากที่สุด

จากตาราง 15 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมพบว่า แนวทางมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ 5) ด้านการส่งต่อ 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 1) ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมพบว่า แนวทางมีความเป็นไปได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 5) ด้านการส่งต่อ 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 1) ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความ ปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการรู้จัก นักเรียนรายบุคคล

แนวทางการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องได้ร่วมวางแผนการดำเนินงาน การกำกับ ติดตามการทำงานของครูที่ ปรึกษาในด้านรู้จักนักเรียนรายบุคคล	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
2. โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่ เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดเก็บ ปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลครบ ทุกคน และครอบคลุม ทั้งด้าน ความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารเสพติด ด้านความปลอดภัย และด้านพฤติกรรม ทางเพศ	4.40	0.89	มาก	4.80	0.45	มากที่สุด
3. โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยี หรือใช้ แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาเป็น เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่าง เหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ครูที่ปรึกษามีการบันทึกข้อมูล นักเรียนรายบุคคลเป็นปัจจุบัน อย่าง น้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.20	0.84	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 17 (ต่อ)

แนวทางการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุง เครื่องมือในการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ให้มีประสิทธิภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
6. สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาหรือ อุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการเก็บ รวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.60	0.55	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.67	0.61	มากที่สุด	4.90	0.31	มากที่สุด

จากตาราง 17 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคลแนวทางมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 3) โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยีหรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสม 5) โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพ 1) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมวางแผนการดำเนินงาน การกำกับติดตามการทำงานของครูที่ปรึกษาในด้านรู้จักนักเรียนรายบุคคล 6) สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครูบุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดเก็บ ปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลครบทุกคน และครอบคลุม ทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารเสพติด ด้านความปลอดภัย และด้านพฤติกรรมทางเพศ

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคลแนวทางมีความเป็นไปได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีตัวชี้วัดที่มีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุดทุกตัวชี้วัด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

3) โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสม 4) ครูที่ปรึกษามีการบันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเป็นปัจจุบัน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง 5) โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพ

1) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมวางแผนการดำเนินงาน การกำกับ ติดตามการทำงานของครูที่ปรึกษาในด้านรู้จักนักเรียนรายบุคคล

2) โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดเก็บปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลครบทุกคน และครอบคลุม ทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารเสพติด ด้านความปลอดภัย และด้านพฤติกรรมทางเพศ 6) สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม

และความเป็นไปได้ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการคัดกรองนักเรียน

แนวทางการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ด้านการคัดกรองนักเรียน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกำหนดเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียน ให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพเหมาะสมต่อการดำเนินการคัดกรอง	4.40	0.89	มาก	4.80	0.45	มากที่สุด

ตาราง 18 (ต่อ)

แนวทางการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ด้านการคัดกรองนักเรียน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วม ในการเสนอแนะแนวทาง สร้างวิธีการ ใหม่ ๆ ในการดำเนินการคัดกรอง นักเรียน	4.80	0.45	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. โรงเรียนมีการกำหนดปฏิทินการคัด กรองนักเรียน พร้อมทั้งคู่มือในการ ปฏิบัติงาน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4. โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยี หรือใช้ แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาเป็น เครื่องมือในการคัดกรองนักเรียนได้ อย่างเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนวมีการ รายงานผลการคัดกรองนักเรียนแต่ละ ภาคเรียน	4.80	0.45	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
6. โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ผู้ เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงาน ผลการคัดกรองนักเรียนออกเป็น รายบุคคลและรายห้องเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.83	0.46	มากที่สุด	4.97	0.18	มากที่สุด

จากตาราง 18 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการคัดกรองนักเรียนแนวทางมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 3) โรงเรียนมีการกำหนดปฏิทินการคัดกรองนักเรียน พร้อมทั้งคู่มือในการปฏิบัติงาน 4) โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการคัดกรองนักเรียนได้อย่างเหมาะสม 6) โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการคัดกรองนักเรียน ออกเป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน 2) โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทาง สร้างวิธีการใหม่ ๆ ในการดำเนินการคัดกรองนักเรียน 5) ครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนวมีการรายงานผลการคัดกรองนักเรียนแต่ละภาคเรียน 1) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกำหนดเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียน ให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพเหมาะสมต่อการดำเนินการคัดกรอง

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการคัดกรองนักเรียนแนวทางมีความเป็นไปได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 2) โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทาง สร้างวิธีการใหม่ ๆ ในการดำเนินการคัดกรองนักเรียน 3) โรงเรียนมีการกำหนดปฏิทินการคัดกรองนักเรียน พร้อมทั้งคู่มือในการปฏิบัติงาน 4) โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการคัดกรองนักเรียนได้อย่างเหมาะสม 5) ครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนวมีการรายงานผลการคัดกรองนักเรียนแต่ละภาคเรียน 6) โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการคัดกรองนักเรียนออกเป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน 1) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกำหนดเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียน ให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพเหมาะสมต่อการดำเนินการคัดกรอง

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม

และความเป็นไปได้ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความ
ปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการส่งเสริม
และพัฒนานักเรียน

แนวทางการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณ ในการจัดโครงการเพื่อให้นักเรียนได้ พัฒนาตนเองตามความถนัดและตาม ศักยภาพ	4.60	0.55	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. โรงเรียนสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และ ร่วมกันคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การ จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนมี ประสิทธิภาพ	4.40	0.89	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
3. โรงเรียนนำเทคโนโลยี หรือ แพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการจัด ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน	4.40	0.89	มาก	4.80	0.45	มากที่สุด
4. โรงเรียนนำเทคโนโลยี หรือ แพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการเยี่ยมบ้าน นักเรียน การประชุมผู้ปกครองนักเรียน หรือการประสานงานกับผู้ปกครอง	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
5. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมสร้าง ทักษะการดำรงชีวิต โดยที่ผู้เรียนมีส่วน ร่วมค้นพบความรู้หรือสร้างความรู้ด้วย ตนเอง	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 19 (ต่อ)

แนวทางการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่ หลากหลายในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างนักเรียน ชุมชน หรือหน่วยงาน ภายนอก	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
7. โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการ ดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการ จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.74	0.56	มากที่สุด	4.93	0.24	มากที่สุด

จากตาราง 19 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน แนวทางมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 5) โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต โดยที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมค้นพบความรู้หรือสร้างความรู้ด้วยตนเอง 6) โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียน ชุมชน หรือหน่วยงานภายนอก 7) โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) โรงเรียนนำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการเยี่ยมบ้านนักเรียน การประชุมผู้ปกครองนักเรียน หรือการประสานงานกับผู้ปกครอง 1) โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดโครงการเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามความถนัดและตามศักยภาพ 2) โรงเรียนสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนมีประสิทธิภาพ 3) โรงเรียนนำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน แนวทางมีความเป็นไปได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 1) โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดโครงการเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามความถนัดและตามศักยภาพ 2) โรงเรียนสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนมีประสิทธิภาพ 3) โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต โดยที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมค้นพบความรู้หรือสร้างความรู้ด้วยตนเอง 4) โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียน ชุมชน หรือหน่วยงานภายนอก 5) โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน 6) โรงเรียนนำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการจัดประชุมผู้ปกครอง ชั้นเรียน 7) โรงเรียนนำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการเยี่ยมบ้านนักเรียน การประชุมผู้ปกครองนักเรียน หรือการประสานงานกับผู้ปกครอง

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม

และความเป็นไปได้ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

แนวทางการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดโครงการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติ การประเมินและปรับปรุงการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน	4.80	0.45	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 20 (ต่อ)

แนวทางการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้าน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. โรงเรียนสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้ การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนมี ประสิทธิภาพ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
4. โรงเรียนมีการประสานงานกับภาคี เครือข่ายภายในและภายนอกเพื่อหา แนวทางร่วมกันในการจัดกิจกรรม ป้องกันและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับ นักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
5. โรงเรียนมีการประชุมคณะกรรมการ ดำเนินงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุง/เพิ่มประสิทธิภาพ ในป้องกันและแก้ไขปัญหาด้าน	4.80	0.45	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
6. โรงเรียนมีการให้คำปรึกษาแก่ครูที่ ปรึกษา และมีการประชุมกลุ่มย่อย เพื่อปรึกษาปัญหารายกรณี และร่วมหา แนวทางแก้ปัญหาแก่ครูที่ปรึกษา	4.20	1.10	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
7. โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการ ดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการ จัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาด้าน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.77	0.56	มากที่สุด	4.91	0.28	มากที่สุด

จากตาราง 20 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ แนวทางมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 1) โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดโครงการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ 4) โรงเรียนมีการประสานงานกับภาคีเครือข่ายภายในและภายนอกเพื่อหาแนวทางร่วมกันในการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน 7) โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ 2) ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน การปฏิบัติ การประเมินและปรับปรุงการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน 5) โรงเรียนมีการประชุม คณะกรรมการดำเนินงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุง/เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ 3) โรงเรียนสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนมีประสิทธิภาพ 6) โรงเรียนมีการให้คำปรึกษาแก่ครูที่ปรึกษา และมีการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อปรึกษาปัญหาวิทยากรณี และร่วมหาแนวทางแก้ปัญหานี้แก่ครูที่ปรึกษา

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ แนวทางมีความเป็นไปได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 1) โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดโครงการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ 2) ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน การปฏิบัติ การประเมินและปรับปรุงการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน 4) โรงเรียนมีการประสานงานกับภาคีเครือข่ายภายในและภายนอกเพื่อหาแนวทางร่วมกันในการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน 5) โรงเรียนมีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุง/เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ 7) โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ 3) โรงเรียนสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนมีประสิทธิภาพ 6) โรงเรียนมีการให้คำปรึกษาแก่ครูที่ปรึกษา และมีการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อปรึกษาปัญหาวิทยากรณี และร่วมหาแนวทางแก้ปัญหานี้แก่ครูที่ปรึกษา

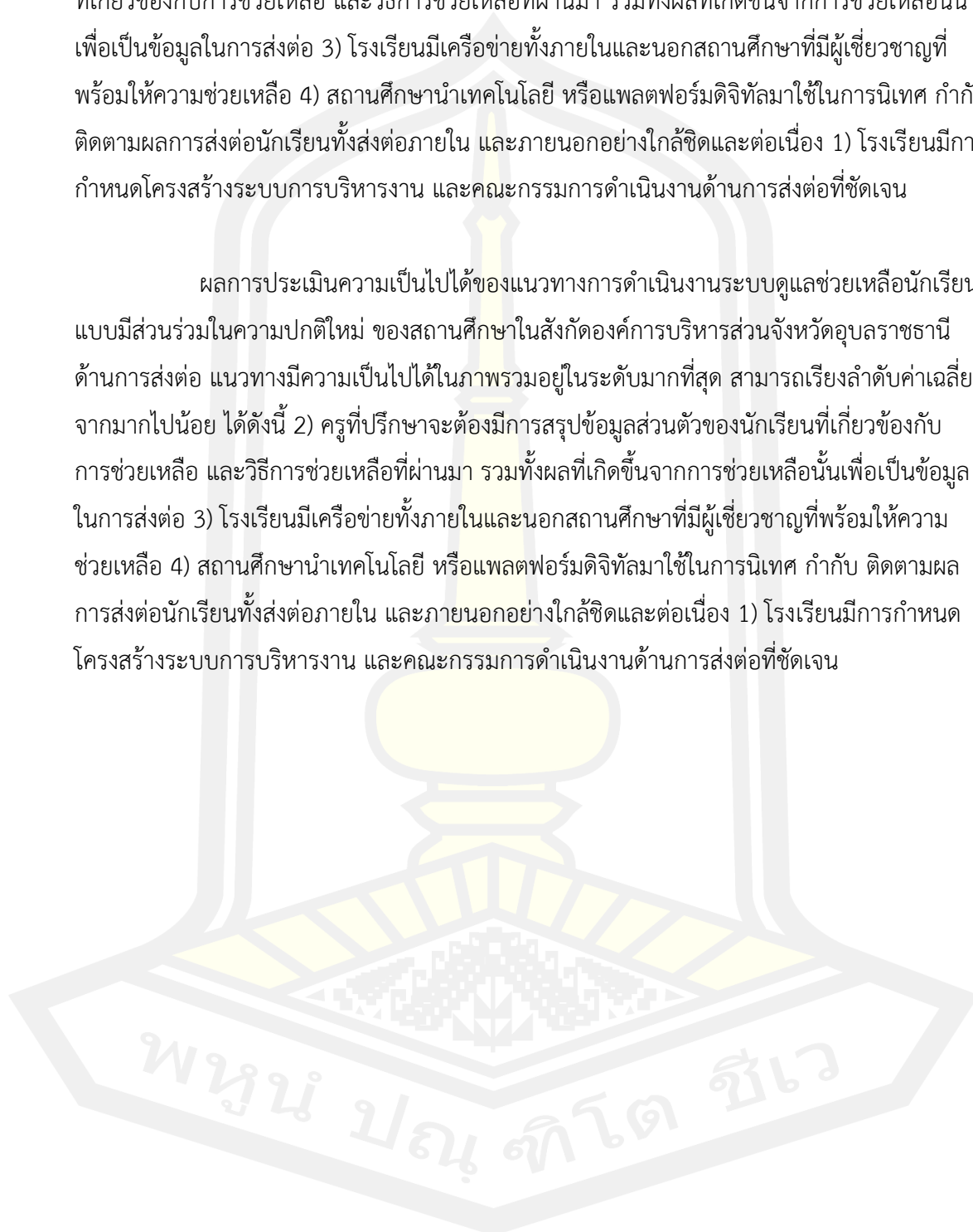
ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม และความ
เป็นไปได้ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่
ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการส่งต่อ

แนวทางการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ด้านการส่งต่อ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนมีการกำหนดโครงสร้าง ระบบการบริหารงาน และ คณะกรรมการดำเนินงานด้านการส่งต่อ ที่ชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
2. ครูที่ปรึกษาจะต้องมีการสรุปข้อมูล ส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการ ช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้น เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. โรงเรียนมีเครือข่ายทั้งภายในและ นอกสถานศึกษาที่มีผู้เชี่ยวชาญที่พร้อม ให้ความช่วยเหลือ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4. สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือ แพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการส่งต่อนักเรียนทั้ง ส่งต่อภายใน และภายนอกอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่อง	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.90	0.31	มากที่สุด	4.95	0.22	มากที่สุด

จากตาราง 21 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
อุบลราชธานี ด้านการส่งต่อ แนวทางมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถ

เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 2) ครูที่ปรึกษาจะต้องมีการสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้น เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อ 3) โรงเรียนมีเครือข่ายทั้งภายในและนอกสถานศึกษาที่มีผู้เชี่ยวชาญที่พร้อมให้ความช่วยเหลือ 4) สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการส่งต่อนักเรียนทั้งส่งต่อภายใน และภายนอกอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง 1) โรงเรียนมีการกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงาน และคณะกรรมการดำเนินงานด้านการส่งต่อที่ชัดเจน

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการส่งต่อ แนวทางมีความเป็นไปได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 2) ครูที่ปรึกษาจะต้องมีการสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นเพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อ 3) โรงเรียนมีเครือข่ายทั้งภายในและนอกสถานศึกษาที่มีผู้เชี่ยวชาญที่พร้อมให้ความช่วยเหลือ 4) สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการส่งต่อนักเรียนทั้งส่งต่อภายใน และภายนอกอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง 1) โรงเรียนมีการกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงาน และคณะกรรมการดำเนินงานด้านการส่งต่อที่ชัดเจน

ตาราง 21 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้จากการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความ ปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

สาระสำคัญของร่างแนว ทางการพัฒนาระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ของผู้ทรงคุณวุฒิ	สาระสำคัญของแนวทาง การดำเนินงานตามระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน
ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนรายบุคคล		
1. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมวาง แผนการดำเนินงาน การกำกับ ติดตามการทำงานของครูที่ ปรึกษาในด้านรู้จักนักเรียน รายบุคคล	มีความเหมาะสม แต่ควร เพิ่มเติมแนวทางให้ชัดเจน เป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น	1. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคี เครือข่ายได้ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ วางแผนการดำเนินงาน การกำกับ ติดตามการทำงานของครูที่ปรึกษา ในด้านรู้จักนักเรียนรายบุคคล
2. โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วม ในการจัดเก็บ ปรับปรุงข้อมูล นักเรียนรายบุคคลครบทุกคน และครอบคลุม ทั้งด้าน ความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสาร สนเทศ ด้านความปลอดภัย และด้านพฤติกรรมทางเพศ	มีความเหมาะสม แต่ควร เพิ่มเติมแนวทางให้ชัดเจน เป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น	2. สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ ครู บุคลากรทางการศึกษา และ ภาคีเครือข่ายได้มีส่วนร่วมในการ จัดเก็บ ปรับปรุงข้อมูลนักเรียน รายบุคคลครบทุกคน และ ครอบคลุม ทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารสนเทศ ด้านความ ปลอดภัย และด้านพฤติกรรมทาง เพศ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

ตาราง 22 (ต่อ)

สาระสำคัญของร่างแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	สาระสำคัญของแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยีหรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสม	มีความเหมาะสม แต่ควรเพิ่มเติมแนวทางให้ชัดเจนเป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น	3. สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีหรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสม เช่น การใช้โปรแกรมในการจัดทำระเบียบสะสมนักเรียนรายบุคคล การใช้โปรแกรมประเมินจุดแข็งจุดอ่อนของนักเรียน (SDQ) การเยี่ยมบ้านนักเรียนในรูปแบบออนไลน์ เป็นต้น
4. ครูที่ปรึกษามีการบันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเป็นปัจจุบัน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	ควรปรับปรุงการบันทึกข้อมูลรายบุคคลของนักเรียนให้เป็นปัจจุบันอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง	4. ครูที่ปรึกษามีการบันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้เป็นปัจจุบันอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
5. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพ	มีความเหมาะสม แต่ควรเพิ่มเติมแนวทางให้ชัดเจนเป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น	5. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูบุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายได้มีส่วนร่วมในวางระบบการบริหารงาน ในด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมผู้เรียนทุกคน
6. สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	มีความเหมาะสม แต่ควรเพิ่มเติมแนวทางให้ชัดเจนเป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น	6. สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครูบุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล

ตาราง 22 (ต่อ)

สาระสำคัญของร่าง แนวทางการพัฒนาระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ของผู้ทรงคุณวุฒิ	สาระสำคัญของแนวทาง การดำเนินงานตามระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน
ด้านที่ 2 การคัดกรอง		
1. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกำหนด เกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียน เพื่อจัดกลุ่มนักเรียน ให้มี มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ เหมาะสมต่อการดำเนินการคัด กรอง	มีความเหมาะสม แต่ควร เพิ่มเติมแนวทางให้ชัดเจน เป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น	1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายได้ร่วมกำหนด เกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียน เพื่อจัดกลุ่มนักเรียน ให้มีมาตรฐาน และมีประสิทธิภาพเหมาะสมต่อ การดำเนินการคัดกรอง
2. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูได้มี ส่วนร่วมในการเสนอแนะ แนวทาง สร้างวิธีการใหม่ ๆ ในการดำเนินการคัดกรอง นักเรียน	มีความเหมาะสม แต่ควร เพิ่มเติมแนวทางให้ชัดเจน เป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น	2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายได้ร่วมประชุม เพื่อเสนอแนะแนวทาง สร้างวิธีการ ใหม่ ๆ ในการดำเนินการคัดกรอง นักเรียน
3. โรงเรียนมีการกำหนดปฏิทิน การคัดกรองนักเรียน พร้อมทั้ง คู่มือในการปฏิบัติงาน	มีความเหมาะสม แต่ควร เพิ่มเติมแนวทางให้ชัดเจน เป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น	3. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคี เครือข่ายได้มีส่วนร่วมในวางระบบ การบริหารงาน ในด้านการรู้จัก นักเรียนรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพ และครอบคลุมผู้เรียนทุกคน
4. โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการคัด กรองนักเรียนได้อย่างเหมาะสม	มีความเหมาะสม	4. โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการคัดกรอง นักเรียนได้อย่างเหมาะสม

ตาราง 22 (ต่อ)

สาระสำคัญของร่าง แนวทางการพัฒนาระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ของผู้ทรงคุณวุฒิ	สาระสำคัญของแนวทาง การดำเนินงานตามระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน
5. ครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนวมี การรายงานผลการคัดกรอง นักเรียนแต่ละภาคเรียน	มีความเหมาะสม	5. ครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนวมีการ รายงานผลการคัดกรองนักเรียนแต่ ละภาคเรียน
6. โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการ นิเทศ ติดตามผลการ ดำเนินงาน และสรุปผลรายงาน ผลการคัดกรองนักเรียน ออกเป็นรายบุคคลและราย ห้องเรียน	มีความเหมาะสม แต่ควร เพิ่มเติมแนวทางให้ชัดเจน เป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น	6. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคี เครือข่ายได้มีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และ สรุปผลรายงานผลการคัดกรอง นักเรียนออกเป็นรายบุคคลและ รายห้องเรียน
ด้านที่ 3 การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน		
1. โรงเรียนมีการสนับสนุน งบประมาณในการจัดโครงการ เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตนเอง ตามความถนัดและตามศักยภาพ	มีความเหมาะสม	1. สถานศึกษามีการสนับสนุน งบประมาณในการจัดโครงการ เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตาม ความถนัดและตามศักยภาพ
2. โรงเรียนสนับสนุนให้ครู พัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิด นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การจัด กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนมีประสิทธิภาพ	มีความเหมาะสม	2. สถานศึกษาสนับสนุนให้ครู พัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิด นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การจัด กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนมีประสิทธิภาพ
3. โรงเรียนนำเทคโนโลยี หรือ แพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการ จัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน	มีความเหมาะสม	3. สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือ แพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการจัด ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน

ตาราง 22 (ต่อ)

สาระสำคัญของร่าง แนวทางการพัฒนาระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ของผู้ทรงคุณวุฒิ	สาระสำคัญของแนวทาง การดำเนินงานตามระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน
4. โรงเรียนนำเทคโนโลยี หรือ แพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการ เยี่ยมบ้านนักเรียน การประชุม ผู้ปกครองนักเรียน หรือการ ประสานงานกับผู้ปกครอง	มีความเหมาะสม	4. สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือ แพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการ เยี่ยมบ้านนักเรียน การประชุม ผู้ปกครองนักเรียน หรือ การประสานงานกับผู้ปกครอง
5. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรม เสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต โดยที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมค้นพบ ความรู้หรือสร้างความรู้ด้วย ตนเอง	มีความเหมาะสม	5. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรม เสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต โดยที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมค้นพบ ความรู้หรือสร้างความรู้ด้วยตนเอง
6. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่ หลากหลายในการสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง นักเรียน ชุมชน หรือหน่วยงาน ภายนอก	มีความเหมาะสม	6. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ หลากหลายในการสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียน ชุมชน หรือหน่วยงานภายนอก
7. โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงาน และสรุปผล รายงานผลการจัดกิจกรรม ส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	มีความเหมาะสม	7. สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงาน และสรุปผล รายงานผลการจัดกิจกรรมส่งเสริม และพัฒนานักเรียน
ด้านที่ 4 การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน		
1. โรงเรียนมีการสนับสนุน งบประมาณในการจัดโครงการ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา	มีความเหมาะสม	1. สถานศึกษามีการสนับสนุน งบประมาณในการจัดโครงการเพื่อ ป้องกันและแก้ไขปัญหา

ตาราง 22 (ต่อ)

สาระสำคัญของร่าง แนวทางการพัฒนาระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ของผู้ทรงคุณวุฒิ	สาระสำคัญของแนวทาง การดำเนินงานตามระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน
2. ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และ ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการ วางแผน การปฏิบัติ การประเมินและปรับปรุง การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	มีความเหมาะสม	2. ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และภาคี เครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน การปฏิบัติ การประเมินและ ปรับปรุงการป้องกันและแก้ไข ปัญหานักเรียน
3. โรงเรียนสนับสนุนให้ครู พัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยน ความรู้ ทักษะ วิธีการ และ ร่วมกันคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การป้องกันและแก้ไข ปัญหานักเรียนมีประสิทธิภาพ	มีความเหมาะสม	3. สถานศึกษานับสนับสนุนให้ครู พัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิด นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การ ป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนมี ประสิทธิภาพ
4. โรงเรียนมีการประสานงาน กับภาคีเครือข่ายภายในและ ภายนอกเพื่อหาแนวทาง ร่วมกันในการจัดกิจกรรม ป้องกันและแก้ไขปัญหาก่เกิด ขึ้นกับนักเรียน	มีความเหมาะสม	4. สถานศึกษามีการประสานงาน กับภาคีเครือข่ายภายในและ ภายนอกเพื่อหาแนวทางร่วมกันใน การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน
5. โรงเรียนมีการประชุม คณะกรรมการดำเนินงาน และ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุง/ เพิ่มประสิทธิภาพในป้องกัน และแก้ไขปัญหา	มีความเหมาะสม แต่ควร เพิ่มเติมแนวทางให้ชัดเจน เป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น	5. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคี เครือข่าย ร่วมประชุมเพื่อเพื่อ ปรับปรุง/เพิ่มประสิทธิภาพใน ป้องกันและแก้ไขปัญหา

ตาราง 22 (ต่อ)

สาระสำคัญของร่าง แนวทางการพัฒนาระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ของผู้ทรงคุณวุฒิ	สาระสำคัญของแนวทาง การดำเนินงานตามระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน
6. โรงเรียนมีการให้คำปรึกษา แก่ครูที่ปรึกษา และมีการ ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อปรึกษา ปัญหารายกรณี และร่วมหา แนวทางแก้ปัญหาแก่ครูที่ ปรึกษา	มีความเหมาะสม	6. สถานศึกษามีการให้คำปรึกษา แก่ครูที่ปรึกษา และมีการประชุม กลุ่มย่อยเพื่อปรึกษาปัญหา รายกรณี และร่วมหาแนวทางแก้ปัญห แก่ครูที่ปรึกษา
7. โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงาน และสรุปผล รายงานผลการจัดกิจกรรม ป้องกันและแก้ไขปัญหา	มีความเหมาะสม	7. สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงาน และสรุปผล รายงานผลการจัดกิจกรรมป้องกัน และแก้ไขปัญหา
ด้านที่ 5 การส่งต่อ		
1. โรงเรียนมีการกำหนด โครงสร้างระบบการบริหารงาน และคณะกรรมการดำเนินงาน ด้านการส่งต่อที่ชัดเจน	มีความเหมาะสม	1. สถานศึกษามีการกำหนด โครงสร้างระบบการบริหารงาน และคณะกรรมการดำเนินงานด้าน การส่งต่อที่ชัดเจน
2. ครูที่ปรึกษาจะต้องมีการ สรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการ ช่วยเหลือนั้นเพื่อเป็นข้อมูลใน การส่งต่อ	มีความเหมาะสม	2. ครูที่ปรึกษามีการสรุปข้อมูล ส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับ การช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือ ที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจาก การช่วยเหลือนั้นเพื่อเป็นข้อมูลใน การส่งต่อ

ตาราง 22 (ต่อ)

สาระสำคัญของร่าง แนวทางการพัฒนาระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ของผู้ทรงคุณวุฒิ	สาระสำคัญของแนวทาง การดำเนินงานตามระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน
3. โรงเรียนมีเครือข่ายทั้ง ภายในและนอกสถานศึกษาที่มี ผู้เชี่ยวชาญที่พร้อมให้ความ ช่วยเหลือ	มีความเหมาะสม แต่ควร เพิ่มเติมแนวทางให้ชัดเจน เป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น	3. สถานศึกษามีเครือข่ายในการส่ง ต่อภายใน เช่น ฝ่ายพยาบาล ฝ่าย แนะแนวให้คำปรึกษา ฝ่ายปกครอง และ และมีเครือข่ายในการส่งต่อ ภายนอกที่มีผู้เชี่ยวชาญที่พร้อมให้ ความช่วยเหลือ
4. สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการ นิเทศ กำกับ ติดตามผล การส่งต่อนักเรียนทั้งส่งต่อ ภายใน และภายนอกอย่าง ใกล้ชิดและต่อเนื่อง	มีความเหมาะสม	4. สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือ แพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการ นิเทศ กำกับ ติดตามผลการส่งต่อ นักเรียนทั้งส่งต่อภายใน และ ภายนอกอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

จากตาราง 22 ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการจัดทำแนวทางการพัฒนาระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วน
จังหวัดอุบลราชธานี ต้องอาศัยความร่วมมือหลายฝ่าย และต้องสร้างความเข้าใจอย่างถูกต้องให้กับครู
ที่ปรึกษา และผู้เกี่ยวข้อง จึงจะได้ผลดีและยั่งยืน

ผู้วิจัยได้นำผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ รวมไปถึงข้อเสนอแนะของ
ผู้ทรงคุณวุฒิ มาปรับแก้ไข และสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
อุบลราชธานี รายละเอียดดังนี้

แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

1. ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล

- 1.1 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายได้ร่วมกำหนด วิสัยทัศน์ วางแผนการดำเนินงาน การกำกับ ติดตามการทำงานของครูที่ปรึกษาในด้านรู้จักนักเรียนรายบุคคล
- 1.2 สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายได้มีส่วนร่วมในการจัดเก็บ ปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลครบทุกคน และครอบคลุม ทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารเสพติด ด้านความปลอดภัย และด้านพฤติกรรมทางเพศ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย
- 1.3 สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสม เช่น การใช้โปรแกรมในการจัดทำระเบียบสะสมนักเรียนรายบุคคล การใช้โปรแกรมประเมินจุดแข็งจุดอ่อนของนักเรียน (SDQ) การเยี่ยมบ้านนักเรียนในรูปแบบออนไลน์ เป็นต้น
- 1.4 ครูที่ปรึกษามีการบันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้เป็นปัจจุบัน อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
- 1.5 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายได้มีส่วนร่วมในวางแผนการบริหารงาน ในด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมผู้เรียนทุกคน
- 1.6 สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน

- 2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายได้ร่วมกำหนดเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียน ให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพเหมาะสมต่อการดำเนินการคัดกรอง
- 2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายได้ร่วมประชุมเพื่อเสนอแนะแนวทาง สร้างวิธีการใหม่ ๆ ในการดำเนินการคัดกรองนักเรียน
- 2.3 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายได้มีส่วนร่วมในวางแผนการบริหารงาน ในด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมผู้เรียนทุกคน

2.4 สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการคัดกรองนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

2.5 ครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนวมีการรายงานผลการคัดกรองนักเรียนแต่ละภาคเรียน

2.6 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายได้มีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการคัดกรองนักเรียนออกเป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

3.1 สถานศึกษามีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดโครงการเพื่อให้ นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามความถนัดและตามศักยภาพ

3.2 สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนมีประสิทธิภาพ

3.3 สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน

3.4 สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการเยี่ยมบ้านนักเรียน การประชุมผู้ปกครองนักเรียน หรือการประสานงานกับผู้ปกครอง

3.5 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต โดยที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมค้นพบความรู้หรือสร้างความรู้ด้วยตนเอง

3.6 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียน ชุมชน หรือหน่วยงานภายนอก

3.7 สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

4. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

4.1 สถานศึกษามีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดโครงการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

4.2 ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน การปฏิบัติการประเมินและปรับปรุงการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน

4.3 สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การป้องกันและแก้ปัญหานักเรียนมีประสิทธิภาพ

4.4 สถานศึกษามีการประสานงานกับภาคีเครือข่ายภายในและภายนอกเพื่อหาแนวทางการร่วมกันในการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ปัญหที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

4.5 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่าย ร่วมประชุมเพื่อเพื่อปรับปรุง/เพิ่มประสิทธิภาพในป้องกันและแก้ปัญห

4.6 สถานศึกษามีการให้คำปรึกษาแก่ครูที่ปรึกษา และมีการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อปรึกษาปัญหาวิทยากรณี และร่วมหาแนวทางแก้ปัญหาแก่ครูที่ปรึกษา

4.7 สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา

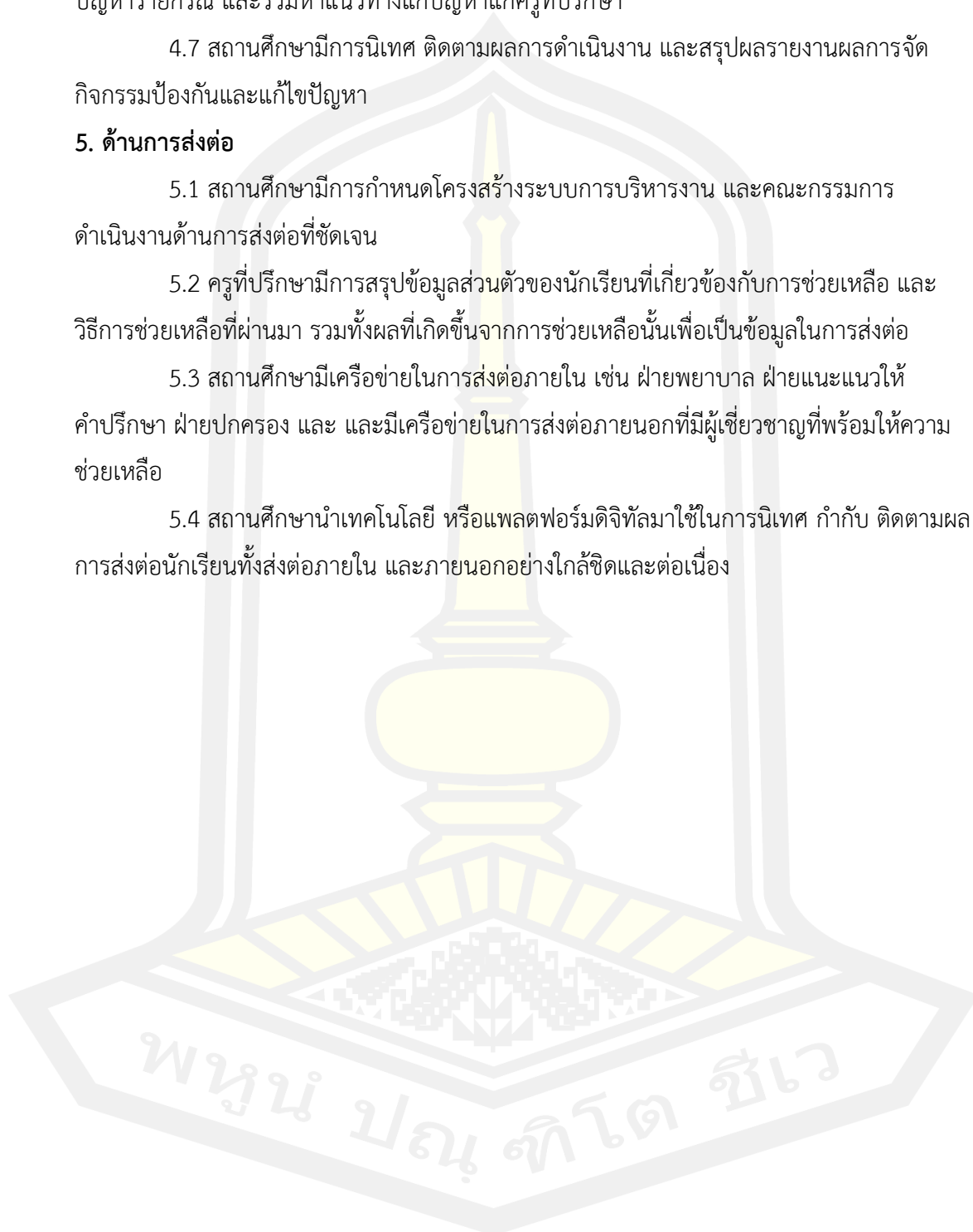
5. ด้านการส่งต่อ

5.1 สถานศึกษามีการกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงาน และคณะกรรมการดำเนินงานด้านการส่งต่อที่ชัดเจน

5.2 ครูที่ปรึกษามีการสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นเพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อ

5.3 สถานศึกษามีเครือข่ายในการส่งต่อภายใน เช่น ฝ่ายพยาบาล ฝ่ายแนะแนวให้คำปรึกษา ฝ่ายปกครอง และ และมีเครือข่ายในการส่งต่อภายนอกที่มีผู้เชี่ยวชาญที่พร้อมให้ความช่วยเหลือ

5.4 สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการส่งต่อนักเรียนทั้งส่งต่อภายใน และภายนอกอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีสามารถสรุปผล อภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อออกแบบ สร้าง และประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

สรุปผล

การสรุปผลแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียน ส่วนความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ด้านการส่งต่อ ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการคัดกรองนักเรียน

2. แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี มีแนวทางการพัฒนา 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายได้ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ วางแผนการดำเนินงาน การกำกับ ติดตามการทำงานของครูที่ปรึกษาในด้านรู้จักนักเรียนรายบุคคลสถานศึกษา มีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายได้มีส่วนร่วมในการจัดเก็บ ปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลครบทุกคน และครอบคลุม ทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารเสพติด ด้านความปลอดภัย และด้านพฤติกรรมทางเพศ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสม เช่น การใช้โปรแกรมในการจัดทำระเบียนสะสมนักเรียนรายบุคคล การใช้โปรแกรมประเมินจุดแข็งจุดอ่อนของนักเรียน (SDQ) การเยี่ยมบ้านนักเรียนในรูปแบบออนไลน์ เป็นต้น ครูที่ปรึกษามีการบันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้เป็นปัจจุบันอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายได้มีส่วนร่วมในวงระบบการบริหารงาน ในด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมผู้เรียนทุกคน สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล

2.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายได้ร่วมกันกำหนดเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียน ให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพเหมาะสมต่อการดำเนินการคัดกรองผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายได้ร่วมประชุมเพื่อเสนอแนะแนวทาง สร้างวิธีการใหม่ ๆ ในการดำเนินการคัดกรองนักเรียน สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายได้มีส่วนร่วมในวงระบบการบริหารงาน ในด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมผู้เรียนทุกคน สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการคัดกรองนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนวมีการรายงานผลการคัดกรองนักเรียนแต่ละภาคเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายได้มีส่วนร่วมในการนิเทศ

ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการคัดกรองนักเรียนออกเป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน

2.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

สถานศึกษามีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดโครงการเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามความถนัดและตามศักยภาพ สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนมีประสิทธิภาพสถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการเยี่ยมบ้านนักเรียน การประชุมผู้ปกครองนักเรียน หรือการประสานงานกับผู้ปกครอง สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต โดยที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมค้นพบความรู้หรือสร้างความรู้ด้วยตนเอง สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียน ชุมชน หรือหน่วยงานภายนอก สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

2.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

สถานศึกษามีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดโครงการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน การปฏิบัติ การประเมินและปรับปรุงการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การป้องกันและแก้ปัญหานักเรียนมีประสิทธิภาพสถานศึกษามีการประสานงานกับภาคีเครือข่ายภายในและภายนอกเพื่อหาแนวทางร่วมกันในการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่าย ร่วมประชุมเพื่อเพื่อปรับปรุง/เพิ่มประสิทธิภาพในป้องกันและแก้ไขปัญหา สถานศึกษามีการให้คำปรึกษาแก่ครูที่ปรึกษา และมีการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อปรึกษาปัญหารายกรณี และร่วมหาแนวทางแก้ปัญหาแก่ครูที่ปรึกษา สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา

2.5 ด้านการส่งต่อ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

สถานศึกษามีการกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงาน และคณะกรรมการดำเนินงานด้านการส่งต่อที่ชัดเจน ครูที่ปรึกษามีการสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นเพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อ สถานศึกษามีเครือข่ายในการส่งต่อภายใน เช่น ฝ่ายพยาบาล ฝ่ายแนะแนวให้คำปรึกษา ฝ่ายปกครอง และ และมีเครือข่ายในการส่งต่อภายนอกที่มีผู้เชี่ยวชาญที่พร้อมให้ความช่วยเหลือ

สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการส่งต่อนักเรียนทั้งส่งต่อภายใน และภายนอกอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด สามารถนำไปใช้ได้

อภิปรายผล

จากการสรุปผลแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน รองลงมาคือด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการส่งต่อ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีได้มีนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยได้ตั้งงบประมาณโครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัด จึงทำให้ทุกโรงเรียนต้องดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และให้เป็นไปตามเป้าหมายของโครงพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 – 2570) องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพบุลย์ เด่นสว่าง (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิสา มาสุข (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน สำหรับสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นด้านการส่งต่ออยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการคัดกรองนักเรียน รองลงมาคือด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล เช่นเดียวกับสภาพปัจจุบัน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการส่งต่อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ได้ให้ความสำคัญของการคัดกรองนักเรียน ซึ่งการคัดกรองนักเรียน เป็นกระบวนการที่ช่วยให้สามารถแยกแยะลักษณะภายในและภายนอกของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ โดยเฉพาะด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา เพราะมีข้อมูลของนักเรียนในทุก ๆ ด้าน และหากการดำเนินการด้านการคัดกรองที่ไม่มีประสิทธิภาพแล้ว ความชัดเจนในการแก้ไขปัญหาของนักเรียนก็จะน้อยลง มีผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ โคตรพิมพ์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ในทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน

2. แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งได้จากการศึกษาจากโรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) แล้วนำมาสังเคราะห์ร่างเป็นแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 30 แนวทาง ซึ่งผลการประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ประกอบด้วย ตำแหน่งศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ และผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ที่มีประสบการณ์ดูแลด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเมื่อพิจารณาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วนั้น พบว่า ผู้วิจัยมีการนำเอาข้อมูลจากผลการศึกษาในระยะที่ 1 ระยะที่ 2 ผสมกับผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง มาเป็นข้อมูลในการสร้างแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ทำให้สามารถตัดสินใจที่จะประเมินออกมาได้ว่าแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมานั้นมีความ

สอดคล้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิระนันท์ นนทะบุตร (2564) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับ สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่าการประเมิน ความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชน แห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่า 1) ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล พบว่า สถานศึกษาควรมีการประชุมเพื่อวางแผนการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล โดยสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันทั้งผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ครูที่ปรึกษามี ภาวะผู้นำในการเยี่ยมบ้านนักเรียนรายบุคคล และจัดทำข้อมูลการเยี่ยมบ้านของนักเรียน 100% สถานศึกษามีเครื่องมือและระบบการจัดเก็บข้อมูลรายบุคคลของนักเรียนที่ทันสมัย เป็นปัจจุบัน สามารถใช้งานและสืบค้นข้อมูลของนักเรียนได้ตลอดเวลา สถานศึกษามีโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน รายบุคคล 100% โดยอาศัยความร่วมมือการสนับสนุนจากชุมชน 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า สถานศึกษาควรมีการประชุมครูและบุคลากร เพื่อกำหนดเกณฑ์ เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทาง การคัดกรองและจัดกลุ่มนักเรียนอย่างเหมาะสมเชื่อถือได้ โดยการเรียนรู้และพัฒนางานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนร่วมกัน สถานศึกษามีการประชุมครู ผู้ปกครองให้รับทราบเกี่ยวกับเกณฑ์วิธีในการ คัดกรองนักเรียน เพื่อสร้างวิสัยทัศน์ร่วมด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนสถานศึกษาควรมีกิจกรรมภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนตามความถนัดของ นักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ส่งเสริมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4) ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหา สถานศึกษามีการจัดทำโครงการ กิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาตาม สารสนเทศผลการคัดกรองผู้เรียนโดยการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันทั้งผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการ ศึกษา ครูที่ปรึกษามีภาวะผู้นำร่วมในการให้ความรู้ และสร้างความตระหนักให้นักเรียนในการแก้ไข ปัญหาของตนเอง สถานศึกษามีการประสานกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาของนักเรียน ในทุกภาคเรียน โดยอาศัยโครงสร้างสนับสนุนชุมชน 5) ด้านการส่งต่อ ครูที่ปรึกษาควรมีการส่งต่อ ภายในของนักเรียนที่มีปัญหาไปยังครูที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือต่อไป โดยใช้เรียนรู้และ พัฒนาวិชาชีพร่วมกัน คณะครูเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพร่วมกันวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่ มีปัญหาเพื่อการส่งต่อภายนอก สถานศึกษามีการนิเทศงานและสะท้อนข้อมูลย้อนกลับ ติดตามผล และรายงานผลการดำเนินงานส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนทุกครั้งและสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ลัดดาวัลย์ โคตรพิมพ์ (2564) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า แนวทางการพัฒนา โดยรวม มีดังนี้ ด้านการคัดกรองนักเรียน สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนที่ได้จาก

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล สถานศึกษามีการกำหนดเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียน สถานศึกษามีการประชุมการกำหนดเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนอย่างชัดเจนผู้บริหารและคณะครูยอมรับข้อตกลงการจัดกลุ่มนักเรียน สถานศึกษามีการจำแนกนักเรียนตามเกณฑ์และเรียงลำดับการคัดกรอง สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนตามการคัดกรอง ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สถานศึกษาควรมีการรวบรวมข้อมูลด้านความสามารถของนักเรียน สถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูลการศึกษาและประวัติส่วนตัวของนักเรียน สถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียน สถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล สถานศึกษามีการบันทึกและเก็บข้อมูลเป็นอย่างเป็นระบบ ชุมชนมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนผู้เรียนเห็นคุณค่าและศักยภาพของตนในการออกแบบการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมนักเรียนสถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาตามกลุ่มนักเรียนที่คัดกรอง การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาที่สอดคล้องกับพฤติกรรมของนักเรียน จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาที่สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาสถานศึกษามีความต่อเนื่องในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียน สถานศึกษาสามารถส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ครูควรมีความเข้าใจปัญหาของผู้เรียนอย่างแท้จริง สถานศึกษามีการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิด ครูตระหนักและเห็นคุณค่าในการป้องกันและแก้ไขปัญหา การป้องกันและแก้ไขปัญหาสอดคล้องกับลักษณะสภาพปัญหาของนักเรียน ชุมชนร่วมกับโรงเรียนในการแก้ไขปัญหาของผู้เรียนอย่างแท้จริง จัดการประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน เพื่อรับรู้ปัญหาและประเมินผลร่วมกันในการพัฒนาผู้เรียน ด้านการส่งต่อ มีแนวทางดังนี้ สถานศึกษามีการดำเนินการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สถานศึกษามีการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิด สถานศึกษามีการบันทึกผลการช่วยเหลือการส่งต่อของนักเรียนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดการประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง เพื่อรับรู้ปัญหาและประเมินผลร่วมกันในการพัฒนาและแก้ไขผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรนำผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ที่พบว่า ด้านที่มีสภาพปัจจุบันต่ำสุด 3 อันดับแรก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก ได้แก่ ด้านการส่งต่อ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล และด้านการคัดกรองนักเรียน

ซึ่งสอดคล้องกับลำดับความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้สถานศึกษาตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาด้านดังกล่าว

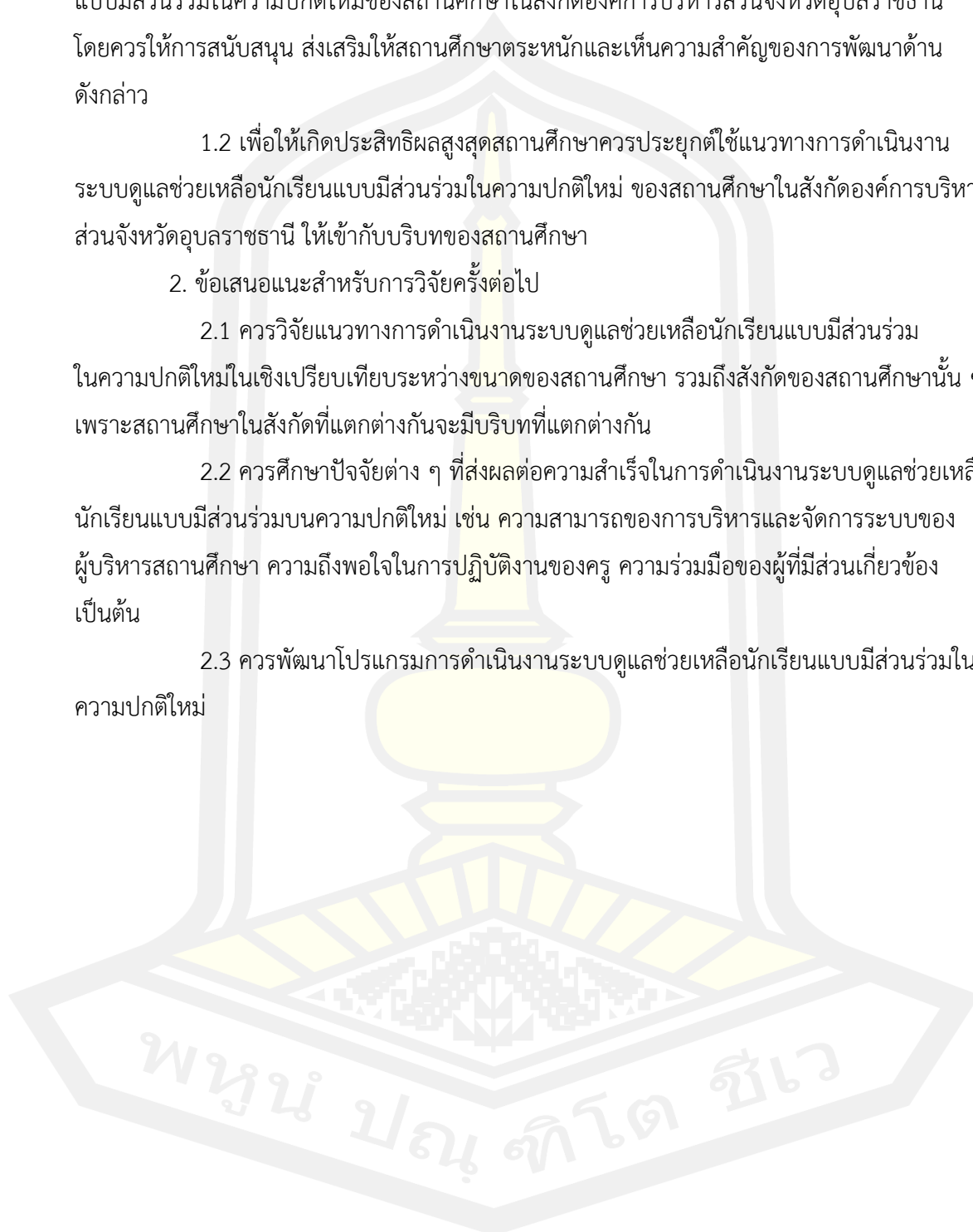
1.2 เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดสถานศึกษาควรประยุกต์ใช้แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ในเชิงเปรียบเทียบระหว่างขนาดของสถานศึกษา รวมถึงสังกัดของสถานศึกษานั้น ๆ เพราะสถานศึกษาในสังกัดที่ต่างกันจะมีบริบทที่ต่างกัน

2.2 ควรศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่ เช่น ความสามารถของการบริหารและจัดการระบบของผู้บริหารสถานศึกษา ความถึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ความร่วมมือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นต้น

2.3 ควรพัฒนาโปรแกรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต. (2546). *คู่มือความฉลาดทางอารมณ์*. พิมพ์ครั้งที่ 8. นนทบุรี : โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ก). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ข). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ :
วัฒนาพานิช.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ :
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์. (2563). *โควิด-19 และระบาดวิทยา*. [ออนไลน์]. ได้จาก :
<https://learningcovid.ku.ac.th>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 31 พฤษภาคม 2565].
- แกมवास ดรณเดช. (2539). *ความต้องการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงาน
ประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คณาจารย์ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2558).
พื้นฐานการวิจัยการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 7. มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2557). *เทคโนโลยีการบริหารการศึกษาออนไลน์*. [ออนไลน์]. ได้จาก :
http://www.drkanchit.com/general_articles/articles/general_24.html.
[สืบค้นเมื่อ วันที่ 20 มิถุนายน 2565].
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทรานี สงวนนาม. (2551). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : บุ๊ค พอยท์.
- จันทรานี สงวนนาม. (2553). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3.
นนทบุรี : บุ๊คพอยท์.
- จิระนันท์ นนทะบุตร. (2564). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาสุรินทร์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

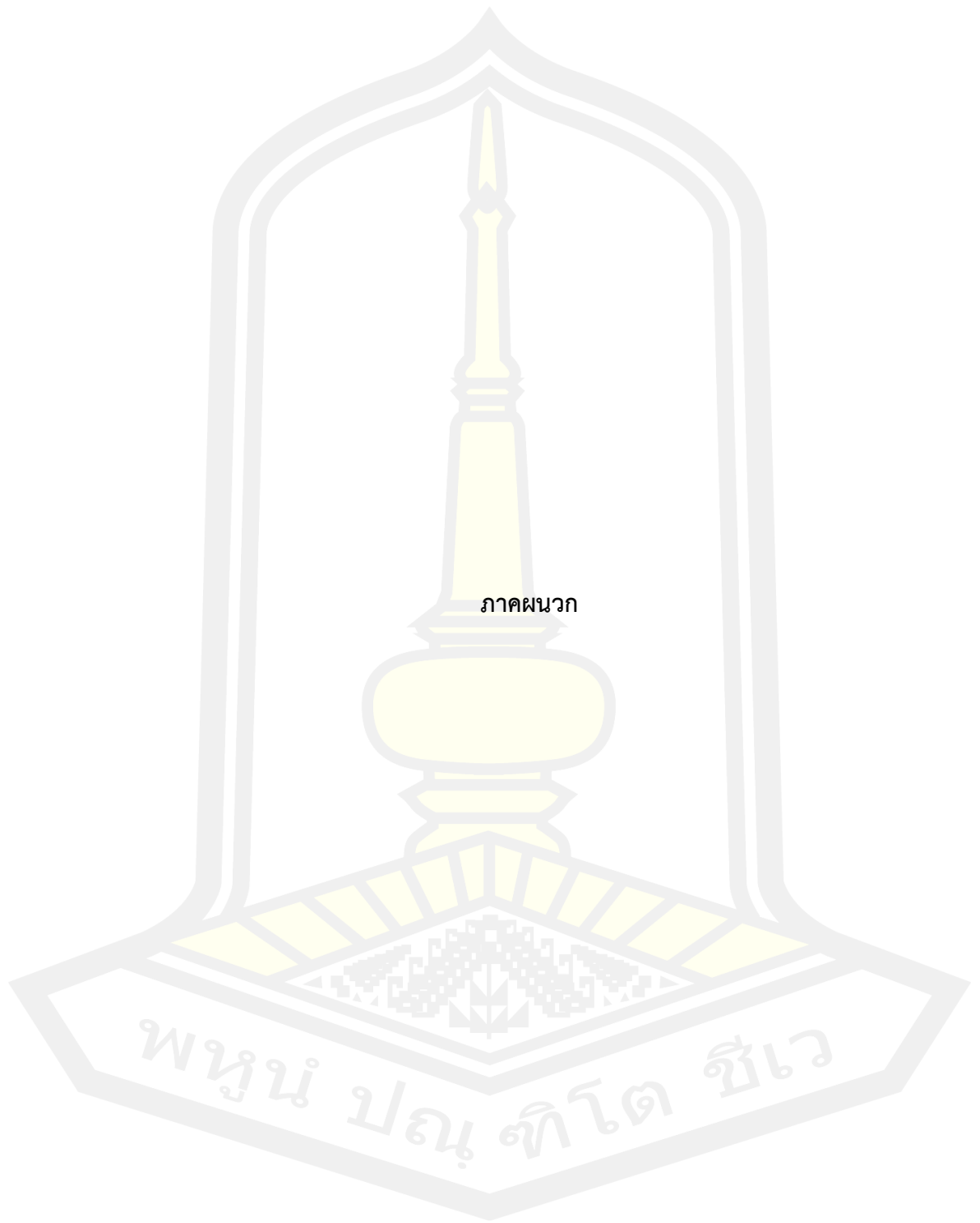
- ชลิดา ลีนจี่. (2564). การบริหารงานสมัยใหม่ในยุค New normal กับผลการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในประเทศไทย. *วารสารรัฐศาสตร์ภาคย์*, 16(44), 140.
- ทรงวิทย์ ชูวงศ์. (2550). *กระบวนการบริหารจัดการของสถานศึกษาในการส่งเสริม พฤติกรรมด้านความปลอดภัยแก่นักเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านทุ่งเจดีย์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2561). *การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย*. มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.
- চারঙ্গক্তি কঙ্গস্বস্টি. (2563). *6 เทคนิคการบริหารแบบใหม่ในยุค New Normal*. กรุงเทพฯ : เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- ธีระ รุณเจริญ. (2553). *การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ธนา เพลส.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ : ธรรมดาเพรส.
- นิตติยา ปรีกัธสง. (2554). *บทความเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://nittiya2011.blogspot.com>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 13 กรกฎาคม 2565].
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุริยสาส์น.
- ประภาพรรณ รักเสียง. (2556). *หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). *หลักการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- พรวิมล กลิ่นศรีสุข. (2564). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิสิทธิ์ สารวิจิตร. (2525). *วิทยุทธศาสตร์การพัฒนาดตนเองและบุคลิกภาพจากระดับอนุบาลถึงปริญญาเอก*. กรุงเทพฯ : พงษ์เจริญการพิมพ์.
- พิสุทธ์ จันทนเนตร. (2547). *การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสกลนครจำแนกตามขนาดโรงเรียน*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- เพลินพิศ สิงห์คำ. (2560). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- ไพบูลย์ เต็นสว่าง. (2564). *แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี. Journal of Roi Keansarn Academi, 6(8), 267.*
- มจรุส ผุดผ่อง. (2563). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- เมตต์ เมตการุณจิต. (2553). *การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม, พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.*
- ราชบัณฑิตสถาน. (2554). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.*
- รุ่ง แก้วแดง. (2546). *โรงเรียนนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.*
- ลัดดาวลัย โครตพิมพ์. (2564). *แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- วิรากานต์ บุตรพรม. (2560). *แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- ศศิมา สุขสว่าง. (2563). *The New Normal กับการปรับตัวสำหรับการเปลี่ยนแปลง ในยุค Digital Transformation. [ออนไลน์]. ได้จาก : <https://www.sasimasuk.com>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 31 พฤษภาคม 2565].*
- ศิริพงษ์ เสาภายน. (2548). *หลักการบริหารการศึกษา : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บุ๊ค พอยท์.*
- ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน. (2557). *คู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.*

- สมถวิล ศรีจันทร์โรจน์. (2552). *สภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
นเรศวร.
- สมนึก ภัททยธนี. (2546). *การวัดผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- สมยศ นาวิการ. (2551). *การบริหารเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ : บรรณากิจ.
- สวัสดิ์ กาญจนสุวรรณ. (2542). *หลักการบริหารการศึกษา*. สงขลา : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ
สงขลา.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *นวัตกรรมการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.
- สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ. (2559). *การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. กรุงเทพฯ :
สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2545). *รูปแบบการมีส่วนร่วมในสถานศึกษา*. *วารสารกรมวิชาการ*, 5(4), 9.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35. (2564). *คู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
และคุ้มครองนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 35*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://www.sesalpglpn.go>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 2
กรกฎาคม 2565]
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *การศึกษาสภาพการจัดระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *คู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน*.
กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน*.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). *คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการดูแลและช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2564*.
[ออนไลน์]. ได้จาก : <https://www.nma6.go.th/web/3385>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 31
พฤษภาคม 2565].
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *ปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ : บุญศิริการพิมพ์.

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2550). *การประชุมปฏิบัติการพัฒนาความเข้มแข็งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4 ภูมิภาค คู่มือการจัดอบรมยุวชนแนะแนว*. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สุธรรม ธรรมพัฒนานนท์. (2554). *หลักการ ทฤษฎี และนวัตกรรมการบริหารการศึกษา*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุธรรม ธรรมพัฒนานนท์. (2559). *หลักการ ทฤษฎี และการปฏิบัติทางการบริหารและพัฒนาการศึกษา*. ขอนแก่น : แอนนา.
- สุนิสา มาสุข. (2560). *การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง*. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรพล อิศรไกรศิลป์. (2563). *ราชบัณฑิตยศัพท์ "New Normal" ความปกติใหม่, ฐานวิถีชีวิตใหม่*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <https://www.amarintv.com/news/detail/30902>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 16 พฤษภาคม 2565].
- สุวิมล มธูรส. (2564). *การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19*. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 15(40), 35.
- โสภณา สุดสมบูรณ์. (2550). *การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาในประเทศไทย*. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- โสธยา สือรี. (2563). *ทักษะภาวะผู้นำรับความปกติใหม่หลังวิกฤติโควิด-19 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู*. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี. (2564). *แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 – 2570)*. อุบลราชธานี : ม.ป.พ. ม.ป.ป.
- อรรวรรณ ล่องลือฤทธิ์. (2559). *คู่มือการปฏิบัติงานพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://www.cpn2.go.th>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 31 พฤษภาคม 2565].
- อัญชญา ทิวสุขกาญจน์. (2564). *แนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- อำภา บุญช่วย. (2537). *การบริหารงานวิชาการโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

- อุทัย บุญประเสริฐ. (2547). *บทบาทและการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาในประเทศไทยที่คัดสรร*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2548). *การบริหารทักษะและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : องค์กรศิลปะการพิมพ์.
- Cohen, J.M. and Uphoff, N.T. (1980). *Participation's place in rural development: Seeking clarity through specificity*. *World Development*, 8(3), 213-235.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill.
- Goodman, R. and others. (2003). Using the Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) to Screen for Child Psychiatric Discipline in a Community Samples. *Dissertation Abstracts International*, 65(10), 11178-A.
- King, M. (2003). *Comprehensive School Counseling Program: Counselor and Principal Agreement*. [online]. Available from : <http://www.od.arc.nrru.ac.th/dao/detail.nsp>. [accessed 14 February 2022].
- Machado, I. (2003). *Children Stories and Dramatic Games: A Support and Guidance Architecture for Story Creation Activities*. Ph.D. Thesis Leeds University.
- Oxford Learner's Dictionaries (2017). *Words and meanings added in March 2017*. [online]. Available from : <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com>. [accesses 30 May 2022]
- Wallace, J. (2020). The New Normal. Citizens and the State in Authoritarian Regimes: Comparing China and Russia, 2(3), 31.
- Watson-Davis, D. (2011). *Teacher's Understanding, Perceptions, and Experiences of Students in Foster Care: A Forgotten Population*. Ph.D. Thesis, The Claremont Graduate University
- Williams, F.M.Jr. (2008). Student Assistance Programs (SAP) : An Organizational and Theoretical Perspective on Building Bridges for Healthy Youth. *Dissertation Abstracts International*, 68(8), unpagged, February.
- World Health Organization. (2020). *WHO Coronavirus Disease (COVID-19) Dashboard*. [online]. Available from : <https://covid19.who.int>. [accesses 30 May 2022].

ภาคผนวก

พหุมนุ ปณฺ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

พหุจน์ ปณฺ ทิโต ชีเว

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

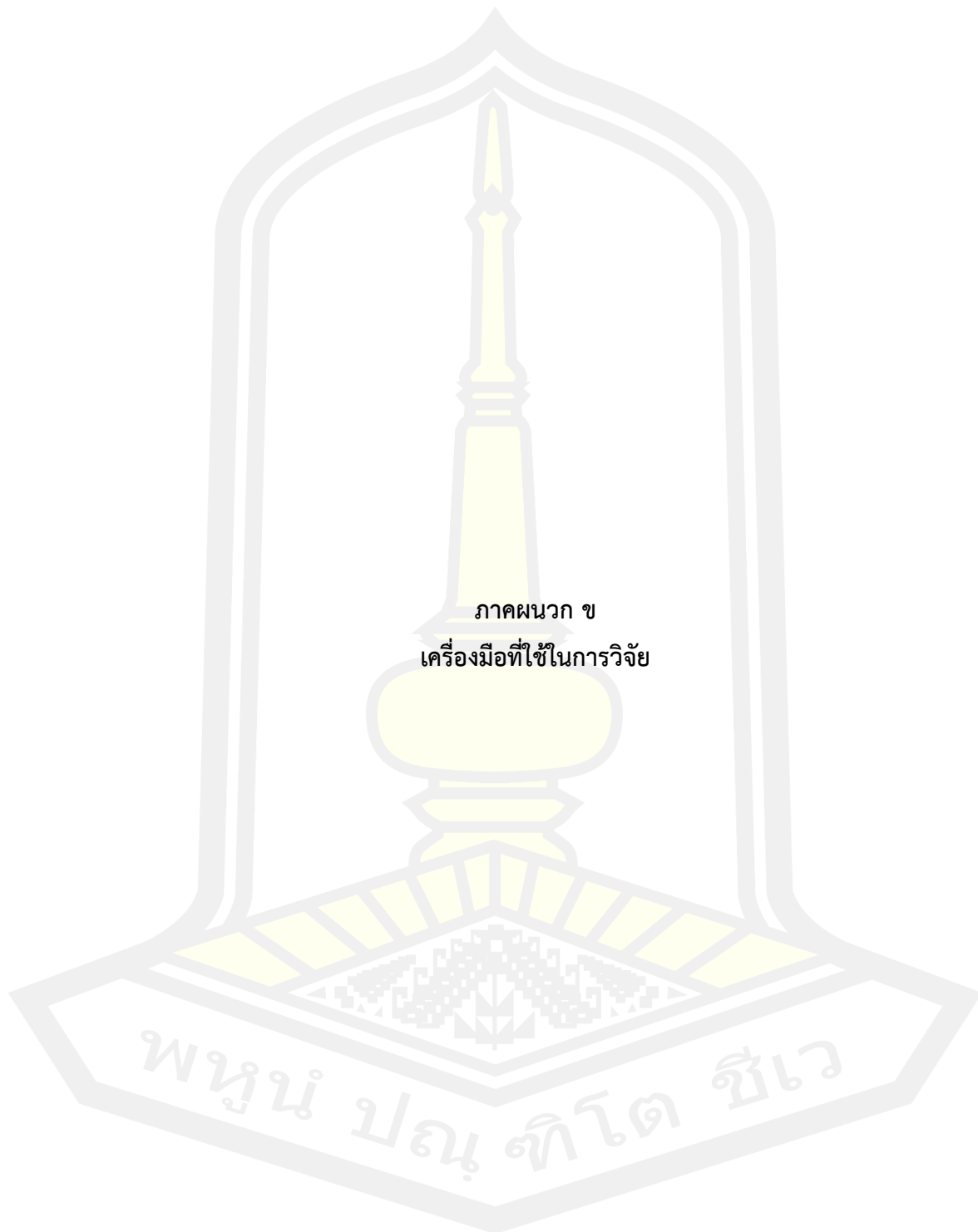
1. รศ.ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ   วุฒิการศึกษา กศ.ด. สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
 อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. รศ.ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ   วุฒิการศึกษา กศ.ด. สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
 อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. ดร.คชกรณ์ บัวคำ   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ องค์การบริหารส่วนจังหวัด
 อุบลราชธานี
4. นายสุรพงษ์ ต้วงทอง   ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนน้ำขุ่นวิทยา
 วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
5. นายสมหมาย ทองภู   ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
 โรงเรียนบ้านพันขวาง วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต
 สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัย
 มหาสารคาม

พหุบัณฑิต ชีวะ

รายชื่อทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเชิงยืนยัน
ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง

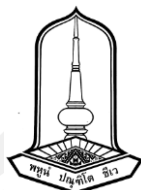
1. นางวิภาพร อุนนิสารกร ตำแหน่งศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ดร.คชกรณ์ บัวคำ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. นายสุรพงษ์ ด้วงทอง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนน้ำขุ่นวิทยา
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา
4. นายสายทอง เขียวขำ ตำแหน่งผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ป่าปวย
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา
5. นายสมหมาย ทองภู ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านพันช้าง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุบัณฑิตวิทยา

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้า

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม
 ในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมบน ความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
  - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ
3. ขอความอนุเคราะห์ตอบคำถามทุกข้อ ทุกตอนและทุกประเด็นให้สมบูรณ์ และตรงตาม ความเป็นจริง คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อ การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดอุบลราชธานี และจะไม่กระทบต่อท่านให้เกิดความเสียหายแต่อย่างใด ผู้วิจัยจะนำไปใช้ ประโยชน์สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เท่านั้น
4. เมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้วิจัยจะติดต่อประสานงานกับผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
5. ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นายจักรภพ รัตนวรรณ

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โทรศัพท์ 097 - 103 7696

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพของท่าน

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

21 – 30 ปี 31 – 40 ปี 41 – 50 ปี 51 – 60 ปี

3. ตำแหน่ง

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน

4. ระดับการศึกษา

ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก อื่น ๆ

5. ประสบการณ์การทำงาน

1 – 5 ปี 6 – 10 ปี 11 – 15 ปี
 16 – 20 ปี 21 – 25 ปี มากกว่า 25 ปี

6. ขนาดของโรงเรียน

โรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1 – 499 คน)
 โรงเรียนขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 500 – 1,499 คน)
 โรงเรียนขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 1,500 – 2,499 คน)
 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียน 2,500 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

คำชี้แจง

แบบสอบถามระดับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้ข้อคำถามประกอบการทำงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมนักเรียน

4. การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

5. การส่งต่อ

องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการคิด
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ
3. การร่วมประเมินผลงาน
4. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
5. การมีส่วนร่วมปรับปรุงวิธีการทำงาน

และองค์ประกอบของการบริหารงานแบบปกติใหม่ ดังนี้

1. มีระบบการทำงานที่ยืดหยุ่น
2. มีการปรับตัวไปสู่แพลตฟอร์มดิจิทัล
3. มุ่งเน้นไปที่คุณภาพของผลงานเป็นสำคัญ

โปรดใช้ดุลพินิจของท่านพิจารณาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ตามทัศนะของท่าน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่ของสถานศึกษาท่าน ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่ของสถานศึกษาท่าน ระดับมาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่ของสถานศึกษาท่าน ระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่ของสถานศึกษาท่าน ระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่ของสถานศึกษาท่าน ระดับน้อยที่สุด

**แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนแบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่ ของสถานศึกษา
ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี**

ข้อ	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคลแบบมีส่วนร่วม บนความปกติใหม่											
1.1	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร ทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการ วางแผนรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล										
1.2	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร ทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการ ปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้ถูกต้องเป็น ปัจจุบันอยู่เสมอ										
1.3	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร ทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการ สังเกตพฤติกรรมนักเรียน และพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึง ความสามารถพิเศษของนักเรียน										
1.4	สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์ม ดิจิทัลต่าง ๆ ที่เหมาะสมมาใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล										
1.5	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร ทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการ ปรับปรุงเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนรายบุคคลให้ มีประสิทธิภาพ										
1.6	สถานศึกษามีการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่ ยืดหยุ่นและครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารเสพติด ด้านความปลอดภัย และด้านพฤติกรรมทางเพศ										

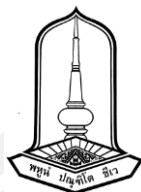
ข้อ	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.7	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร ทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันแก้ไข ปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการเก็บ รวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล										
2. การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในด้านการคัดกรองนักเรียนแบบมีส่วนร่วมบน ความปกติใหม่											
2.1	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร ทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการ กำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจนในการคัดกรองและจัดกลุ่ม นักเรียนอย่างเหมาะสมเชื่อถือได้										
2.2	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร ทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการ วิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนเพื่อการคัดกรอง										
2.3	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร ทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการ บันทึกผลการคัดกรองนักเรียนรายบุคคล										
2.4	สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์ม ดิจิทัลต่าง ๆ ที่เหมาะสมในการคัดกรองนักเรียน										
2.5	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร ทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันแก้ไข ปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการคัด กรองนักเรียนให้ผ่านพ้นไปได้ด้วยดี										
2.6	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร ทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการ รายงานสรุปผลการคัดกรองนักเรียน										

แบบสัมภาษณ์โรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม
ในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
  - ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
3. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นผลประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อหน่วยงานหรือบุคคลที่ให้สัมภาษณ์แต่อย่างใด จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ยิ่งยวดยิ่งขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

นายจักรภพ รัตนวรรณ

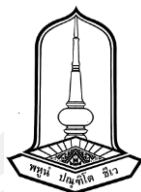
นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

**แบบประเมินเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่
ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษา
ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี หลังจากที่ท่านได้ศึกษาแนวทางซึ่งผู้วิจัยได้แนบมา
พร้อมแบบประเมินนี้
2. แบบประเมินมีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงาน
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
  - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วน
จังหวัดอุบลราชธานี
3. ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา
ณ โอกาสนี้

นายจักรภพ รัตนวรรณ

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โทรศัพท์ 097 – 103 7696

ตอนที่ 1 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

คำชี้แจง

ขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาว่าแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับใด โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับน้อยที่สุด

พหุ ประสิทธิภาพ

ข้อ	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล (มีจำนวน 6 แนวทาง)											
1.1	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมวางแผนการดำเนินงาน การกำกับ ติดตามการทำงานของครูที่ปรึกษาในด้านรู้จักนักเรียนรายบุคคล										
1.2	โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดเก็บ ปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลครบทุกคน และครอบคลุม ทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารสนเทศ ด้านความปลอดภัย และด้านพฤติกรรมทางเพศ										
1.3	โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสม										
1.4	ครูที่ปรึกษามีการบันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเป็นปัจจุบัน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง										
1.5	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพ										
1.6	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล										
ข้อเสนอแนะ											
.....											
.....											

ข้อ	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบมีส่วนร่วมบนความปกติใหม่	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.4	โรงเรียนมีการประสานงานกับภาคีเครือข่าย ภายในและภายนอกเพื่อหาแนวทางร่วมกันใน การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไข้ปัญหาที่เกิด ขึ้นกับนักเรียน										
4.5	โรงเรียนมีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุง/เพิ่ม ประสิทธิภาพในป้องกันและแก้ไข้ปัญหา										
4.6	โรงเรียนมีการให้คำปรึกษาแก่ครูที่ปรึกษา และมีการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อปรึกษาปัญหาราย กรณี และร่วมหาแนวทางแก้้ปัญหาแก่ครูที่ ปรึกษา										
4.7	โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการจัดกิจกรรมป้องกัน และแก้ไข้ปัญหา										
ข้อเสนอแนะ											
.....											
.....											
5. ด้านการส่งต่อบน (มีจำนวน 4 แนวทาง)											
5.1	โรงเรียนมีการกำหนดโครงสร้างระบบการ บริหารงาน และคณะกรรมการดำเนินงานด้าน การส่งต่อที่ชัดเจน										
5.2	ครูที่ปรึกษาจะต้องมีการสรุปข้อมูลส่วนตัวของ นักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการ ช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการ ช่วยเหลือนั้นเพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อ										
5.3	โรงเรียนมีเครือข่ายทั้งภายในและนอก สถานศึกษาที่มีผู้เชี่ยวชาญที่พร้อมให้ความ ช่วยเหลือ										

ภาคผนวก ค
การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

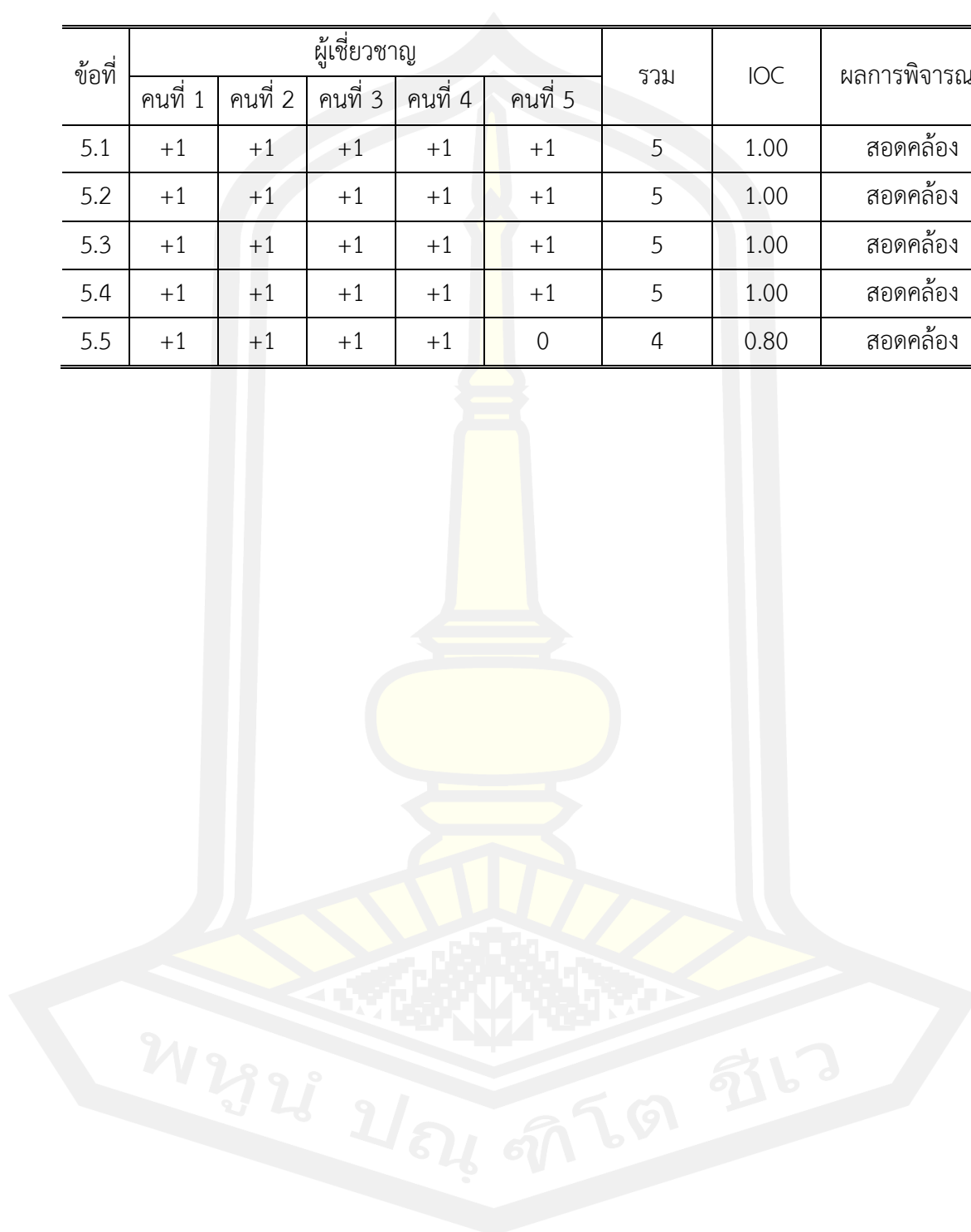
พหุณ ปณุ ทิโต สีเว

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
5.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5.5	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	สอดคล้อง

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})		ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์		สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
1	0.572*	0.737*	15	0.59*	0.746*
2	0.391*	0.718*	16	0.322*	0.62*
3	0.684*	0.811*	17	0.561*	0.749*
4	0.515*	0.862*	18	0.309*	0.551*
5	0.627*	0.652*	19	0.507*	0.652*
6	0.628*	0.688*	20	0.51*	0.852*
7	0.683*	0.816*	21	0.631*	0.548*
8	0.763*	0.817*	22	0.659*	0.687*
9	0.584*	0.74*	23	0.689*	0.674*
10	0.342*	0.712*	24	0.656*	0.745*
11	0.483*	0.82*	25	0.597*	0.601*
12	0.792*	0.864*	26	0.347*	0.531*
13	0.501*	0.6*	27	0.587*	0.741*
14	0.528*	0.678*	28	0.541*	0.708*

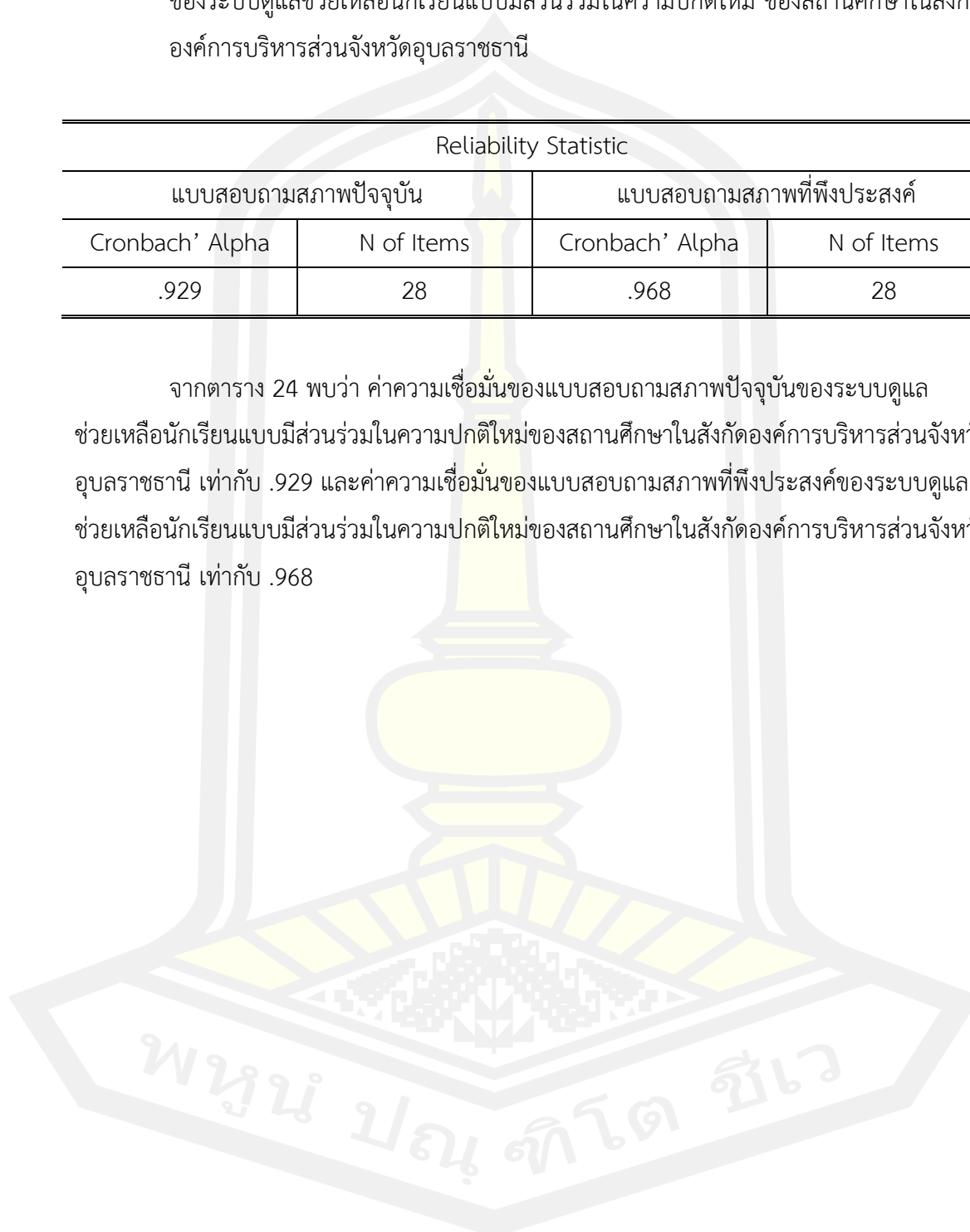
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 พบว่า แบบสอบถามสภาพปัจจุบันของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 28 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (วิธี Item Total Correlation) ตั้งแต่ 0.309 ถึง 0.792 และแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 28 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (วิธี Item Total Correlation) 0.531 ถึง 0.864

ตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

Reliability Statistic			
แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน		แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์	
Cronbach' Alpha	N of Items	Cronbach' Alpha	N of Items
.929	28	.968	28

จากตาราง 24 พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันของระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
อุบลราชธานี เท่ากับ .929 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
อุบลราชธานี เท่ากับ .968

ภาคผนวก ง

แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่
ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

**แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม
ในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี**

1. ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล

1.1 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายได้ร่วมกำหนด วิสัยทัศน์ วางแผนการดำเนินงาน การกำกับ ติดตามการทำงานของครูที่ปรึกษาในด้านรู้จักนักเรียนรายบุคคล

1.2 สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่าย ได้มีส่วนร่วมในการจัดเก็บ ปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลครบทุกคน และครอบคลุม ทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารเสพติด ด้านความปลอดภัย และด้านพฤติกรรมทางเพศ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

1.3 สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสม เช่น การใช้โปรแกรมในการจัดทำระเบียบสะสมนักเรียนรายบุคคล การใช้โปรแกรมประเมินจุดแข็งจุดอ่อนของนักเรียน (SDQ) การเยี่ยมบ้านนักเรียนในรูปแบบออนไลน์ เป็นต้น

1.4 ครูที่ปรึกษามีการบันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้เป็นปัจจุบัน อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

1.5 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายได้มีส่วนร่วมในวางแผนการบริหารงาน ในด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมผู้เรียนทุกคน

1.6 สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายได้ร่วมกัน แก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายได้ร่วม กำหนดเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียน ให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพเหมาะสมต่อการดำเนินการคัดกรอง

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายได้ร่วม ประชุมเพื่อเสนอแนะแนวทาง สร้างวิธีการใหม่ ๆ ในการดำเนินการคัดกรองนักเรียน

2.3 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายได้มีส่วนร่วม ในวางแผนการบริหารงาน ในด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมผู้เรียนทุกคน

2.4 สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยี หรือใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการคัดกรองนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

2.5 ครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนวมีการรายงานผลการคัดกรองนักเรียนแต่ละภาคเรียน

2.6 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายได้มีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการคัดกรองนักเรียนออกเป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

3.1 สถานศึกษามีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดโครงการเพื่อให้ นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามความถนัดและตามศักยภาพ

3.2 สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนมีประสิทธิภาพ

3.3 สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน

3.4 สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการเยี่ยมบ้านนักเรียน การประชุมผู้ปกครองนักเรียน หรือการประสานงานกับผู้ปกครอง

3.5 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต โดยที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมค้นพบความรู้หรือสร้างความรู้ด้วยตนเอง

3.6 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียน ชุมชน หรือหน่วยงานภายนอก

3.7 สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

4. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

4.1 สถานศึกษามีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดโครงการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

4.2 ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน การปฏิบัติการประเมินและปรับปรุงการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน

4.3 สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ วิธีการ และร่วมกันคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การป้องกันและแก้ปัญหานักเรียนมีประสิทธิภาพ

4.4 สถานศึกษามีการประสานงานกับภาคีเครือข่ายภายในและภายนอกเพื่อหาแนวทางร่วมกันในการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

4.5 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่าย ร่วมประชุมเพื่อปรับปรุง/เพิ่มประสิทธิภาพในป้องกันและแก้ไขปัญหา

4.6 สถานศึกษามีการให้คำปรึกษาแก่ครูที่ปรึกษา และมีการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อปรึกษาปัญหาวิทยากรณี และร่วมหาแนวทางแก้ปัญหาแก่ครูที่ปรึกษา

4.7 สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานผลการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา

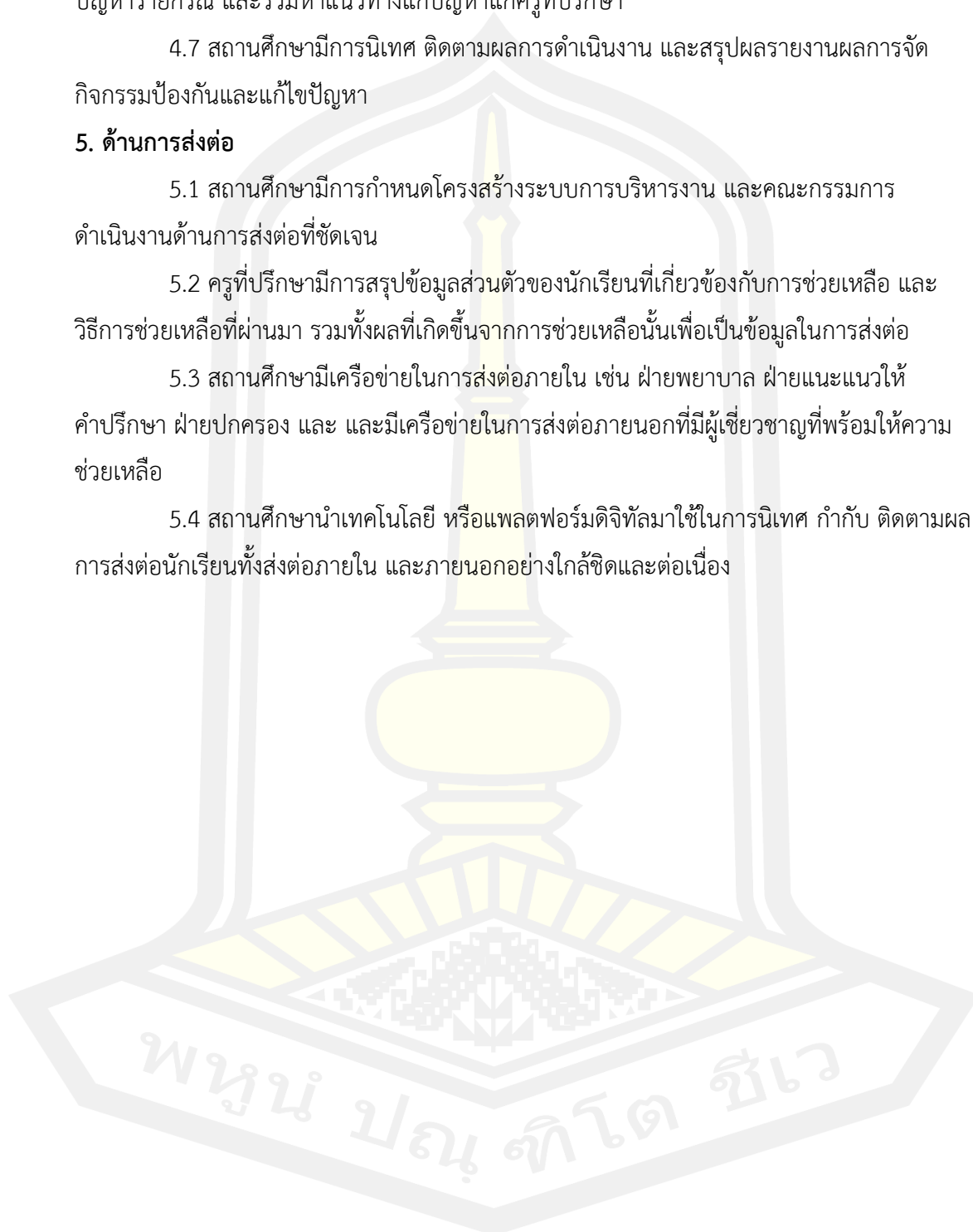
5. ด้านการส่งต่อ

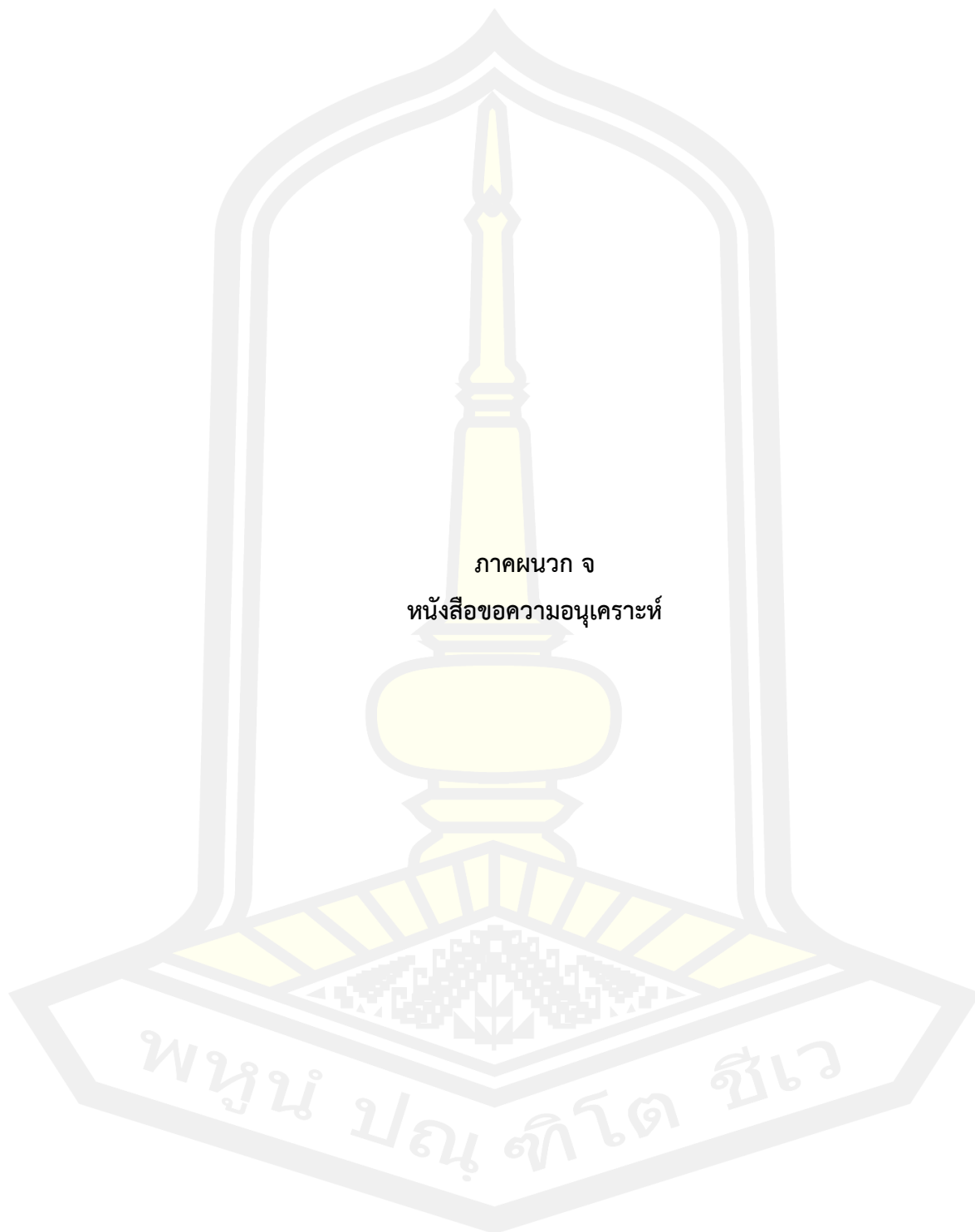
5.1 สถานศึกษามีการกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงาน และคณะกรรมการดำเนินงานด้านการส่งต่อที่ชัดเจน

5.2 ครูที่ปรึกษามีการสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นเพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อ

5.3 สถานศึกษามีเครือข่ายในการส่งต่อภายใน เช่น ฝ่ายพยาบาล ฝ่ายแนะแนวให้คำปรึกษา ฝ่ายปกครอง และ และมีเครือข่ายในการส่งต่อภายนอกที่มีผู้เชี่ยวชาญที่พร้อมให้ความช่วยเหลือ

5.4 สถานศึกษานำเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการส่งต่อนักเรียนทั้งส่งต่อภายใน และภายนอกอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์

พหุบัณฑิตวิทยาลัย

ตัวอย่าง หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216
ที่ อว 0605.5(2)/ว2739 วันที่ 26 ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณณ์

ด้วย นายจักรภพ รัตนวรรณ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ที่ อว 0605.5(2)/ว2739

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

26 ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.คชกรณ์ บัวคำ

ด้วย นายจักรภพ รัตนวรรณ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0971037693

ตัวอย่าง หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

โรงเรียนเบ็ญที่ตุเมน 2 ชื่องเม็ก
เลขที่รับ ๒๕๕
วันที่ ๒๑ พ.ค. ๒๕๕
เวลา ๑๗.๐๐ น.

ที่ อว 0605.5(2)/ว3032

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

12 พฤศจิกายน 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเบ็ญที่ตุเมน 2 ชื่องเม็ก

ด้วย นายจักรภพ รัตนวรรณ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายจักรภพ รัตนวรรณ ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

คณะศึกษาศาสตร์ มมหาธ.
ขอความอนุเคราะห์: ๕๓๐๐๐๑ ไร่
เครื่องมือเพื่อการวิจัย.

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0971037693

นาง
นายวิชากร
นายวิชากร
นายวิชากร
(นายวิชากร เศษโกมล)
ผู้อำนวยการโรงเรียนเบ็ญที่ตุเมน 2 ชื่องเม็ก

ตัวอย่าง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ อว 0605.5(2)/ว3033

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

12 พฤศจิกายน 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเหล่างามพิทยาคม

ด้วย นายจักรภพ รัตนวรรณ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นายจักรภพ รัตนวรรณ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0971037693

ที่ อว 0605.5(2)/ว3033

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

12 พฤศจิกายน 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลมังสาหาร

ด้วย นายจักรภพ รัตนวรรณ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นายจักรภพ รัตนวรรณ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0971037693

ตัวอย่าง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล
โรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ที่ อว 0605.5(2)/ว241

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

25 มกราคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองหินแก่นำวิทยา

ด้วย นายจักรภพ รัตนวรรณ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นายจักรภพ รัตนวรรณ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0971037693

ที่ อว 0605.5(2)/ว241

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

25 มกราคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนทรายมูลวิทยา

ด้วย นายจักรภพ รัตนวรรณ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นายจักรภพ รัตนวรรณ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0971037693

ตัวอย่าง หนังสือขอความอนุเคราะห์ประเมินแนวทาง

กลุ่มงานบริหารงานบุคคล
 โรงเรียนทรายมูลวิทยา
 วันที่ 32/2566
 วันที่ 30 ม.ค. 66 เวลา.....

โรงเรียนทรายมูลวิทยา
 รั้วที่ 179
 วันที่ ๓๐ ม.ค. ๒๕๖๖
 เวลา..... น.

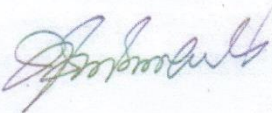
ที่ อว 0605.5(2)/ว241
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000
 25 มกราคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์
 เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนทรายมูลวิทยา

ด้วย นายจักรภพ รัตนวรรณ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทาง
 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การ
 บริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา
 การศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้
 เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นายจักรภพ
 รัตนวรรณ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการ
 ในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
 เรียนเสนอ ผู้อำนวยการโรงเรียน

เพื่อทราบและพิจารณาขอ
 บริหารทั่วไป
 บริหารวิชาการ
 บริหารการเงินงบประมาณ
 บริหารงานบุคคล
 บริหารกิจการนักเรียน
 บริหารนโยบาย แผนงาน
 และประกันคุณภาพการศึกษา

ขอแสดงความนับถือ

 (รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
 รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
 คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สติญา
 งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
 ๓๐ ม.ค. ๒๕๖๖ โทรศัพท์ โทรสาร 0-4371-3174
 เบอร์โทรนิสิต 0971037693
 ส่งขอ เพื่อ-ทราบ พิจารณา
 - ขอข้อมูลเอกสารนักเรียน
 - ขอข้อมูลเพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์
 - เน้นขอข้อมูลงานกิจกรรมนักเรียน
 เนื่องจากเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ
 วิชาบัญชี ๕๐๓ เน้นสื่อการเรียน
 ๓๐ ม.ค. ๒๕๖๖

- เพื่อปิดหมาย
 ๓๐ ม.ค. ๒๕๖๖
 ทราบ/ออก
 (นางสาวยุวธิดา ศรีชนะ)
 รองผู้อำนวยการ วิทยาลัย
 ผู้อำนวยการ วิทยาลัย

โรงเรียนนายมิถยาการ
เลขที่ ๑๑๕, โขโขล
วันที่ ๑๑/๒๖/๖๖

ที่ อว 0605.5(2)/ว241

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

25 มกราคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนายมิถยาการ

ด้วย นายจักรภพ รัตนวรรณ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นายจักรภพ รัตนวรรณ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนายมิถยาการ
ม.มหาสารคาม
ขอความอนุเคราะห์ ๒๓/๑/๖๖
คุณพี่อภิสรา ทวีทินนไชย
สำหรับแผนเพื่อไปรณคดีขอ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174 โทรสาร
เบอร์โทรนิสิต 0971037693

- ๑๕๓๐ ๕๐.๕๕

๓๐๓๑.๕๕

ที่ อว 0605.5(2)/ว230

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

24 มกราคม 2566

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางวิภาพร อุนนิสากร

ด้วย นายจักรภพ รัตนวรรณ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมร่างการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0971037693

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายจักรภพ รัตนวรรณ
วันเกิด	วันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2538
สถานที่เกิด	อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 59 หมู่ที่ 9 บ้านน้ำอ้อม ตำบลน้ำอ้อม อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร รหัสไปรษณีย์ 35160
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนน้ำขุ่นวิทยา ตำบลตาเกา อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี รหัสไปรษณีย์ 34260
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2550 ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านน้ำอ้อม จังหวัดยโสธร พ.ศ. 2553 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านน้ำอ้อม จังหวัดยโสธร พ.ศ. 2556 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนค้อวังวิทยาคม จังหวัดยโสธร พ.ศ. 2562 ปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2566 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปลูก ใจโต ชีวี